

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

1'inci Birleşim
23 Ekim 1988, Pazartesi

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. GELEN EVRAK	7-8
II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
1. Özel nedenlerle yurt dışına giden Gençlik, Spor ve Çalışma Bakanı Sayın Günay Caymaz'a Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Salih Coşar'ın vekalet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.	10
2. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Angolemlî'nin yurt dışı izin istemi.	10
3. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Erbay Kanatlı'nın yurt dışı izin istemi.	10
4. Ulusal Birlik Partisi Girne Milletvekili Sayın Tokay Varış'ın yurt dışı izin istemi.	10
5. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Yüksel Tüccaroğlu'nun yurt dışı izin istemi.	10

6. Yurt dışına giden Ulaştırma, Bayındırlık ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'a Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Bayram'ın vekalet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 10
7. Meclis Başkan Yardımcısı Sayın Sait Güven'in yurt dışı izin istemi. 10
8. Ulusal Birlik Partisi Girne Milletvekili Sayın Atay Cafer Urel'in yurt dışı izin istemi. 10
9. Yurt dışına giden Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Taşkent Atasayan'a Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Bayram'ın vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 10
10. Görevli olarak yurt dışına giden Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'a İçişleri, Köy İşleri ve Çevre Bakanı Sayın Olgun Paşalar'ın vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 11
11. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Enver Emin'in yurt dışı izin istemi.
12. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Eşber Serakıncı'nın 20 Eylül-10 Ekim 1988 tarihleri arasında yurt dışı izin istemi. 11
13. Bakanlar Kurulu 31 Ağustos 1988 ve 298/88 sayılı Kararıyla onaylanmış olan Vakıflar İdaresi 1987 Yılı Faaliyet Raporu. (Ek:sayfa No: 110-150) 11
14. Yurt dışına giden Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'a İçişleri, Köy İşleri ve Çevre Bakanı Sayın Olgun Paşalar'ın vekalet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 11

15. Görevli olarak yurt dışına giden Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Bayram'a Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Taşkent Atasayan'ın vekalet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 11
16. Görevli olarak yurt dışına giden Ulaştırma, Bayındırlık ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'a Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Salih Coşar'ın vekâlet etmesinin onaylandığına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 11
17. Savunmayı Güçlendirme Yasa Tasarısının Hükümetçe geri alındığına ilişkin Başbakanlık Tezkeresi. 11
18. Yurt dışına giden Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Bayram'a Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Taşkent Atasayan'ın vekâlet etmesinin onaylandığına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 11
19. Yurt dışına giden Ulaştırma, Bayındırlık ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'a Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Salih Coşar'ın vekalet etmesinin onaylandığına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 11
20. 9 Eylül-5 Ekim tarihleri arasında yurt dışında bulunacak olan Gençlik, Spor ve Çalışma Bakanı Sayın Günay Caymaz'a, Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Salih Coşar'ın vekalet etmesinin onaylandığına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 12
21. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Özker Özgür'ün yurt dışı izin istemi. 12

22. 1988 Mali Yılı Temmuz ayı Bütçe Gelirleri ve Ocak-Temmuz 1988 Devresi Bütçe Uygulama Sonuçlarına ilişkin Mali Tablolar. (Ek II. sayfa No:151-161) 12
23. Yurt dışına giden Tarım ve Orman Bakanı Sayın Aytaç Beşeler'e, Ulaştırma, Bayındırlık ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'ın vekalet etmesinin onaylandığına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 12
24. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Özker Özgür'ün yurt dışı izin istemi. 12
25. Yurt dışına giden Başbakan Sayın Dr. Derviş Eroğlu'na, Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un vekalet etmesinin onaylandığına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 12
26. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Enver Emin'in yurt dışı izin istemi. Uygun görülmüştür. 12
27. Son olarak 1988 Mali Yılı Ağustos ayı Bütçe Gelirleri ve Ocak-Ağustos 1988 Devresi Bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin mali tablolar. (Ek III. sayfa No:162-172) 12

28. Başkanlık Divanının, Cumhuriyet Meclisini Temsilen, Cumhuriyet Meclisi Başkanı Sayın Hakkı Atun'un Sofya'da gerçekleştirilecek Parlamentolararası Birlik Konferansına Katılımına ilişkin Karar Onergesi. 13-14
29. Başkanlık Divanının, Avrupa Konseyi Parlamenterler Assamblesi Güz Dönemi Toplantılarına Cumhuriyet Meclisini Temsilen katılacak Parlamento Heyetinin Karar Onergesi 15-16
30. Başkanlık Divanının Oluşumuna ilişkin Karar Onergesi. 17-18
31. Meclis Başkanı Sayın Hakkı Atun'un Dördüncü Yasama Yılı'nın başlaması nedeniyle yapmış olduğu konuşması ve Üçüncü Yasama Yılı etkinliklerine ilişkin Raporun sunuş konuşması. 19-20
32. Başbakan Sayın Dr. Derviş Eroğlu'nun Dördüncü Yasama Yılı'nın başlaması nedeniyle yapmış olduğu konuşması. 61-65
33. Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı Sayın Ozker Özgür'ün, Dördüncü Yasama Yılı'nın başlaması nedeniyle yapmış olduğu konuşması. 66-68
34. Toplumcu Kurtuluş Partisi Grup Başkanı Sayın Erdal Süreç'in, Dördüncü Yasama Yılı'nın başlaması nedeniyle yapmış olduğu konuşması. 69-71
35. Yeni Doğu Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın, Dördüncü Yasama Yılı'nın başlaması nedeniyle yapmış olduğu konuşması. 73-75

36. Tarım ve Orman Bakanı Sayın Aytaç Beş-
eşler'in, bağımsız milletvekilleri adına,
Dördüncü Yasama Yılı'nın başlaması nedeniyle
yapmış olduğu konuşması. 75-76
37. Cumhurbaşkanı Sayın Rauf R. Denktaş'ın
Dördüncü Yasama Yılı'nın başlaması nedeniyle
yapmış olduğu konuşması. 77-80
- III. GÖRÜŞÜLEN İŞLER
- Başkanlık Divanının oluşumuna ilişkin
seçimler. 81-109

I. GELEN EVRAK

SAYIŞTAY RAPORLARI:

1. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Toprak Ürünleri Kurumu
1980-1986 Mali Yıllarına ait Sayıştay Denetim Raporu,
(S.R.No:26/3/88(Başkanlığa geliş tarihi: 5.7.1988)
(Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesine)

YAZILI SORU YANITLARI:

2. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili
Sayın İsmail Bozkurt'un Ankara Devlet Konservatuvarı
Öğrencilerinin Sahneye koymak istedikleri "Cephede
Piknik" oyununun yasaklanması ile ilgili Yazılı
Sorusuna (Y.S.No: 148/3/88), Milli Eğitim ve Kültür
Bakanlığının vermiş olduğu Yanıt (Başkanlığa geliş
tarihi: 5.7.1988) (Soru Sahibine)
3. Toplumcu Kurtuluş Partisi Girne Milletvekili Sayın Rasih
Keskiner'in "Lâpta Belediyesinin 1975'ten Beri Talep
Ettiği Taşınmaz Mülkler" ile ilgili Yazılı Sorusuna
(Y.S.No:144/3/88) İskân Bakanlığının vermiş olduğu
Yanıt. (Başkanlığa geliş tarihi: 11 Temmuz 1988) (Soru
Sahibine)
4. Cumhuriyetçi Türk Partisi Girne Milletvekili Sayın Fadıl
Çağda'nın "Maraş'ta ikâmet etmekte olan Baf Göçmenlerinin
Ellerinden, Yeşil Alan yapılmak gerekçesiyle, Belediyeye
verilmek üzere Alınan Araziler" ile ilgili Yazılı Soru-
suna (Y.S.No:145/3/88) İskân Bakanlığının vermiş olduğu
Yanıt. (Başkanlığa geliş tarihi: 19 Temmuz 1988) (Soru
Sahibine)
5. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın
Hüseyin Angolemlî'nin, "Sanayi Artığı Taşıyan Al-Kara-Meh
Adlı Gemi" ile ilgili Yazılı Sorusuna (Y.S.No: 151/3/88)
Ticaret ve Sanayi Bakanlığının vermiş olduğu Yanıt
(Başkanlığa geliş tarihi: 19 Temmuz 1988) (Soru Sahibine)

6. Cumhuriyetçi Türk Partisi Girne Milletvekili Sayın Salih Usar'ın, "Pollypek Şirketine ve/veya Asil Nadir'e, turistik yatırımlar için Kiralanan Arazi, Yarım İnşaat ve turistik tesisler" ile ilgili Yazılı Sorusuna (Y.S.No: 147/3/88) Ulaştırma, Bayındırlık ve Turizm Bakanlığının vermiş olduğu Yanıt. (Başkanlığa geliş tarihi: 19 Temmuz 1988) (Soru Sahibine:)

YAZILI SORULAR:

7. Cumhuriyetçi Türk Partisi Girne Milletvekili Sayın Fadıl Çağda'nın, "Alakadi Bölgesindeki Tahribat" ile ilgili Yazılı Sorusu. (Y.S.No: 152/3/88) (Başkanlığa geliş tarihi: 22 Temmuz 1988) (Başbakanlığa)

TEZKERELER:

8. Özel nedenlerle yurt dışına giden Gençlik, Spor ve Çalışma Bakanı Sayın Günay Caymaz'a, Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Salih Coşar'ın, vekâlet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 7 Temmuz 1988)

- 9 -

- BİRİNCİ OTURUM -

Açılma saati: 10.15

BAŞKAN : Hakkı ATUN

KATİP : Erbay KANATLI

KATİP : Feridun ONSAV

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin 1'inci Yasama Döneminin 4'üncü Yasama Yılı'nın ilk birleşimini açıyorum.

Ad okunarak yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır.Sayın Başkan.

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

Sayın milletvekilleri; gündeme geçiyoruz. Önce Başkanlığın Genel Kurula sunuşları yapılacaktır. Birçokları yaz döneminde ortaya çıkmış konular olduğu için başlıkları okuyup geçeceğim. Bu konuda itirazı olan var mı?... Yoktur.

.../10

Birinci sunuş; özel nedenlerle yurt dışına giden Gençlik, Spor ve Çalışma Bakanı Sayın Günay Caymaz'a Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Salih Coşar'ın vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

2. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Angolemlî'nin yurt dışı izin istemi. Uygun görülmüştür.

3. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Erbay Kanatlı'nın yurt dışı izin istemi. Uygun görülüp verilmiştir.

4. Ulusal Birlik Partisi Girne Milletvekili Sayın Tokay Varış'ın yurt dışı izin istemi. Uygun görülmüştür.

5. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Yüksel Tüccaroğlu'nun yurt dışı izin istemi. Uygun görülmüştür.

6. Yurt dışına giden Ulaştırma, Bayındırlık ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'a Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Bayram'ın vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

7. Meclis Başkan Yardımcısı Sayın Sait Güven'in yurt dışı izin istemi. Uygun görülmüştür.

8. Ulusal Birlik Partisi Girne Milletvekili Sayın Atay Cafer Ürel'in yurt dışı izin istemi. Uygun görülmüştür.

9. Yurt dışına giden Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Taşkent Atasayan'a, Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Bayram'ın vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

10. Görevli olarak yurt dışına giden Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'a, İçişleri, Köy İşleri ve Çevre Bakanı Sayın Olgun Paşalar'ın vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

11. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Enver Emin'in yurt dışı izin istemi. Uygun görülmüştür.

12. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Eşber Serakıncı'nın 20 Eylül-10 Ekim 1988 tarihleri arasında yurt dışı izin istemi. Uygun görülmüştür.

13. Bakanlar Kurulu 31 Ağustos 1988 ve 298/88 sayılı Kararıyla onaylanmış olan Vakıflar İdaresi 1987 Yılı Faaliyet Raporu.

14. Yurt dışına giden Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Atakol'a İçişleri, Köy İşleri ve Çevre Bakanı Sayın Olgun Paşalar'ın vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

15. Görevli olarak yurt dışına giden Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Bayram'a Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Taşkent Atasayan'ın vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

16. Görevli olarak yurt dışına giden Ulaştırma, Bayındırlık ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'a Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Salih Coşar'ın vekâlet etmesinin onaylandığına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

17. Savunmayı Güçlendirme Yasa Tasarısının Hükümetçe geri alındığına ilişkin Başbakanlık Tezkeresi .

18. Yurt dışına giden Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Bayram'a Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Taşkent Atasayan'ın vekâlet etmesinin onaylandığına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

19. Yurt dışına giden Ulaştırma, Bayındırlık ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'a Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Salih Coşar'ın vekâlet etmesinin onaylandığına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

20. 9 Eylül-5 Ekim 1988 tarihleri arasında yurt dışında bulunacak olan Gençlik, Spor ve Çalışma Bakanı Sayın Günay Caymaz'a, Millî Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Salih Coşar'ın vekâlet etmesinin onaylandığına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

21. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Özker Özgür'ün yurt dışı izin istemi. Uygun görülmüştür.

22. 1988 Mali Yılı Temmuz ayı Bütçe Gelirleri ve Ocak-Temmuz 1988 Devresi Bütçe Uygulama Sonuçlarına ilişkin Mali Tablolar.

23. Yurt dışına giden Tarım ve Orman Bakanı Sayın Aytaç Beşer'e, Ulaştırma, Bayındırlık ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'ın vekâlet etmesinin onaylandığına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

24. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Özker Özgür'ün, yurt dışı izin istemi. Uygun görülmüştür.

25. Yurt dışına gidan Başbakan Sayın Dr. Derviş Eroğlu'na, Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakel'un vekâlet etmesinin onaylandığına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

26. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Enver Emin'in yurt dışı izin istemi. Uygun görülmüştür.

27. Son olarak 1988 Mali Yılı Ağustos ayı Bütçe Gelirleri ve Ocak-Ağustos 1988 Devresi Bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin mali tablolar.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; şimdi onayınıza sunulacak üç konu var.

1. Başkanlık Divanınının, "Cumhuriyet Meclisini Temsilen, Cumhuriyet Meclisi Başkanı Sayın Hakkı Atun'un Sofya'da gerçekleştirilecek Parlamentolararası Birlik Konferansına katılımına ilişkin Karar Önergisi". Bu da geçmiş bir olaydır. Ona-
Okuyunuz lütfen.

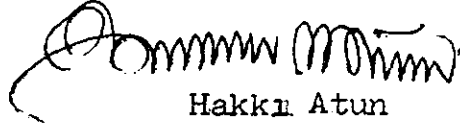
KATİP -

**KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURİYET MECLİSİ BAŞKANLIĞI**

Lefkoşa : 7 Eylül 1988

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna,

Başkanlık Divanının, "Cumhuriyet Meclisini Temsilen, Cumhuriyet Meclisi Başkanı Sayın Hakkı Atun'un Sofya'da gerçekleştirilecek Parlamentolararası Birlik Konferansına katılımına ilişkin Karar Önergisi"ne ilişkin onayınıza sunulmaktadır.

Hakkı Atun

Cumhuriyet Meclisi Başkanı

CUMHURİYET MECLİSİ

- 14 -

DEM : 1

3 : 3

CUMHURİYET MECLİSİ BAŞKANLIK DIVANININ,
CUMHURİYET MECLİSİNİ TEMSİLEN, CUMHURİYET
MECLİSİ BAŞKANI SAYIN HAKKI ATUN'UN
SOFYA'DA GERÇEKLEŞTİRİLECEK PARLAMENTOLAR-
ARASI BİRLİK KONFERANSINA KATILIMINA İLİŞKİN
KARAR ÖNERGESİ

Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanı,
Parlamentolararası Birliğin 19 Eylül-24 Eylül
1988 tarihleri arasında Sofya'da gerçekleştireceği toplantıya, Cumhuriyet Meclisini temsilen Sayın Hakkı Atun'un katılımına ve bu amaçla yapılacak harcamaların Meclis Bütçesinden karşılanmasına Karar verir.

.../15

- 15 -

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; onayınıza sunuyorum.
Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği
ile kabul edilmiştir.

2. Başkanlık Devanının, "Avrupa Konseyi Parlamenterler
Assamblesi Güz Dönemi toplantılarına, Cumhuriyet Meclisini
temsilen katılacak Parlamento Heyetini belirleyen Karar
Onergisi".

KATİP -

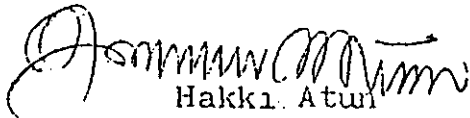
KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURİYET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Sayı :

Lefkoşa : 7 Eylül 1988

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna,

Başkanlık Divanının, "Avrupa Konseyi
Parlamenterler Assamblesi Güz Dönemi
toplantılarına, Cumhuriyet Meclisini temsilen
katılacak Parlamento Heyetini belirleyen
Karar Onergisi" ilişikte onayınıza sunulmaktadır.

Hakkı Atul

Cumhuriyet Meclisi Başkanı

.../16

CUMHURİYET MECLİSİ BAŞKANLIK DIVANININ,
AVRUPA KONSEYİ PARLAMENTERLER ASSAMBLESİ
GÜZ DÖNEMİ TOPLANTILARINA CUMHURİYET
MECLİSİNİ TEMSİLEN KATILACAK PARLAMENTO
HEYETİNİ BELİRLEYEN KARAR ÖNERGESİ

Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanı,
Cumhuriyet Meclisinin 2/88 sayılı kararı uyarınca
oluşturulan Parlamento Heyetinin 3-9 Ekim 1988
tarihleri arasında Strazbourg'da yapılacak Güz
Dönemi toplantılarına katılımına ve 4 kişilik
Parlamento Heyetinde Ulusal Birlik Partisi
temsilcisi olarak yer alan Sayın Mustafa Adaoğlu'nun
yerine Sayın Yüksel Ticcaroğlu'nun
Cumhuriyetçi Türk Partisi temsilcisi olarak yer
alan Sayın Engün Vehbi'nin yerine ise Sayın Mehmet
Civa'nın katılımına ve bu amaçla yapılacak harcamaların
Meclis Bütçesinden karşılanmasına karar verir.

- 17 -

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; onayınıza sunuyorum.
Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile
kabul edilmiştir.

3. Başkanlık Divanının II. Devre Başkanlık Divanının
oluşumuna ilişkin Karar Önergisi. Okuyunuz lütfen.

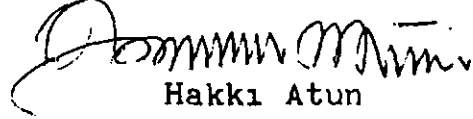
KATİP -

CUMHURİYET MECLİSİ
DONEM : I
YIL : 4

30 Eylül 1988

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna;

Başkanlık Divanının; 30 Eylül 1988 tarihli
toplantısında Danışma Kurulunun görüşlerini de
değerlendirerek almış olduğu "II. Devre Başkanlık
Divanının oluşumuna ilişkin karar önergesi"
----- ilişikte onayınıza sunulmaktadır.

Hakkı Atun

Cumhuriyet Meclisi Başkanı

.../18

CUMHURİYET MECLİSİ
DONEM : I
YIL : 4

3 Ekim 1988

B.D.K.O.No: 1/4/88
BAŞKANLIK DİVANININ
II. DEVRE BAŞKANLIK DİVANININ
OLUŞUMUNA İLİŞKİN KARAR ÖNERGESİ

Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanı, İktüzüğü'nün 12'nci maddesinde öngörülen esasları gözeterek; siyasal parti gruplarının, milletvekili sayılarının Cumhuriyet Meclisi milletvekili tam sayısına oranlarına en yakın oranda puan toplamıyla temsil edilmelerine olanak sağlamak amacıyla, altı üyeli II'nci Devre Başkanlık Divanında;

Ulusal Birlik Partisi Grubunun sekiz puana karşılık üç üye ile; Cumhuriyetçi Türk Partisi Grubunun üç puana karşılık iki üye ile ve Toplumcu Kurtuluş Partisi Grubunun da iki puana karşılık bir üye ile temsil edilmelerine karar verir.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bu konuda söz almak isteyen var mı?

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan, bu konu ile ilgili tartışmaları bu aşamada mı yapacağız?

BAŞKAN - Arzu buyurulursa bu konuyu erteleyebiliriz. Ve seçimlere geçmeden evvel yaparız, o zaman vakit almayız. Teşekkür ederiz. Bu konuyu da seçim öncesine ertelemiş olmaktadır.

Sayın milletvekilleri; böylece sunuşlar tamamlanmış bulunmaktadır.

Sayın milletvekilleri; bu an Cumhurbaşkanını ve diğer konuklarımız Genel Kurul Salonuna girmek üzeredirler.

(Cumhurbaşkanı Sayın Rauf Denktaş Genel Kurul Salonuna Girer)

Sayın milletvekilleri; Cumhurbaşkanı Sayın Rauf Denktaş, Sayın Büyükelçi Ertuğrul Kumcuoğlu, Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanı Eşref Bitlis ve Güvenlik Kuvvetleri Komutanı Tuğgeneral Ali Yalçın bugün açılış törenini onurlandırmaktadırlar. Kendilerine hepimiz adına Cumhuriyet Meclisini teşekkürlerinden dolayı selamlarım. Ve şimdi Meclisin açılışı ile ilgili konuşmaya geçiyorum.

Sayın milletvekilleri; Dördüncü Yasama Yılı'nı açarken, hepimizi saygı ve sevgiyle selamlarım. Yeni yasama yılı çalışmalarımıza, siyasal yönden önemli gelişmelerin cereyan ettiği bir aşamada başladığımız ortadadır. Geçen çalışma döneminin özlu bir raporunu sunmadan önce dolayısıyla özetle de olsa, güncel gelişmelerin bir değerlendirmesini değinmek istiyorum.

29 Mart belgesini bertaraf etme çalışmalarını yıllarca sürdüren Rum tarafı, en sonunda görüşme masasına gelmiştir.

Tüm dünyada ve Türkiye ile Yunanistan arasında yumuşamanın başladığı bir dönemde Kıbrıs sorununa çözüm arayışlarının yeni bir aşamaya girmesi, umutlanmamız yönünde olumlu bir gelişmedir. Rum tarafında sağduyunun galebe çalması ve başlatılan diyalogun kısa sürede kalıcı, gerçekçi ve barışçı bir çözüme ulaşması en içten dileğimizdir.

Kıbrıs sorununa çözüm arayışları devam ederken, demokratik organların sesine ve halkın iradesine de kulak vermek durumundayız.

"Son sözü halkımız söyleyecektir" dediğimize göre, halkın adına demokratik sistemi çalıştıran ve gözeten Yüce Meclisimizin içteki ve dıştaki etkinlikleri her zamankinden daha fazla önem arz etmektedir.

Gittikçe yoğunlaşmakta olan dıştaki temaslarımızdan da gözlemlemekteyiz ki, Rum tarafı "meşru hükümet" ve "Kıbrıs'ın tek temsilcisi" rolünden ödün vermeye yanaşmamaktadır. Bu konudaki katı ve anlamsız Rum tutumu, kalıcı ve barışçı çözüm arayışlarının üzerindeki en belirgin gölgedir.

Somut bir örnek vermek istiyorum.

Rum Temsilciler Meclisinin yeni dönem çalışmalarına başlar başlamaz Kıbrıs konusunda geçirdiği deklerasyon, toplumlararası görüşmelere indirilen yıkıcı bir darbedir. Son günlerde Rum tarafında toplumlararası görüşmelere ve bu görüşmelerin içerdiği barışçı ruha karşı başlatılan kampanyaya yeni bir boyut getiren bu deklerasyon, geleceğe yönelik umutlar önüne aşılması zor bir engel koymuştur.

Bu deklerasyonun mimarlarından biri de, Güney Kıbrıs'taki yıkıcı ve düşmanca kampanyayı yürütenlerin ön safında olan Rum Temsilciler Meclisi Başkanı Vassos Lissaridis'tir.

Toplumlararası görüşmeler ortamında Rum Temsilciler Meclisinden böylesine talihsiz bir deklerasyonun geçirilmesi dünyanın gözünden kaçmaması gereken bir samimiyetsizliktir. Düşünce, görüş ve beklentilerini bu tür bir deklerasyonla somutlaştıran siyasal kadrolarla uzlaşmaya varabilmenin zorlukları ortadadır.

Türk halkının görüşlerini dış dünyaya yansıtma çalışmaları sürekli olarak baltalanmakta dışa açılan yollarımız çağdışı ve fanatik bir zihniyetle tıkanmaktadır. Bu tür engelleyici girişimlerde, davasından emin olmayan ve karşılarının haklı sesinden korkan insanların kaygısı ve telaşı vardır.

Çözüm arayışlarına yardımcı olmayan bu davranışlara baktıkça, Rum tarafının iyi niyeti konusunda ciddi kuşku beslememiz doğaldır. Demokrasi anlayışına son derece aykırı bir tutumla, siyasal eşitliğimize saldırmakta ve bu saldırıyı dünyanın gözleri önünde gerçekleştirmekten de çekinmemektedirler.

Oysa ki, ortaklaşa kurduğumuz ve elleriyle yıktıkları devlette bile demokratik özgürlüklerimiz ve haklarımız teslim edilmişti. Şimdi 1960 Anayasasındaki hakları bile bize çok gören bir zihniyetle nasıl uzlaşmaya varabileceğimizi düşünmekte haksız değiliz.

Kıbrıs Türk halkının demokratik özgürlüklerini kullanabilme hakkına karşı çıkmak, insan haklarının en pervasız bir şekilde çiğnenmesi olgusundan başka birşey değildir ve ortaya koydukları manzara kendileri açısından utanılacak bir görünümdür.

Eğer kalıcı ve barışçı bir çözüme ulaşmak iyi niyette yatıyorsa, Rum tarafındaki iyi niyet yoksunluğuna bundan daha çarpıcı bir örnek yoktur.

Uluslararası platformlarda karşı karşıya geldiğimiz Rum yetkilileri, Rum halkının seçtiği temsilcilerdirler ve ancak Rum halkı adına konuşma hakkına sahiptirler

Tüm Kıbrıs için ne kadar konuşma hakkına sahiptirler, bu hakka, aynı oranda ve biçimde Kıbrıs Türk milletvekilleri de sahiptirler. Demokrasinin anlamı ve kuralları bunu öngörür, bunu emreder.

Biraraya gelerek sorunları, Kıbrıs'ın geleceğini ve diğer ortak konuları tartışacak ve çözüm arayışlarına katkıda bulunacak, öncelikle bu konuda; yani siyasal eşitliğimiz konusunda Rum tarafına anlayış hakim olmalıdır.

Kıbrıs Rum tarafı dilinden düşürmediği özgürlüklere, demokratik haklara ve insan haklarına bizi de layık görmez ve bu evrensel değerleri bizimle paylaşmazsa, elbette ki samimi değildir ve iyi niyetten yoksundur.

Sayın Milletvekilleri

Dördüncü yasama yılına girilirken Yüce Meclisimizin kürsüsünden sizlere yansıttığım bu görüşleri, Yüce Meclisimizin ve halkımızın temsilcileri olarak katıldığımız dış etkinliklerde bıkmadan ve usanmadan seslendirmeye çalışmaktayız. Savunduğumuz görüşlerin gittikçe daha fazla benimsenmekte olduğunu görmenin kıvançlı olduğumuz içindediriz.

Yasama ve denetim görevlerimiz yanında gerçekleştirdiğimiz çeşitli uluslararası etkinliklerde, haklı görüşlerimizin ve girişimlerimizin karşıtlarımızı rahatsız etmekte olduğunu gözlemlemekteyiz. Avrupa Konseyi Parlamenterler Assamblesi toplantılarının yanısıra, şimdi Parlamentolararası Birlik Toplantılarında da etkin ve dinamik varlığımızla Kıbrıs'taki gerçeklere dikkatleri çekmeye başladık. Yeni yasama yılında da, bu yöndeki çabalarımız, kararlılık ve cesaretle sürdürülecek, Rum tarafının tıkamaya çalıştığı her demokratik yol zorlanarak açılacak ve dünya kamuoyuna ulaşılmaya çalışılacaktır.

Her zaman tam bir inançla vurguladığımız gibi, günümüzde uluslar ve toplumlar, demokrasiye ve demokratik haklara verdikleri değer ölçüsünde saygı görmektedirler. Kendini kabul ettirme savaşımı vermekte olan halkımızın ve Genç Cumhuriyetimizin de bu özverili savaşımındaki en büyük kozu, çağdaş anlamda uyguladığı ve Yüce Meclisimizin denetim ve gözetimine emanet ettiği demokrasmizdir.

Yüce Meclisimiz yeni yasama dönemine, demokratik sorumluluklarının bilinci içinde başlamaktadır. Yeni yasama dönemimizde Meclisimizin demokrasi kültürü konusunda gerek dışa, gerekse içe karşı en somut ve en güzel örnekleri vereceğine, demokrasinin bir barış, uzlaşma ve hoşgörü rejimi olduğunu kanıtlama işlevini sürdüreceğine hiç kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

CUMHURİYET MECLİSİNİN BİRİNCİ DONEM ÜÇÜNCÜ YASAMA YILI
ETKİNLİKLERİ HAKKINDA RAPOR.

Sayın Milletvekilleri,

Cumhuriyet Meclisinin, 1 Ekim 1987 tarihinde yapmış olduğu toplantı ile başlayan Üçüncü Yasama Yılı çalışmalarını, geçmiş yasama yıllarında olduğu gibi, Dördüncü Yasama Yılı'nın bu ilk birleşiminde bir Rapor ile bilgilerinize sunmak istiyorum.

GENEL KURUL ÇALIŞMALARI

Sayın Milletvekilleri, Üçüncü Yasama Yılında Genel Kurulumuz, 56 birleşim yapmış ve toplam 285 saat 30 dakika çalışmıştır.

GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

Üçüncü Yasama yılında Başkanlığımıza 106 Gündem Dışı konuşma isteminde bulunulmuş ve 84 konuşma yapılmıştır. 5 istem, İstem sahipleri tarafından geri alınmış; istem sahipleri Genel Kurulda hazır bulunmadığından 2 isteme söz verilmemiş; 2 istem Genel Kurulca reddedilmiş ve 13 istem sahibine de, aynı birleşimde üçten fazla istem olması nedeniyle söz verilmemiştir.

YASA TASARILARI

Üçüncü Yasama Yılında Meclisimize, tatil süresince sunulan 5 tasarı dahil, 88 Yasa Tasarısı sunulmuş ve bunlardan 35 tanesi yasalaştırılmış, biri de Meclis Kararı olarak kabul edilerek Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Ayrıca, üçüncü yasama yılı başında komitelerin gündeminde bulunan ve birinci yasama yılından kalan 36 Yasa Tasarısından 3 tanesi ile ikinci yasama yılından kalan 53 Yasa Tasarısından 16 tanesi de Üçüncü Yasama Yılında yasalaştırılmıştır.

Buna göre, Üçüncü Yasama Yılında, Meclisimizce toplam 55 Yasa Tasarısı kabul edilerek yasalaştırılmış ve Resmi Gazetede yayımlanmıştır. (Bak:Ek.I)

Sayın Milletvekilleri,

Uçüncü Yasama Yılında, 17 Yasa Tasarısı Hükümetçe Geri alınmış ve Meclisimizce kabul edilen iki yasa da Cumhurbaşkanınca bir daha görüşülmek üzere geri gönderilmiştir.(Bak:Ek.II)

Halen Genel Kurul gündeminde 6 Yasa Tasarısı; Komitelerin gündeminde ise, Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinde 37; İdari ve Sosyal İşler Komitesinde 14; Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinde 17 ve Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinde 32 olmak üzere, toplam 100 Yasa Tasarısı bulunmaktadır(Bak:Ek.III)

YASA ÖNERİLERİ:

Uçüncü Yasama Yılında Meclisimize 4 Yasa Onerisi sunulmuş; Geçmiş yasamayılardan kalan 43 Yasa önerisinden 2'si geri çekilmiş, 2 tanesi de yasalaşmıştır. Halen Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân komitesinin gündeminde 6; İdari ve Sosyal İşler Komitesinin gündeminde 7 ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin gündeminde de 30 olmak üzere komitelerin gündeminde 43 Yasa Onerisi bulunmaktadır.(Bak:Ek. IV)

KARAR TASARI VE ÖNERİLERİ

Uçüncü Yasama Yılında, Genel nitelikli 2 Karar Tasarısı ile 3 Karar önerisi sunulmuş ve kabul edilerek Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Ayrıca, Birinci Yasama yılından kalan 1 Karar Tasarısı kabul edilmiş ve 1 Karar Tasarısı da geri çekilmiştir. Halen Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin gündeminde Genel nitelikli 1 Karar Tasarısı ile 1 Karar Onerisi bulunmaktadır.

Genel nitelikli kararlar yanında, Meclis çalışmalarını ilgilendiren olarak Başkanlık Divanınca önerilip Genel Kurulca kabul edilen 22 karardan 20 tanesi Resmi Gazetede yayımlanmış; 2 tanesinin ise, Resmi Gazetede yayımlanmasına gerek görülmemiştir. Aynı şekilde Danışma Kurulunca önerilip Genel Kurulca kabul edilen Meclis çalışmalarını ilgilendiren iki kararın da Resmi Gazete'de yayımlanmasına gerek görülmemiştir.

Ayrıca, Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Sayıştayın bir Raporu ile ilgili Meclis Araştırması Açılması Önergesi ve Buzlu Et İthalatı Araştırma komitesinin Görev süresinin uzatılmasına ilişkin önergesi de Genel Kurulca kabul edilerek Resmi Gazetede karar olarak yayımlanmıştır. .. /25

Bunlar yanında İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânının onaylanmasına ilişkin Yasa Tasarısı da, İçtüzük gereğince Karar Tasarısına dönüştürülerek kabul edilmiş ve Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.(Bak:Ek.V)

YAZILI SORULAR

Üçüncü Yasama yılında, 36 Tanesi UBP-YDP Koalisyon Hükümeti döneminde ve 20 tanesi de (bunlardan 12 tanesi Meclis tatili sırasında sunulmuştur) UBP-Bağımsızlar Hükümeti Döneminde olmak üzere, toplam 56 Yazılı Soru sorulmuştur.

UBP-YDP Koalisyon Hükümeti döneminde sorulan 36 Yazılı Sorudan 5 tanesi, 30 günlük yanıtlatma süresi içinde yanıtlanmadığından sözlü soruya dönüştürülmüş(bunlardan 4 tanesi Genel Kurulda yanıtlanmış ve 1'i de Hükümetin çekilmesi nedeniyle düşmüştür); 9 tanesi, Soru ve Yanıtlarıyla birlikte Genel Kurulda okunmuş; 22 tanesi ise (18 tanesinin yanıtı Başkanlığımıza gelmiş ve soru sahiplerine iletilmiş olmasına karşın) Hükümetin çekilmiş olması nedeniyle düşmüştür.

Ayrıca, Hükümetin çekildiği dönemde Başkanlığımıza sunulan 4 Yazılı Soru da, İçtüzüğümüzün 107'nci maddesinin (5)'nci fıkrası gereğince işleme bağlı tutulmamıştır.

Sayın Milletvekilleri,

UBP-Bağımsızlar Hükümeti göreve başladıktan sonra sorulan 20 sorudan(12'si Meclis tatili sırasında sorulmuştur) 15 tanesinin yanıtı Başkanlığımıza gelmiş ve soru sahiplerine iletilmiştir. Bu sorularla ilgili işlemler, İçtüzüğümüz gereğince yeni yasama yılında yapılacaktır.

SOZLU SORULAR

Üçüncü Yasama Yılında,4 sözlü soru sorulmuş ve ilgili Bakanlıklarca yanıtlanmıştır.

GENEL GÖRÜŞMELER

Üçüncü Yasama Yılında,7 Genel Görüşme Açılması önergesi sunulmuş, bunlardan 6 tanesi reddedilmiş, biri ise geri alınmıştır(Bak.Ek.VI)

MECLİS ARAŞTIRMALARI

Üçüncü Yasama yılında, 6 Meclis Araştırması Açılması önergesi sunulmuş, bunlardan 4 tanesi reddedilmiş, biri geri alınmış ve biri de, açılmış olan bir dava ile ilgili olması nedeniyle dava sonuçlanıncaya kadar askıya alınmıştır. (Bak:EK.VII)

Bunlar yanında Üçüncü Yasama Yılında Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin, Bayrak Radyo ve Televizyon Kurumunun Devamlılık ve Haber Stüdyosu ihalesi ile ilgili Sayıştay Raporuna ilişkin Raporu uyarınca konu hakkında Meclis Araştırması açılması Kararlaştırılmış ve oluşturulan Araştırma Komitesi **çalışma sonuçlarını bir raporla Genel Kurula sunmuştur.** Sunulan Rapor üzerinde Genel Kurulda Genel Görüşme açılmış ve Rapor üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

MECLİS SORUŞTURMALARI

Üçüncü Yasama yılında, 2 Meclis Soruşturması açılması önergesi sunulmuş; ancak önergelerin görüşülmesi, Mahkemelerde açılmış davalarla ilgili olmaları nedeniyle, ilgili davalar sonuçlanıncaya kadar ertelenmiştir.(Bak:Ek.VIII)

GUVENSİZLİK ÖNERGELERİ

Sayın Milletvekilleri, Üçüncü Yasama Yılında, Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Grubu tarafından UBP-YDP Koalisyon Hükümetinin başı Başbakan Sayın Dr. Derviş Eroglu'na karşı bir Güvensizlik önergesi sunulmuş(G.O.No:1/3/88), fakat aynı gün Hükümetin istifasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi Başkanlığımıza sunulmuş olduğundan, önerge geçerliliğini yitirmiş ve önerge üzerinde bilgiye sunuş dışında başka bir işlem yapılmamıştır.

SAYIŞTAY RAPORLARI

Üçüncü Yasama Yılında Başkanlığımıza 4 tane Sayıştay Raporu sunulmuş ve bunlar incelenmek üzere Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesine iletilmiştir. Halen Komitenin gündeminde 24 Sayıştay Raporu bulunmaktadır.(Bak:Ek.IX)

Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesince, Üçüncü Yasama Yılında, Bayrak Radyo ve Televizyon Kurumu Devamlılık ve Haber Stüdyosu ihalesi ile ilgili Sayıştay Raporu(S.R.No: 8/2/86) üzerinde gerekli inceleme yapılmış, inceleme sonuçları bir Raporla Genel Kurula sunulmuş ve Komitenin istemi uyarınca Genel Kurulca, konu hakkında Meclis Araştırması Açılmasına karar verilmiştir.

ANAYASA MAHKEMESİNDE AÇILAN İPTAL DAVALARI VE GÖRÜŞ İSTEMLERİ

Sayın Milletvekilleri, Üçüncü Yasama Yılında, Meclisimizce kabul edilen 4 Yasanın bazı kuruellerinin Anayasaya aykırılığı nedeniyle iptali yönünde dava açılmış, bunlardan iki tanesi sonuçlanmış ve biri geri çekilmiştir. Bir dava ise hanüz sonuçlanmamıştır(Bak:Ek.X)

İptal davaları yanında Cumhurbaşkanınca bir Yasanın bazı maddelerinin Anayasaya aykırı ve/veya uygun olup olmadığı yönünde Anayasa Mahkemesinden görüş istenmiştir. (Bak:Ek:X)

KOMİTE ÇALIŞMALARIL:

Sayın milletvekilleri, sizlere komite çalışmalarını hakkında da bilgi vermek istiyorum.

Meclisimizin daimi komiteleri, Üçüncü Yasama Yılında Başkanlığımızın, Komite Başkanları ile yapmış olduğu toplantıda belirlenen çalışma günlerine uygun olarak çalışmalarını genelde düzenli bir biçimde sürdürmüştür.

Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi, Üçüncü Yasama yılında 23 birleşim yapmış ve 65 saat çalışarak 28 Yasa Tasarısını kabul etmiş ve bir Yasa Tasarısını da Anayasa ve İçtüzük gereğince Karar Tasarısına dönüştürerek kabul etmiştir.

Komite yrici, Bayrak, Radyo ve Televizyon Kurumunun Devamlılık ve Haber Stüdyosu ihalesi ile ilgili Sayıştay Raporunu incelemiş ve Genel Kurula sunmuş olduğu Raporla bu konuda Meclis Araştırması Açılmasını önemmiştir. Bu önerge uyarınca Araştırma açılması kabul edilmiş ve oluşturulan Araştırma Komitesi de çalışma sonuçlarını Genel Kurula bir raporla sunmuştur.

İdari ve Sosyal İşler Komitesi, Üçüncü Yasama Yılında, 23 birleşim yapmış ve 56 saat çalışarak 11 Yasa Tasarısı ile 2 Yasa önerisini kabul etmiştir.

Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi ise Üçüncü Yasa Yılında 19 birleşim yapmış ve 60 saat çalışarak 6 Yasa Tasarısı ile 2 Karar Tasarısı ve 3 de Karar Önerisi kabul etmiştir. Kabul edilen Yasa Tasarılarında 5'i yasalaşmış olup bir Genel Kurulun gündeminde bulunmaktadır.

Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesi de, Üçüncü Yasama Yılında 21 Birleşim yapmış ve 50 saat çalışarak 16 Yasa Tasarısı kabul etmiştir. Bunlardan 10 tanesi yasalaşmış olup 5 tanesi Genel Kurulun gündeminde bulunmaktadır, bir Yasa Tasarısı ise Genel Kurul gündeminde iken yeniden görü-
şülmek üzere Komiteye geri alınmıştır

Dilekçe Komitesinin çalışmalarına gelince, bu Komite Üçüncü Yasama yılında 6 birleşim yapmış ve 6 saat çalışarak 4 dosya ile ilgili çalışmalarını tamamlamıştır. Komitede halen incelenmekte olan 13 dosya bulunmaktadır.

Üçüncü Yasama Yılında görev süresi uzatılıp Dozlu, Et İtbeli Araştırma Komitesi, Üçüncü Yasama yılında toplam 13 toplantı yaparak 28 saat çalışmış ve Rapor sunma aşamasına gelmiştir.

Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin, Bayrak Radyo Televizyon Kurumunun Devamlılık ve Haber Stüdyosu ihalesi ile ilgili Sayıştay Raporuna ilişkin Raporu uyarınca açılmasına Karar verilen Meclis Araştırmasını yürütmek üzere Üçüncü Yasama Yılında oluşturulan BRT Kurumunun Devamlılık ve Haber Stüdyosu İhalesine ilişkin Sayıştay Raporu ile ilgili Araştırma Komitesi, toplam 7 birleşim yapmış ve 25 saat çalışarak araştırma görevini tamamlamıştır.

Sayın milletvekilleri, son olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi ile Meclisimiz arasındaki ilişkilere değinmek istiyorum. Geçmiş yasama yıllarında olduğu gibi bu Yasama yılında da Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ilişkiler karşılıklı olarak sürdürülmüş ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçe Plân Komitesi çalışmalarını izlemek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine yapmış olduğu ziyaret yanında Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterlik Teşkilâtından beş üst düzey yöneticisi hizmet içi eğitim amacıyla Genel Sekreterlik Orgütümüzde çalışma yapmıştır.

Sayın Milletvekilleri,

sunmuş olduğum bu bilgilerin ayrıntılı dokümanları Rapora eklenmiş olup, Rapor ile birlikte birleşim tutanağına eklenecektir.

Hepinize saygılar sunar, yeni yasama yılının hayırlı ve uğurlu olmasını dilerim.

Hakkı Atun
Cumhuriyet Meclisi Başkanı

3. Ekim 1988

../29

EK I.

<u>UCUNCU YASAMA YILINDA YASALANAN TASARILAR</u>	<u>YASA NO:</u>
<u>A. BİRİNCİ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:</u>	
1. Nüfus Kayıt Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasası (Y.T.No:73/1/86)	6/1988
2. Çalışma Dairesi (Kuruluş Görev ve Çalışma Esasları) Yasası (Y.T.No:74/1/86)	7/1988
3. Sosyal Hizmetler Dairesi (Kuruluş Görev ve Çalışma Esasları) Yasası (Y.T.No:75/1/86)	8/1988
<u>B. İKİNCİ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:</u>	
4. Telekomünikasyon Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasası (Y.T.No:142/2/87)	20/1988
5. KKTC Güvenlik Kuvvetlerini Güçlendirme Kurumu (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:150/2/87)	10/1988
6. Tanıtma Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasası (Y.T.No:152/2/87)	19/1988
7. Spor Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasası (Y.T.No:158/2/87)	65/1987
8. Gençlik Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasası (Y.T.No:159/2/87)	4/1988
9. Gümrük ve İstihsal (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:164/2/87)	38/1988
10. Kat Mülkiyeti Yasası (Y.T.No:175/2/87)	63/1987
11. Çiraklık ve Meslek Eğitimi Yasası (Y.T.No:180/2/87)	28/1988
12. Mahkemeler (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:188/2/87)	2/1988
13. Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:194/2/87)	67/1987
14. Tarımsal İlaçlar Yasası (Y.T.No:195/2/87)	64/1987
15. İskân, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:197/2/87)	3/1988
16. Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:199/2/87)	62/1987
17. Mahkemeler (Değişiklik No:2) Yasası (Y.T.No:200/2/87)	5/1988

18. 1987 Mali Yılı (Ek Bütçe) Yasası (Y.T.No:202/2/87) 59/1987
19. 1987 Mali Yılı Ek Bütçe Yasası (Y.T.No:211/2/87) 59/198
- C. ÜÇÜNCÜ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:**
20. Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:212/3/87) 31/1988
21. 1987 Mali Yılı Ek Bütçe Yasası (Y.T.No:213/3/87) 59/1987
22. Yol Güvenliği Yasası (Y.T.No:216/3/87) 9/1988
23. 1988 Mali Yılı Bütçe Yasası (Y.T.No:221/3/87) 1/1988
24. 1987 Mali Yılı (Ek Bütçe No:3) Yasası (Y.T.No:222/3/87) 60/1987
25. Güvenlik Kuvvetleri Mahkemesi ile Güvenlik Kuvvetleri Yargıtayının Kuruluşu ve Yargılama Usulü (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:223/3/87) 61/1987
26. Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:228/3/87) 31/1988
27. Sayıştay (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:233/3/87) 23/1988
28. Hukuk Dairesi (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:234/3/87) 13/1988
29. Mahkemeler (Değişiklik No:3) Yasası (Y.T.No:235/3/87) 15/1988
30. Kamu Hizmeti Komisyonu ve Dairesi Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:236/3/87) 24/1988
31. Motorlu Araçlar ve Yol Trafik (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:237/3/87) 66/1987
32. Rıhtım Araçları (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:246/3/87) 37/1988
33. Gümrük ve İstihsal (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:247/3/87) 38/1988
34. Su işleri Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasası (Y.T.No:249/3/88) 39/1988
35. KKTC-TC Hukuki, Ticari ve Cezaî konularda Adli Yardımlaşma, Tanıma ve Tenfiz, Suçluların Geri Verilmesi ve Nakli Sözleşmesi (Onay) Yasası (Y.T.No:251/3/88) 22/1988

	<u>YASA NO:</u>
36. KKTC Güvenlik Kuvvetleri Güçlendirme Kurumu (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:252/3/88)	10/1988
37. Polis Orgütü (Kuruluş, Görev ve Yetkileri) (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:260/3/88)	27/1988
38. Bayrak Radyo Televizyon Kurumu 1988 Mali Yılı Bütçe Yasası (Y.T.No:261/3/88)	16/1988
39. Tarımsal Donatım Servisleri Müdürlüğü 1988 Mali Yılı Bütçe Yasası (Y.T.No:262/3/88)	17/1988
40. Genel Tarım Sigortası Fonu 1988 Mali Yılı Bütçe Yasası (Y.T.No:263/3/88)	18/1988
41. Süt Endüstrisi Kurumu 1988 Mali Yılı Bütçe Yasası (Y.T.No:264/3/88)	25/1988
42. Toprak Ürünleri Kurumu 1988 Mali Yılı Bütçe Yasası (Y.T.No:265/3/88)	21/1988
43. Devlet Üretim Çiftlikleri Müdürlüğü 1988 Mali Yılı Döner Sermaye Bütçe Yasası (Y.T.No:266/3/88)	26/1988
44. K.T.Sosyal Sigortalar (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:267/3/88)	36/1988
45. Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:271/3/88)	11/1988
46. Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:272/3/88)	12/1988
47. Öğretmenler (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:273/3/88)	14/1988
48. Sivil Savunma Teşkilâtı Personel (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:277/3/88)	40/1988
49. Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik No:2) Yasası (Y.T.No:284/3/88)	30/1988
50. Öğretmenler (Değişiklik No:2) Yasası (Y.T.No:285/3/88)	34/1988
51. Polis Orgütü (Kuruluş, Görev ve Yetkileri) (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:286/3/88)	32/1988
52. Sivil Savunma Teşkilâtı Personel (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:287/3/88)	35/1988
53. Kamu Görevlileri (Değişiklik No:2) Yasası (Y.T.No:288/3/88)	33/1988
54. 1988 Mali Yılı Ek Bütçe Yasası (Y.T.No:290/3/88)	29/1988
<u>KARAR OLARAK KABUL EDİLİP RESMİ GAZETEDE</u>	<u>KARAR NO:</u>
<u>YAYIMLANAN YASA TASARILARI:</u>	
1. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1988-1992) Yasa Tasarısı (Y.T.No: 217/3/87)	59/1987

I. UÇUNCU YASAMA YILINDA HUKUMETÇE GERİ ALINAN
YASA TASARILARI

1. Dükkan Yardımcıları (Değişiklik) Yasa Tasarısı
(Y.T.No:61/1/86)
2. Kadınların Maden Ocaklarında çalıştırılması
(Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:62/1/86)
3. Fırınlarda (Gece işi) (Değişiklik) Yasa Tasarısı
(Y.T.No:63/1/86)
4. Fabrikalar (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:64/1/86)
5. Asgari Ücretler (Değişiklik) Yasa Tasarısı
(Y.T.No:65/1/86)
6. Sakatların İstihdamı (Değişiklik) Yasa Tasarısı
(Y.T.No:66/1/86)
7. İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları (Değişiklik)
Yasa Tasarısı (Y.T.No:67/1/86)
8. Yaz öğleden sonra Tatili (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:68/1/86)
9. Ev Hizmetçileri (Çocuk ve Genç Şahısların İstihdamı)
(Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:69/1/86)
10. Çocuk ve Genç Şahıslar (İstihdam) (Değişiklik) Yasa
Tasarısı (Y.T.No:70/1/86)
11. Çalışma Saatleri (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:
71/1/86)
12. Kadınların İstihdamı (Gece saatlerinde) (Değişiklik)
Yasa Tasarısı (Y.T.No:72/1/86)
13. İhtiyat Sandığı (Değişiklik) Yasa Tasarısı
(Y.T.No:79/1/86)
14. Güvenlik Kuvvetleri Mahkemesi ile Güvenlik Kuvvetleri
Yargıtayının Kuruluşu ve Yargılama Usulü (Değişiklik)
Yasa Tasarısı (Y.T.No:186/2/87)
15. Ateşli Silahlar (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:204/2/87)
16. Av ve Yabani Kuşları Koruma (Değişiklik) Yasa Tasarısı
(Y.T.No:205/2/87)
17. Patlayıcı Maddeler (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:206/2/87)

II. CUMHURBAŞKANINCA BİR DAHA GÖRÜŞÜLMEK ÜZERE GERİ GÖNDERİLEN
YASA TASARILARI

1. Sayıştay (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:233/3/87)
(Bak: Yasa No: 23/1988)
2. Kamu Hizmeti Komisyonu ve Dairesi (Kuruluş, Görev ve
Çalışma Esasları) (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:236/3/87)
(Bak: Yasa No:24/1988)

EK.III

KOMİTELERİN GÜNDEMİNDE BULUNAN YASA TASARILARI

I. EKONOMİ, MALİYE, BUTÇE VE PLAN KOMİTESİNİN GÜNDEMİNDE
BULUNAN YASA TASARILARI

<u>A. BİRİNCİ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:</u>	<u>Y.T.No:</u>
1. 1981 Mali Yılı Kesin Hesap Yasa Tasarısı	5/1/85
2. 1982 Mali Yılı Kesin Hesap Yasa Tasarısı	6/1/85
3. 1983 Mali Yılı Kesin Hesap Yasa Tasarısı	7/1/85
4. Bankaların Kıbrıs Lirası Odeme Mükellefiyetlerinin Türk Lirası ile Karşılanmasına Yetki veren Kararnamenin Yürürlükten Kaldırılması Yasası (NOT: Cumhurbaşkanınca iade)	8/1/85
5. Kıbrıs Lirasının Yürürlükten Kaldırılması ve Kıbrıs Lirası ile ifade edilen Meblağların Türk Lirasına Dönüştürülmesi (Kararnamesinin Yürürlükten Kaldırılması Yasası) (NOT: Cumhurbaşkanınca iade)	9/1/85
6. 1984 Mali Yılı Kesin Hesap Yasa Tasarısı	56/1/86
7. Motorlu Araçlar ve Yol Trafik (Değişiklik) Yasa Tasarısı	101/1/86
8. Bankalar (Değişiklik) Yasa Tasarısı	103/1/86
<u>B. İKİNCİ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:</u>	
9. Vergi, Resim, Harç ve Ücretlerin Artırılması (Özel Kurallar) Yasa Tasarısı	125/2/86
10. 1985 Mali Yılı Bayrak Radyo Televizyon Kurumu Kesin Hesap Yasa Tasarısı	130/2/87
11. 1985 Mali Yılı Kesin Hesap Yasa Tasarısı	132/2/87
12. Mala Yapılan Hasar için Tazminat Alınması (Değişiklik) Yasa Tasarısı	138/2/87
13. Köy Destebanları (Değişiklik) Yasa Tasarısı	140/2/87

14. Suçların Davasız Halli (Değişiklik) Yasa Tasarısı	141/2/87
15. Köpekler (Değişiklik) Yasa Tasarısı	146/2/87
16. Hayvan Tezkereleri (Değişiklik) Yasa Tasarısı	147/2/87
17. Akaryakıt (Depolama, Nakliye ve Satış) (Değişiklik) Yasa Tasarısı	149/2/87
18. KKTC Hudutları Dahilinde Bulunan Göçmen Evlerinin Satışı Yasa Tasarısı	182/2/87
19. 1986 Mali Yılı Bayrak Radyo Televizyon Kurumu Kesin Hesap Yasa Tasarısı	190/2/87
20. Alkollü İçkiler (Satış) (Değişiklik) Yasa Tasarısı	192/2/87
21. Sözleşmeler (Değişiklik) Yasa Tasarısı	201/2/87
22. İskaiye Cemiyetleri (Değişiklik) Yasa Tasarısı	203/2/87
23. Arazi Yangınları ile Mücadele (Değişiklik) Yasa Tasarısı	209/2/87

C. ÜÇÜNCÜ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:

24. Patlayıcı Maddeler (Değişiklik) Yasa Tasarısı	218/3/87
25. Ateşli Silahlar (Değişiklik) Yasa Tasarısı	219/3/87
26. Av ve Yabani Kuşları Koruma (Değişiklik) Yasa Tasarısı	220/3/87
27. Deniz Ticaret (Gemilerin Kaydı, Satış ve İpotekler) (Değişiklik) Yasa Tasarısı	241/3/87
28. Balıkçı Gemileri (Tescil, Satış, Devir ve İpotek) (Değişiklik) Yasa Tasarısı	242/3/87
29. Sünger Avcılığı (Değişiklik) Yasa Tasarısı	243/3/87
30. Balıkçılık (Değişiklik) Yasa Tasarısı	244/3/87
31. Deniz, Ticaret (Vergi Yükleme Hükümleri) (Değişiklik) Yasa Tasarısı	245/3/87

	<u>Y.T.No:</u>
32. Serbest Liman ve Bölge (Değişiklik) Yasa Tasarısı	250/3/88
33. 1986 Mali Yılı Kesin Hesap Yasa Tasarısı	258/3/88
34. Mahkemeler (Değişiklik No:3) Yasa Tasarısı	268/3/88
35. Hukuk Dairesi (Değişiklik) Yasa Tasarısı	269/3/88
36. Sayıştay (Değişiklik) Yasa Tasarısı	270/3/88
37. Gemilerle ilgili Ücretler (Değişiklik) Yasa Tasarısı	291/3/88

II. İDARİ VE SOSYAL İŞLER KOMİTESİNİN GÜNDEMİNDE BULUNAN
YASA TASARILARI

<u>A. BİRİNCİ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:</u>	<u>Y.T.No:</u>
1. Fabrikalar (Değişiklik) Yasa Tasarısı	100/1/86
2. Yem Yasa Tasarısı	102/1/86
3. Din İşleri Dairesi (Değişiklik) Yasa Tasarısı	104/1/86
<u>B. İKİNCİ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:</u>	
4. Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısı	116/2/86
5. Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısı	191/2/87
<u>C. ÜÇÜNCÜ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:</u>	
6. Yem Yasa Tasarısı	278/3/88
7. Sosyal Konut (Değişiklik) Yasa Tasarısı	279/3/88
8. Belediyeler (Değişiklik) Yasa Tasarısı	281/3/88
9. Liman Düzenleme (Değişiklik) Yasa Tasarısı	292/3/88
10. K.T.Sosyal Sigortalar (Değişiklik) Yasa Tasarısı	293/3/88
11. Savunmayı Güçlendirme Yasa Tasarısı	294/3/88
12. Köy (Ev Maksatları) Suları (Değişiklik) Yasa Tasarısı	296/3/88
13. Şehit, Hadise Kurbanı Aileleri ve Malüllere Yardım (Değişiklik) Yasa Tasarısı	298/3/88
14. Ust Kademe Yöneticileri (Değişiklik) Yasa Tasarısı	299/3/88

III. HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİNİN GÜNDEMİNDE BULUNAN
YASA TASARILARI

<u>A. BİRİNCİ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:</u>	<u>Y.T.No:</u>
1. Çekle Odemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Yasa Tasarısı	12/1/85
2. Poliçeler (Değişiklik) Yasa Tasarısı	55/1/86
<u>B. İKİNCİ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:</u>	
3. KKTC Bayrak (Değişiklik) Yasa Tasarısı	128/2/86
4. Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Yasa Tasarısı	139/2/87
5. Dernekler Yasa Tasarısı	172/2/87
6. Seçim ve Halkoylaması (Değişiklik) Yasa Tasarısı	208/2/87
<u>C. ÜÇÜNCÜ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:</u>	
7. Uyuşturucu Maddeler (Değişiklik) Yasa Tasarısı	224/3/87
8. Taşınmaz Mal Özel Kayıt Yasa Tasarısı	225/3/87
9. Motorlu Araçlar (Üçüncü Şahıs Sigorta) (Değişiklik) Yasa Tasarısı	226/3/87
10. Ceza Usul (Değişiklik) Yasa Tasarısı	231/3/87
11. Ceza (Değişiklik) Yasa Tasarısı	232/3/87
12. Motorlu Araçlar ve Yol Trafik (Değişiklik) Yasa Tasarısı	238/3/87
13. Tasdik Memurları (Değişiklik) Yasa Tasarısı	245/3/87
14. TC ile KKTC Arasında Gelir Uzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi ve Vergi Kaybını Önleme Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Yasa Tasarısı	259/3/87
15. Hali Araziler (Kiralama ve Yönetim) Yasa Tasarısı	280/3/88
16. KKTC ile TC Arasında İmzalanan Yatırımları Garanti Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Yasa Tasarısı	283/3/88
17. Şirketler (Değişiklik) Yasa Tasarısı	297/3/88

IV. KURULUŞ YASA TASARILARINI İNCELEME KOMİTESİNİN
GÜNDEMİNDE BULUNAN YASA TASARILARI

<u>A. BİRİNCİ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:</u>	<u>Y.T.No:</u>
1. Bayrak Radyo Televizyon Kurumu (Değişiklik) Yasa Tasarısı	29/1/85
2. Gelir ve Vergi Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı	33/1/85
3. Muhaceret Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı	76/1/86
4. Şehir Plânlama Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı	84/1/86
5. Ticaret Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı	85/1/86
6. Sanayi Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı	88/1/86
<u>B. İKİNCİ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:</u>	
7. Güzelyurt Tarım Meslek Lisesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı	119/2/86
8. Hayvancılık Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı	136/2/87
9. Yataklı Tedavi Kurumları Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı	144/2/87
10. Temel Sağlık Hizmetleri Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı	145/2/87
11. Tarımsal Araştırma Enstitüsü (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı (Not: Komitece Genel Kuruldan geri alınmıştır.)	155/2/87
12. Devlet Üretim Çiftlikleri (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı	167/2/87
13. Orman ve Çevre Koruma Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı	168/2/87
14. Tarımsal Donatım Servisleri Müdürlüğü (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı	173/2/87

15. K.T. Devlet Tiyatroları (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı 181/2/87
 16. Karayolları Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı 207/2/87
 17. Yüksek Adliye Kurulu (Değişiklik) Yasa Tasarısı 210/2/87
- C. BEÇUNCU YASAMA YILINDA SUNULANLAR:
18. Posta Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) (Değişiklik) Yasa Tasarısı 214/3/87
 19. Limanlar Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) (Değişiklik) Yasa Tasarısı 215/3/87
 20. Sosyal Sigortalar Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı 227/3/87
 21. Planlama ve İnşaat Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı 229/3/87
 22. Maliye, Teftiş ve İnceleme Kurulu (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı 230/3/87
 23. Eski Eserler ve Müzeler Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı 239/3/87
 24. Kooperatif İşleri Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı 240/3/87
 25. Teftiş Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı 253/3/88
 26. Genel Orta Öğretim Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı 254/3/88
 27. Mesleki Teknik Öğretim Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı 255/3/88
 28. İlk Öğretim Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı 256/3/88
 29. Yüksek Öğretim Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı 257/3/88

30. Veteriner Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı	275/3/88
31. Gümrük ve Rüsumat Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) (Değişiklik) Yasa Tasarısı	282/3/88
32. Jeoloji ve Maden Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı	295/3/88

V. GENEL KURUL GÜNDEMİNDE BULUNAN YASA TASARILARI

1. Hukuk Dairesi (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No: 274/3/88) ve Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinin Tasarıya İlişkin Raporu.
2. Suçluların Geri Verilmesi, Mahkeme İlamlarının Karşılıklı Tenfizi ve Adli Yardımlaşma Yasa Tasarısı (Y.T.No:153/2/87) ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya İlişkin Raporu.
3. Tapu ve Kadastro Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı (Y.T.No:276/3/88) ve Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinin Tasarıya İlişkin Raporu.
4. Merkezi Cezaevi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı (Y.T.No:289/3/88) ve Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinin Tasarıya İlişkin Raporu.
5. Enformasyon Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı (Y.T.No:137/2/87) ve Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinin Tasarıya İlişkin Raporu.
6. Tarım Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı (Y.T.No:152/2/87) ve Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinin Tasarıya İlişkin Raporu.

KOMİTELERİN GÜNDEMİNDE BULUNAN YASA ÖNERİLERİ

I. EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİNİN GÜNDEMİNDE BULUNAN YASA ÖNERİLERİ:

A. BİRİNCİ YASAMA YILINDA SUNULANLAR: Y. O. No:

1. Petrol ve Yakıt olarak kullanılan Petrol Ürünlerinin Dış Alımının Devlet Eliyle Yapılmasını Öngören Yasa Onerisi (CTP Meclis Grubu) 11/1/1986
2. Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Onerisi (CTP Meclis Grubu) 14/1/86
3. Öğretmenler (Değişiklik) Yasa Onerisi (CTP Meclis Grubu) 15/1/86

B. İKİNCİ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:

4. Kıbrıs Liralarna Karşılık Frim Odenmesi (Değişiklik) Yasa Onerisi (İsmail Bozkurt - TKP Milletvekili) 23/2/87

C. ÜÇÜNCÜ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:

5. Narenciye, Patates ve Havuç İhracatı ile Hayvan İhracatında, Üretici ve Yetiştiriciyi Koruma Yasa Onerisi 54/3/88
6. Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasa Onerisi (İbrahim Koreli-TKP milletvekili) 56/3/88

ÜÇÜNCÜ YASAMA YILINDA GERİ ÇEKİLENLER

1. 1986 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Onerisi (Meclis Başkanlığı) 20/2/86

II. İDARİ VE SOSYAL İŞLER KOMİTESİNİN GÜNDEMİNDE
BULUNAN YASA ÖNERİLERİ

<u>BİRİNCİ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:</u>	<u>Y.O.No:</u>
1. Çalışanlara Hayat Bahallılığı Tahsisatı Ödenmesi Hakkında Yasa Önerisi (CTP Meclis Grubu)	2/1/85
2. Çalışanlara Ödenekli hafta tatili Yasa Önerisi (CTP Meclis Grubu)	3/1/85
3. İlâç, İthalat ve İmalini Düzenleyen Yasa Önerisi (CTP Meclis Grubu)	4/1/85
4. Belediyeler (Değişiklik) Yasa Önerisi (Günay Caymaz-Mustafa Adaoğlu, UBP Milletvekilleri) ile (Alpay Durduran-TKP Milletvekili)	17/1/86
5. Belediyeler (Değişiklik) Yasa Önerisi (Günay Caymaz ve Mustafa Adaoğlu-UBP Milletvekilleri)	18/1/86

ÜÇÜNCÜ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:

6. Polis Örgütü (Kuruluş, Görev ve Yetkileri) Yasasının Bazı Kurallarının Emekli Polis Mensuplarına Uygulanması Yasa Önerisi.	53/3/88
7. İskân, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal (Değişiklik) Yasa Önerisi Hakkında Yasa Önerisi (Fadıl Çağda-CTP milletvekili)	55/3/88

KOMİTECE KABUL EDİLİP ÜÇÜNCÜ YASAMA YILINDA
YASALANAN YASA ÖNERİLERİ

1. Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar (Değişiklik) Yasa Önerisi (Y.O.No:8/1/86)	36/1988
2. Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar (Değişiklik) Yasa Önerisi (Y.O.No:24/1/87)	36/1988

III. HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİNİN GÜNDEMİNDE BULUNAN

YASA ÖNERİLERİ

<u>A. BİRİNCİ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:</u>	<u>Y.O.NO:</u>
1. Ceza (Değişiklik) Yasa Onerisi (Alpay Durduran-TKP Milletvekili)	1/1/85
<u>B. İKİNCİ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:</u>	
2. Cumhuriyet Meclisi İçtüzük (Değişiklik) Onerisi (Atay Cafer-UBP Milletvekili ve Ömer Demir) -YDP Milletvekili	19/2/86
3. Rum Esir Kamplarındaki Süreyi Mücahitlik Olarak Düzenleyen Yasa Onerisi (İsmail Bozkurt-TKP Milletvekili)	22/2/87
4. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO)nün Onamış Olduğu 98 Sayılı Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Pazarlık Hakkı İlkelerinin Uygulanmasına İlişkin Sözleşmenin Onanmasına İlişkin Yasa Onerisi (Mehmet Altınay-TKP Milletvekili)	25/2/87
5. Uluslararası Çalışma Örgütü(İLO)nün Genel Kurulunun Onamış Olduğu 87 Sayılı Sendika ve Özgürlüğü ve Sendika Hakkının Korunması İlkelerinin Uygulanmasına İlişkin Sözleşme- nin Onanmasına İlişkin Yasa Onerisi (Mehmet Altınay-TKP Milletvekili)	26/2/87
6. Uluslararası Çalışma Örgütü(İLO)nün 117 Sayılı Sosyal Politika Temel Amaç- lar ve Standartlar İlkelerinin Uygulanmasına İlişkin Sözleşmenin Onanmasına İlişkin Yasa Onerisi (Alpay Durduran-TKP Milletvekili)	27/2/87
7. Uluslararası Çalışma Örgütü(İLO)nün 105 Sayılı Zorla Çalıştırmanın Kaldırıl- ması İlkelerinin Uygulanmasına İlişkin Sözleşmenin Onanmasına İlişkin Yasa Onerisi (Alpay Durduran-TKP Milletvekili)	28/2/87
8. Uluslararası Çalışma Örgütü(İLO)nün 157 Sayılı Çalışma İlkeleri (Kamu Hizmet- leri) İlkelerinin Uygulanmasına İlişkin Sözleşmenin Onanmasına İlişkin Yasa Onerisi (Alpay Durduran-İKP Milletvekili)	29/2/87
9. Uluslararası Çalışma Örgütü(İLO)nün 135 Sayılı İşçi Temsilcileri İlkelerinin Uygulanmasına İlişkin Sözleşmenin Onanmasına İlişkin Yasa Onerisi (Alpay Durduran-İKP Milletvekili)	30/3/87

Y.O. NO:

10. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nün 141 sayılı Tarım İşçileri Örgütleri ilkelerinin uygulanmasına ilişkin sözleşmenin onanmasına ilişkin Yasa Önerisi.
(Alpay Durduran-TKP milletvekili) 31/2/87
11. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nün 100 sayılı Eşit Ücret Hakkı ilkelerinin uygulanmasına ilişkin sözleşmenin onanmasına ilişkin Yasa Önerisi.
(Alpay Durduran-TKP milletvekili) 32/2/87
12. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nün 111 sayılı Ayırıcılık, İstihdam ve Meslek Hakkı ilkelerinin uygulanmasına ilişkin sözleşmenin onanmasına ilişkin Yasa Önerisi.
(Alpay Durduran-TKP milletvekili) 33/2/87
13. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nün 122 sayılı İstihdam Politikası ilkelerinin uygulanmasına ilişkin sözleşmenin onanmasına ilişkin Yasa Önerisi.
(Alpay Durduran-TKP milletvekili) 34/2/87
14. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nün 158 sayılı İşveren tarafından işe son verme ile ilgili sözleşmenin onayını öngören Yasa Önerisi.
(Mehmet Altınay-TKP milletvekili) 35/2/87
15. Bedelli Askerlik (Değişiklik) Yasa Önerisi.
(Alpay Durduran-TKP milletvekili) 36/2/87
16. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO): Genel Kurulunun onanmış olduğu 2 sayılı işsizlik ilkelerinin uygulanmasına ilişkin sözleşmenin onanmasına ilişkin Yasa Önerisi.
(Alpay Durduran-TKP milletvekili) 38/2/87

Y.O. NO:

17. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) Genel Kurulunun onanmış olduğu 11 sayılı Tarım işçilerinin sendika kurma ve teşkilatlanma ilkelerinin uygulanmasına ilişkin sözleşmenin onanmasına ilişkin Yasa Önerisi.
(Alpay Durduran-TKP milletvekili) 39/2/87
18. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) Genel Kurulunun onanmış olduğu 14 sayılı sınıai müesseselerde Hafta Tatili ilkelerinin uygulanmasına ilişkin sözleşmenin onanmasına ilişkin Yasa Önerisi.
(Alpay Durduran-TKP milletvekili) 40/2/87
19. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) Genel Kurulunun onanmış olduğu 15 sayılı Trimci ve Ateşçi sıfatıyla gemilerde işe alınacakların asgari yaş ilkelerinin uygulanmasına ilişkin sözleşmenin onanmasına ilişkin Yasa Önerisi.
(Alpay Durduran-TKP milletvekili) 41/2/87
20. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) Genel Kurulunun onanmış olduğu 34 sayılı Ücretli İş Bulma Büroları ilkelerinin uygulanmasına ilişkin sözleşmenin onanmasına ilişkin Yasa Önerisi.
(Alpay Durduran-TKP milletvekili) 42/2/87
21. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) Genel Kurulunun onanmış olduğu 42 sayılı Mesleki Hastalıklarının Tazmini ilkelerinin uygulanmasına ilişkin sözleşmenin onanmasına ilişkin Yasa Önerisi.
(Alpay Durduran-TKP milletvekili) 43/2/87

.../46.

Y.O.NO:

22. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) Genel Kurulunun onanmış olduğu 45 sayılı Maden Ocaklarında Yer altı işlerinde kadınların geliştirilmesinin uygulanmasına ilişkin sözleşmenin onanmasına ilişkin Yasa Önerisi.
(Alpay Durduran-TKP milletvekili) 44/2/87
23. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) Genel Kurulunun onanmış olduğu 58 sayılı deniz işlerinde geliştirilecek çocukların Asgari Yaş Haddi Tesbit ilkelerinin uygulanmasına ilişkin sözleşmenin onanmasına ilişkin Yasa Önerisi.
(Alpay Durduran-TKP milletvekili) 45/2/87
24. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) Genel Kurulunun onanmış olduğu 80 sayılı sözleşmelerde kısmi tadiller icrasına ait ilkelerin uygulanmasına ilişkin sözleşmenin onanmasına ilişkin Yasa Önerisi.
(Alpay Durduran-TKP milletvekili) 46/2/87
25. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) Genel Kurulunun onanmış olduğu 81 sayılı milletlerarası çalışma ilkelerinin uygulanmasına ilişkin sözleşmenin onanmasına ilişkin Yasa Önerisi.
(Alpay Durduran-TKP milletvekili) 47/2/87
26. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) Genel Kurulunun onanmış olduğu 88 sayılı İş ve İşçi Bulma Servisi ilkelerinin uygulanmasına ilişkin sözleşmenin onanmasına ilişkin Yasa Önerisi.
(Alpay Durduran-TKP milletvekili) 48/3/87

Y.O. No:

27. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO)
Genel Kurulunun onamış olduğu 94
sayılı bir Amme Makamı tarafından
yapılan mukavelelere konulacak ça-
lışma şartlarının uygulanmasına il-
işkin sözleşmenin onanmasına iliş-
kin Yasa Onerisi 49/2/87
(Alpay Durduran-TKP milletvekili)
28. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO)
Genel Kurulunun onamış olduğu 95
sayılı Ücretin Korunması ilkeleri-
nin uygulanmasına ilişkin sözleşmenin
onanmasına ilişkin Yasa Onerisi. 50/2/87
(Alpay Durduran-TKP Milletvekili)
29. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO)
Genel Kurulunun onamış olduğu 96
sayılı Milletlerarası Çalışma ilke-
lerinin uygulanmasına ilişkin söz-
leşmenin onanmasına ilişkin Yasa
Onerisi. 51/2/87
(Alpay Durduran-TKP Milletvekili)
30. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO)
Genel Kurulunun onamış olduğu 98
sayılı Milletlerarası Çalışma ilke-
lerinin uygulanmasına ilişkin söz-
leşmenin onanmasına ilişkin Yasa
Onerisi. 52/2/87
(Alpay Durduran-TKP Milletvekili)

A. ÜÇÜNCÜ YASAMA YILINDA KABUL EDİLEN
VE RESMİ GAZETEDE YAYIMLANAN
KARARLAR

KARARIN ADI:

KARAR NO:

Avrupa Konseyi Parlamenterler Assamblesi Toplantılarına Cumhuriyet Meclisini Temsilen Katılacak Parlamento Heyetinin, 28 Eylül- 8 Ekim 1987 tarihleri arasında Strazbourg'da yapılacak Avrupa Konseyi Parlamenterler Assamblesi Güz Dönemi Toplantılarına katılımına ilişkin Karar	52/1987
Avrupa Parlamentosu Hollanda Milletvekili ve Sosyalist Grup Üyesi Hemmo Munting'in, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine davet edilmesine ilişkin Karar.	53/1987
Cumhuriyet Meclisini Temsilen, Meclis Başkanı Sayın Hakkı Atun ile Sayın Altan Yavuz'un, Bangkok'ta yapılacak Parlamentolararası Birlik Konferansına katılımına ilişkin Karar	54/1987
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisinin, Kıbrıs Sorununa ilişkin Karar	55/1987
Buzlu Et İthalı Araştırma Komitesinin Görev Süresinin Uzatılmasına ilişkin Karar	56/1987
Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılmasına ilişkin Özel Komite Raporunun Görüşülmesinin Ertelenmesine ve Genel Kurul Gündeminden Geçici olarak çıkarılmasına ilişkin Karar	57/1987
7. Avrupa Konseyi Parlamenterler Assamblesi Toplantılarına Cumhuriyet Meclisini Temsilen Katılacak Parlamento Heyetinin, 24 Kasım 1987- 28 Kasım 1987 tarihleri arasında Strazbourg'ta yapılacak Avrupa Konseyi Parlamenterler Assamblesi Özel Toplantısına katılmasına ilişkin Karar.	58/1987

Sıra No:	KARARIN ADI	KARAR NO:
8.	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti İkinci Beş Yıllık (1988-1992) Kalkınma Planınının Onaylanmasına ilişkin Karar (Y.T.No: 217/5/87)	59/1987
9.	Bayrak Radyo Televizyon Kurumunun Devamlılık ve Haber Stüdyosu İhalesine İlişkin Sayıştay Raporu ile ilgili olarak Meclis Araştırması Açılmasına ilişkin Karar.	60/1987
10.	Bayrak Radyo Televizyon Kurumunun Devamlılık ve Haber Stüdyosu İhalesi ile ilgili Araştırma Komitesinin oluşumuna ilişkin Karar	61/1987
11.	Avrupa Konseyi Parlamenterler Assamblesi Toplantılarına, bir yıl süreyle, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisini Temsilen Katılacak Parlamento Heyetini belirleyen Karar ve bu Karar uyarınca yapılan seçim sonucunda oluşturulan Parlamento Heyeti	1/1988
12.	Avrupa Konseyi Parlamenterler Assamblesi Toplantılarına Cumhuriyet Meclisini Temsilen Katılacak Parlamento Heyetinin, 25-29 Ocak 1988 tarihleri arasında Strazbourg'da yapılacak kış dönemi toplantısına katılımına ilişkin Karar	2/1988
13.	Cumhuriyet Meclisinin 2/1988 sayılı Kararı uyarınca Strazbourg'a gidecek Meclis Heyetine Sayın Osman Ertuğ'un refakat etmesine ilişkin Karar.	3/1988
14.	Vakıflar ve Din İşleri Dairesi Yönetim Kurulunun K/88/85 ve K/164/87 sayılı Kararlarının ve bu kararları onaylayan E(K-1) 433-85 ve E(K-2) 201-87 sayılı Bakanlar Kurulu Kararlarınının Onaylanmasına ilişkin Karar (G.K.T.No:2/1/85 ve G.K.T.No:5/3/87 birleştirilmiş)	4/1988

KARARIN ADI:	KARAR NO:
Cumhuriyet Meclisi Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçe-Plân Komitesinin çalışmalarını izlemek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine yapacağı ziyarete ilişkin Karar.	5/1988
Avrupa Konseyi Parlamenterler Assamblesi Luxemburg milletvekili ve Welferdange Belediye Başkanı Sayın Bayan Erna Hennicot Schoepges'in, 2-9 Nisan 1988 tarihleri arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini ziyaret etmek üzere davet edilmesine ilişkin Karar.	6/1988
Avrupa Konseyi Parlamenterler Assamblesi eski üyelerinden İtalyan Milletvekili Sayın Stefano Cavalier'i ile Hollanda milletvekili Sayın Rudolf Eijssink'in, eşleriyle birlikte Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini ziyaret etmek üzere davet edilmelerine ilişkin Karar	7/1988
Cumhuriyet Meclisi Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Türkiye Büyük Millet Meclisine yapacağı ziyaretinde Komiteye katılacak olan Maliye ve Gümrükler Bakanlığı Personelini Belirleyen Karar.	8/1988
İsrail Askerlerinin, işgal altındaki Arap Topraklarında yaşayan Filistinlilere karşı giriştiği insanlık dışı baskı, terör ve saldırıların kınanmasına ilişkin Karar (G.K.O.No:3/3/88)	9/1988
Cumhuriyet Meclisi Başkanı Sayın Hakkı Atun'un, Cumhuriyet Meclisini temsilen, Guatemala City'de yapılacak 79'ncü P.A.B.Konferansına katılmasına ilişkin Karar.	10/1988
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Rauf R.Denktaş'a Londra'da yapılan Saldırının Kınanmasına ilişkin Karar. (G.K.O.No: 4/3/88)	11/1988
Avrupa Konseyi Parlamenterler Assamblesi Tarım Komitesinin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine Davet edilmesine ilişkin Karar.	12/1988
İçtüzüğün 169'ncü maddesinin yorumlanmasına ve Meclisin yurt dışı törenlerde temsiline ilişkin Karar.	13/1988

a:	KARARIN ADI:	KARAR NO:
	Avrupa Konseyi Parlamenterler Assamblesi toplantılarına Cumhuriyet Meclisini Temsilen Katılan Parlamento Heyetinin, Assamblenin Strazbourg'da yapılacak Ilkbahar toplantısına katılımına ilişkin Karar.	14/1988
.	Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilâtından Bazı Görevlilerin, Hizmet İçi Eğitim amacıyla Davet edilmesine ilişkin Karar.	15/1988
.	Meclis Çalışmalarının, 11 Temmuz 1988 tarihine kadar uzatılmasına ilişkin Karar	16/1988
'.	Avrupa Parlamentosu ile Avrupa Konseyi Parlamenterler Assamblesinden bir Grup Üyenin davet edilmesine ilişkin Karar.	17/1988

B- HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİNİN
GÜNDEMİNDE BULUNAN GENEL NİTELİKLİ
KARAR TASARILARI İLE KARAR ÖNERİLERİ

1. Vakıflar ve Din İşleri Dairesi İdare Heyetinin Ozanköy'de istibdal Muamelesine ilişkin K/148/88 Sayılı Kararını Onaylayan E(K-3)262-88 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Onaylanmasına ilişkin Karar Tasarısı (G.K.O.No:1/1/88)
2. Seçimlerin Yenilenmesine ilişkin Karar Önerisi (Özker Özgür-CTP Milletvekili)(G.K.O.No:1/1/86)

C- ÜÇÜNCÜ YASAMA YILINDA GERİ ÇEKİLEN KARAR TASARILARI

1. Köy-Kent ve Mahalle isimleri Kararını Değiştiren ve Taşkinköy'ün Yeni Mahalle olarak oluşturulmasını Düzenleyen Karar Tasarısı (G.K.T.No:3/1/86)

ÜÇÜNCÜ YASAHA YILINDA SUNULAN GENEL GÖRÜŞME AÇILMASI
ÖNERİLERİ.

A. REDDEDİLENLER:

1. Genelde Narenciye Sektörü, Üzelerde ise Cypfruvex Üzerine oynanan oyunlar ile ilgili Genel Görüşme Açılması Önergesi (G.G.No:21/3/87) (Mehmet Civa-CTP Lefkoşa Milletvekili)
2. İskan, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasası Uygulamaları ile ilgili Genel Görüşme Açılması Önergesi (G.G.No:22/3/87) (Özker Özgür-CTP Meclis Grubu Başkanı ve Fadıl Çağda-CTP Girne Milletvekili).
3. Sanayinin Sorunları ve Geleceğine ilişkin Genel Görüşme Açılması Önergesi (G.G.No:23/3/87) (Mehmet Altınay-TKP Gazi Mağusa Milletvekili)
4. Çalışma Hayatında Toplu İş Sözleşmesi Düzeni(yapılması ve uygulanması) İş Güvencesi, Akit ve sözleşmelerin tek taraflı olarak ihlali ve Cypfruvex'te işçi alımlarında yapılan ayrımcılık ve partizanlıklar ile ilgili Genel Görüşme Açılması Önergesi (G.G.No:24/3/87) (İbrahim Koreli-TKP Lefkoşa Milletvekili)
5. Dış Ülkelerde Yaşayan Kıbrıslı Türklerin Sorunları Konusunda Genel Görüşme Açılması Önergesi (G.G.No:25/3/88) (TKP Meclis Grubu)
6. Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası ve Doğu Akdeniz Üniversitesindeki Grevler ve Hükümet Politikası hakkında Genel Görüşme Açılması Önergesi (Erdal Süreç-TKP Meclis Grubu Başkanı)

B. GERİ ALINANLAR:

1. Bankalar ve Döviz Krizi Konusunda Genel Görüşme Açılması Önergesi (G.G.No:26/3/88) (Özker Özgür- CTP Grup Başkanı ve Ergün Vehbi - CTP Grup Başkan Vekili)

EK VII

ÜÇÜNCÜ YASAMA YILINDA SUNULAN MECLİS
ARAŞTIRMASI AÇILMASI ÖNERGELERİ

A. REDDEDİLENLER:

1. Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Kurumu ve İhtiyat Sandığı Fonlarının Gelir, Gider ve Yatırımları hakkında Meclis Araştırması Açılması Önergesi (M.A.No:14/3/88) (CTP Meclis Grubu)
2. İskân Bakanlığının Eşdeğer Mal Uygulamaları ile ilgili Meclis Araştırması Açılması Önergesi (M.A.NO:16/3/88) (Özker Özgür-CTP Grup Başkanı ile Fadıl Çağda-CTP Girne Milletvekili)
3. İthal Edilen Tohumluk Patateslerin Tarlada Çürümesi Sonucu Üreticilerin Zararlarının Saptanması ve Tazmini ile Sorumlular Hakkında Meclis Araştırması Açılması Önergesi (M.A.NO:17/3/88) (Mehmet Altınay-TKP Gazi Mağusa Milletvekili).
4. Pile-Beyarmudu Hudut Bölgesindeki Sorunlar ve Olaylar ile ilgili Meclis Araştırması Açılması Önergesi (M.A.NO:18/3/88) (Erdal Süreç-TKP Meclis Grubu Adına Başkan)

B. GERİ ALINANLAR:

1. Doğu Akdeniz Üniversitesindeki Uygulamalar Hakkında Meclis Araştırması Açılması Önergesi (M.A.NO:15/3/88) (Ergün Vehbi ve Kemal Emirzade-CTP Lefkoşa Milletvekilleri)

C. MAHKEMELERCE AÇILMIŞ BİR DAVA İLE İLGİLİ OLMASI NEDENİYLE ASKIYA ALINANLAR:

1. Başbakan Sayın Dr. Derviş Eroğlu'nun adına kayıtlı BD 002 Plâka Numaralı Mercedes 190 Araba Hakkında Meclis Araştırması Açılması Önergesi (M.A.NO:13/3/88) (Özker Özgür-CTP Meclis Grubu Başkanı ile Naci Talât-CTP Meclis Grubu Başkan Vekili).

UÇUNCU YASAMA YILINDA SUNULAN
MECLİS SORUŞTURMASI AÇILMASI ONERGELERİ

1. Maliye ve Gümrükler Bakanı Sayın Mehmet Bayram...
Hakkında Meclis Soruşturması Açılması Onergesi
(M.S.O.No: 1/3/88) (CTP Lefkoşa Milletvekili
Özker Özgür ile Cumhuriyetçi Türk Partisine ve
Toplumcu Kurtuluş Partisine bağlı 15 milletvekili.)
2. İçişleri, Köy İşleri ve Doğal Kaynaklar Bakanı
Sayın Taşkent Atasayan Hakkında Meclis Soruş-
turması Açılması Onergesi (M.S.O. No: 2/3/88)
(CTP Lefkoşa Milletvekili Özker Özgür ile
Cumhuriyetçi Türk Partisine ve Toplumcu Kurtuluş
Partisine bağlı 15 milletvekili.)

(Not: Mahkemelerde açılmış davalarla ilgili
olduklarından görüşmeleri ertelenmiştir)

EK.IX

EKONOMI, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİNİN
GÜNDEMİNDE BULUNAN SAYIŞTAY RAPORLARI

RAPORUN İÇERİĞİ

S.R.No:

A. BİRİNCİ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:

1. Kamu Görevlilerinin nakilleri konusunda Sayıştay Raporu. 2/1/86
2. Vakıflar İdaresi 1982 Mali Yılı Denetim Raporu. 3/1/86
3. Kıbrıs Türk Hava Yolları Ltd. Şirketinin Londra Şubesinin 1984 Mali Yılı ve Kasım 1985 sonu itibarıyla hesaplarına ilişkin Denetim Raporu. 4/1/86
4. Mersin Temsilciliğinin 1980-1985 Devresi Hesaplarına ilişkin Denetim Raporu 5/1/86
5. Ankara Büyükelçiliğinin 1/12/1982-7/11/1985 tarihleri arasındaki devreye ait hesaplarına ilişkin Denetim Raporu 6/1/86
6. Merkezi Odnekli İzin Fonunun 1981, 1982 ve 1983 yıllarına ait Denetim Raporu ile Bilanço ve Gelir-Gider Hesaplarına ilişkin Sayıştay Raporu 7/1/86

B. İKİNCİ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:

7. Bayrak Radyo Televizyon Kurumunun 1 Ocak 1985-31 Ağustos 1986 Dönemi Hesaplarının Denetimine ilişkin Sayıştay Raporu 9/2/87
8. Vakıflar ve Din İşleri Dairesinin 1 Ocak 1983-31 Aralık 1983 Devresi Kesin Hesaplarına ilişkin Denetim Raporu 10/2/87
9. Gazi Mağusa Belediyesinin 1983, 1984, 1985 ve 1986 yıllarına ait Denetim Raporu 11/2/87
10. Kıbrıs Türk Hava Yolları Ltd. Şirketinin 1981, 1982, 1983 ve 1984 yıllarına ait Denetim Raporu 12/2/87
11. Gazi Mağusa Belediyesi 1982 Mali Yılı Hesapları Denetim Raporu 13/2/87
12. Bayrak Radyo Televizyon Kurumunda Yasa Dışı Tayin yapılması hakkında Sayıştay Denetim Raporu. 14/2/87
13. PiyangoLAR Müdürlüğünün Hesaplarının Denetim Raporu 15/2/87
14. Mağusa Serbest Liman ve Bölgesinin 1983-1984 Mali Yıllarına ait Hesaplarının Denetim Raporu 16/2/87
15. Genel Tarım Sigortasının 1983, 1984 ve 1985 yıllarına ait hesaplarının Denetim Raporu 17/2/87
16. Ankara Büyükelçiliğinin 8 Kasım 1985-23 Haziran 1987 Devresi Hesapları Denetim Raporu 18/2/87
17. "North Cyprus Almanac" ve "The Cyprus Tapes" kitapları ile ilgili Hesap Denetim Raporu 19/2/87
18. KKTC Devlet Tiyatrolarının Mayıs 1987 tarihinde Londra'da sunduğu temsil ile ilgili olarak Londra Temsilciliğinde tutulan kağıtlara göre Gelir ve Gider Durumu ile ilgili Denetim Raporu 20/2/87
19. Kuzey Kıbrıs Türk Hava Yolları Londra Bürosunun ve C.T.A. Holidays'in Hesap Denetim Raporu 21/2/87

C. ÜÇÜNCÜ YASAMA YILINDA SUNULANLAR:

20. KKTC Londra Temsilciliğinin 1985 ve 22/3/87
1986 Mali Yılları ile 1 Ocak 1967-
31 Temmuz 1987 Devresi Import,
Konsolide Fon ve Milli Eğitim ve
Kültür Bakanlığı ile Sağlık ve Sosyal
Yardım Bakanlığına ait Hesaplara ilişkin
Denetim Raporu
21. Gazi Mağusa Belediyesine ait Dr.Fazıl 23/3/87
Küçük Sitesinin Kiralanması konusunda
Denetim Raporu
22. Brüksel Temsilciliği Hesaplarının 24/3/88
Denetimine ilişkin Sayıştay Raporu
23. KKTC Turizm İşletmeleri Limited 25/3/88
Şirketi 1981-1985 yıllarına ait
Denetim Raporu
24. KKTC Toprak Ürünleri Kurumu 1980-1986 26/3/88
Mali Yılları Denetim Raporu

EK: X

1. Anayasa Mahkemesi No:14/1987

14/1987 Sayılı Emeklilik (Değişiklik) Yasasının 5. maddesinin iptaline ilişkin.
(Dava İkinci Yasama Yılında açılmış ve Üçüncü Yasama Yılında Geri Çekilmiştir).

2. Anayasa Mahkemesi No:18/1987

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın Anayasasının 146. maddesi altında "Güvenlik Kuvvetleri Mahkemesi ile Güvenlik Kuvvetleri Yargıtayının Kuruluşu ve Yargılama Usulü (Değişiklik) Yasasının 11., 12., 13., ve Geçici 8. maddelerin Anayasaya aykırı olup olmadığı konusunda görüş istemi.
(Başvuru İkinci Yasama Yılında yapılmış ve Üçüncü Yasama yılında görüş verilmiştir).

3. Anayasa Mahkemesi No:19/1987

16/1987 Sayılı Turizm Endüstrisi Teşvik Yasasının bazı maddelerinin iptaline ilişkin.
(Dava İkinci Yasama Yılında açılmış ve Üçüncü Yasama Yılında sonuçlanmıştır).

4. Anayasa Mahkemesi No:20/1987

52/1987 sayılı Milletvekilliği ile Bağdaşmayan Görevler, Siyasal Kamu Görevlilerinin Ödenekleri ve Emeklilik Haklarına ilişkin Yasanın 12. ve 15. maddelerinin iptaline ilişkin.
(Dava İkinci Yasama Yılında açılmış ve Üçüncü Yasama Yılında sonuçlanmıştır).

5. Anayasa Mahkemesi No:21/1987

38/1987 sayılı Emeklilik (Değişiklik) Yasasının 3. maddesinin iptaline ilişkin.
(Dava henüz sonuçlanmamıştır. Gün tayini için beklemektedir).

Sayın milletvekilleri; daha önceden de mutabık kalıldığı üzere şimdi Başkanlık Raporundan sonra Parti Başkanlarına on dakikayı aşmamak üzere konuşma hakkı vereceğim.

Sırası ile Parti Başkanlarını kürsüye davet ediyorum. Sayın Başbakan Dr. Derviş Eroğlu. Buyurunuz.

BAŞBAKAN DR.DERVIŞ EROĞLU- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Demokrasimizin gittikçe güçlenmekte olduğu bir ortamda ve Kıbrıs sorununun yepyeni boyutlar kazandığı bir aşamada yeni yasama yılını açıyoruz. Halkımızın vazgeçemeyeceği tek yaşam ve yönetim biçimi olan demokrasi, iç ve dış sorunlarımıza çözüm arayışlarımızın da tek yolu olma erdemini koruyacaktır. Yüce meclisin çatısı altında, demokratik tartışmaların ve arayışların getireceği sentezlerde, halkımız ve devletimiz için, en sağlıklı, en esenli ve en mutlu kararların alınacağına kesin inancımız vardır.

Hayırlı ve uğurlu olması dileğiyle yeni yasama yılını açarken, Ulusal Birlik Partisi ve Hükümet olarak biz , Yüce Meclisin kurallarına ve kararlarına her zaman saygılı olacağımızı; verimli, düzeyli ve saygın bir yasama etkinliği için üzerimize düşen görev ve sorumlulukları tam bir duyarlılıkla yerine getireceğimizi ve toplumsal iradenin sesi olan Meclis kararlarını her zaman savunacağımızı bir kez daha belirtmek istiyorum.

Halkın demokratik sorumluluklar ve görevler yüklediği kişiler olarak Yüce Meclisin çatısı altında hepimizin tarihsel yükümlülükleri olduğu, tartışma kaldırmaz bir gerçektir. Oylesine duyarlı bir bölgede politika icra etmekteyiz ki, sadece halkımızın değil, çoğu kez tarihin ve insanlığın da gözleri üzerimizdedir. Bunun bilinci içinde ve bu bilincin gerektirdiği duyarlılıkla görevlerimize dört elle sarılmalıyız.

Kıbrıs'ta yarınlar, çok şeylere gebe dir. Karamsarlık yaratan gelişmeler olsa da, yarınların barış ve mutlulukla dolu olması için, gerektiğinde kendi kişisel mutluluklarımızı da özveriyle feda ederek, hiçbir çabadan kaçınmamalıyız. Esasen hepimiz politika görevine, bunu bilerek, bu konudaki kesin kararlılığımızı takınarak girmiş kişileriz. Bu çatı altında hepimiz toplumun ve devletin esenliği için varız. Bu kutsal ideal, kişisel sorunlarımızın ve kaygılarımızın çok üstündedir.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri

Toplumlararası görüşmeler yakın geçmişte başlamıştır. Kıbrıs sorununa kalıcı ve barışçı bir çözüm bulma arayışları yeni boyutlara girerken, Yüce Meclisimizin bu gelişmeler içindeki konumu da daha büyük bir önem ve anlam kazanmaktadır. Önümüzdeki günlerde, Meclisimiz, tarihin akışını bile etkileyecek veya tarihin akışına yön verecek nitelikte kararlar alabilir. Bağımsızlık ilânımız, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin oluşturulmasına ilişkin kararımız da yine bu çatı altında alınmamış mıdır?. Dünya artık çok iyi bilmektedir ki, Kuzey Kıbrıs'ta tüm kurumlarıyla sağlıklı biçimde işleyen çağdaş bir demokrasi vardır ve bu demokrasinin en güçlü kurumu da Cumhuriyetimizin meclisidir.

Halkımızın kaderiyle yakından ilgili gelişmeleri Meclisimizin yüce ve tartışılmaz iradesinin dışında tutmak mümkün değildir. Ama Meclis iradesinin, gelişmeler karşısında şaşmaz bir isabetle tecelli edebilmesi için de, buradan, çevremizde olup bitenleri iyi görmek ve iyi değerlendirmek zorundayız.

Rum Temsilciler Meclisi, geçen hafta yeni yasama yılını açarken geçirdiği deklerasyonla, tarihi yükümlülüklerine ve sorumluluklarına bizim meclisimiz kadar sahip çıkamadığını bir kez daha kanıtlamıştır. Çok merak ediyoruz: Görüşme masasının üzerine Demokles'in kılıcı gibi asılan bu deklerasyonun tehdit edici gölgesi altında gerek Rum Yönetimi Lideri Yorgo Vasiliu, gerekse öteki Rum görüşmeciler; bırakınız çözüm arayışında bulunmayı ama, rahat bir nefes bile alabilecekler mi?.

Toplumlararası görüşmeler masasına, birtakım asgari müstereklerde birleşilerek oturulmuştur. Kıbrıs Türk halkının, hiçbir önşartı kabul etmeden bu görüşmelere oturduğu bütün dünyaya duyurulmuştur. Bunun yanında halkımız, gerek çözüm arayışları sırasında, gerekse bulunacak bir çözüm formülünde asla ödünde bulunamayacağı temel ilkeleri de açıklamıştır.

Şimdi Rum Temsilciler Meclisinden geçirilen ve bir felâket tellâli kılığındaki Vassos Lissaridis tarafından Meclis kürsüsünden tüm dünyaya ilân edilen deklerasyon, toplumlararası görüşmelerin oturtulduğu mutabakat zeminini dinamitlemiştir. Barışçı arayışlara ve girişimlere indirilen bu düşmanca darbenin ezikliği içinde özlenen hedeflere ulaşmanın zorluğu, şu anda Kıbrıs gündeminin en önemli sorunudur.

Rum Temsilciler Meclisinden oybirliğiyle geçirilen deklarasyonun Güney Kıbrıs'taki birtakım baltalama girişimlerinin bir devamı olduğu da gözardı edilemez. Dahası, bu deklarasyonla, hiçbirimizin gözünden kaçmayan baltalama çabaları doruğa tırmandırılmıştır.

Oysa ki biz, Rum Temsilciler Meclisinden itidale davet edici yaklaşımlar beklemekteydik. Bu konuda büyük bir hayal kırıklığına uğradığımızı ve diğer siyasi partilerimizin de bizimle birlikte aynı burukluğu taşıdığına inandığımızı belirtmek istiyorum.

Başta kilise olmak üzere, fanatik unsurların cirit atmakta olduğu Güney Kıbrıs'ta Meclisin görevi, Kıbrısın gerçeklerini gözardı etmeyen bir sorumlulukla yumuşamaya katkıda bulunmak, barışçı ve uzlaşıcı bir denge rolü oynamak olmalıdır.

Özel sorumlulukları ve ağırlıklarıyla tüm kurumların üzerinde, sağduyuyu temsil etmesi gereken Rum Temsilciler Meclisinin, şimdi toplumlararası görüşmelere karşı haçlı seferi başlatan Hrisostomos'un kilisesinden ve bizden toprak isteminde bulunan Omorfo, Girne ve Karpaz Koordinasyon Komitelerinden hiçbir farkı kalmamıştır. Fanatizm ve düşmanlık Güney Kıbrıs'taki her kuruma egemen olurken, toplumlararası görüşmelere umut bağlamanın zorluğu da gittikçe kendini hissettirmektedir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yeni yasama yılını bu tür buruk duygular ve karamsarlıklarla açmak istemiyorduk. Ama Güney Kıbrıs'taki manzara net biçimde ortadadır ve şu anda seslendirdiğim duygulardan farklı bir ruh haleti içinde bulunabilmemiz de olanaksızdır.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri

Fanatizmin Güney Kıbrıs'ta bilinçli şekilde tırmandırılıp görüşme masasını tehdidi altına alması karşısında, bizim ağırbaşlılığımıza ve itidalimize bakıp da hiç kimse yanlış hesaplar içine girmemelidir. Kıbrıs'ta Türk halkının onurlu yaşamı ve onurlu bir barışın vazgeçilmez önkoşulları vardır ve hiçbir baskı veya saldırı karşısında bu önkoşullardan ödünde bulunma niyetimiz yoktur. Bu önkoşullarla ilgili kararlılığımız kesin ve tartışılmazdır.

Her türlü çözüm arayışı mutlaka, Kıbrıs'taki iki halkın siyasal eşitliğini, eşit haklılığını iki kesimliliği, Türk halkının bölünmez bütünlüğünü, iki halklılığı ve Türkiye'nin etkin ve fiili güvencesini öngörmelidir. Bulunacak herhangi bir çözüm kesinlikle halkımızın onayına sunulacağına göre, esasen halkımızın onaylamayacağı çözümler geçerli olamaz.

Kıbrıs Türk halkı olarak biz, uzlaşmadan yana olduğumuzu görüşme masasına gelmekle kanıtladık. Ama karşımızdakiler, görüşme masasını içiş fermanınımızın çıkarılacağı bir yer olarak görmekteyseler, büyük bir yanlış içindedirler.

Gerçekler dünyasından ne kadar kopmuş olduklarını ve bunun yanında ne tür emeller taşımakta olduklarını, önümüzdeki Kasım ayında Kuzey Kıbrıs'taki tüm yerel yönetimler için seçim hazırlığı yapmakla bir kez daha gösteren Rum komşularımızı hayal dünyasında uçmaktan vazgeçmeye ve ayaklarını yere basmaya davet ederiz.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri

Hangi koşullar altında devam ettiği ve ne tür saldırıların hedefi haline geldiği artık hepimizin bilgisinde olan toplumlararası görüşmelerin geleceği için en samimi temennilerimizi sunarken, Anavatanımız Türkiye ile aramızı açmak için olağanüstü çaba harcayan mihraklara da seslenmek istiyorum. Bu mihraklar, ister içimizde, isterse dışımızda olsunlar, çabalarında başarıya ulaştıklarını asla göremeyeceklerdir. Anavatan Türkiye'den kopmak, Anavatan Türkiye'nin destek ve himayesinden yoksun kalmak, Kıbrıs Türk Halkının başına gelebilecek en büyük felâkettir. Halkımıza bu felâketi yaşatmaya hiç kimsenin gücü yetmeyecektir.

Anavatan Türkiyeye olan bağlılığımız ve Anavatan Türkiyeye iyi ilişkilerimiz ve işbirliğimiz en yüksek düzeyde ve en sıcak atmosferde devam edecektir. Bunun teminatı, Kıbrıs Türk halkından aldığı sarsılmaz güçle, Ulusal Birlik Partisi'dir, Hükümetimizdir. Anavatan Türkiyeden başka güvенеbileceğimiz ve zor anlarımızda sığınabileceğimiz başka bir güç yoktur. Anavatan Türkiye ile tasada ve kıvançta, tam bir yazgıbirliği içindeyiz. Beslediğimiz güveni ve inancı hiçbir zaman boşa çıkarmamış ve Kıbrıs Türk halkının mutluluğu, esenliği ve güvenliği için hiçbir zaman özveriden kaçınmamış olan sevgili Anavatanımıza en derin şükranlarımızı

sunmak suretiyle, Anavatan Türkiye ile Kıbrıs Türk halkı arasında nifak sokma hayaline kapılanlara kesin cevabımızı ve duygularımızı sunmak isterim.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri

Demokrasinin gerektirdiği uzlaşma, anlayış ve hoşgörü ortamında, bu yüce meclisin çatısı altında toplumsal sorunlarımıza en sağlıklı ve en esenli çözümleri bulmak dileğiyle hepinize içten saygılarımı sunarım. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı Sayın Ozker
Ozgür. Buyurunuz.

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri!

4'üncü Yasama Yılı'na dünyada ve Kıbrıs'ta değişik politik bir iklimde giriyoruz. Aralık 1987'de Orta Menzilli Füzelere Yok Edilmesi Antlaşması'nın Vaşington'da imzalanması üzerine dünyamız yeni bir yumuşama sürecine girmiştir. İnsanlık savaş çığırtkanlarının, silâhlanma yarışı yanlılarının dünya barışını nükleer tehdit altında tutmak isteyenlerin yolundan değil, aklın, sağ-duyunun yolundan yürümüş, Orta Menzilli Füzelere Yok Edilmesi Antlaşmasını sevinçle karşılamıştır. Hedef, insanlığın 21. yüzyıla nükleer silâhlardan arınmış bir dünya ile girmesidir. Orta menzilli füzelere tek tek yok edilirken, uzun ve kısa menzilli füzelere de yok edileceği günü insanlık iple çekiyor, sabırsızlıkla bekliyor.

Değerli Milletvekilleri:

Orta Menzilli Füzelere Yok Edilmesi Antlaşması'nın imzalanması ile başlayan yeni yumuşama süreci, dünyadaki yerel sorunlar üzerinde de olumlu etkisini göstermeye başlamıştır. Afganistan, Angola ve Namibia'daki gelişmeler,, İran ve Irak'ın yıllar süren savaştan sonra anlaşmak üzere masa başına oturmaları, Türk-Yunan yakınlaşması ve Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmelerin başlaması dünyadaki genel yumuşamanın yerel sorunlara yansımalarıdır.

Değerli Milletvekilleri:

İnsanlık nükleer bir savaşta yok olmak ya da nükleer silâhlardan arınmış bir dünyada var olmak ikilemi karşısında var olma-ya karar vermiş ve nükleer silâhları yok etmeye başlamıştır. Kıbrıs'ta, biz de Kıbrıs'ın sakinleri olarak, ya fanatizmin yolundan yürüyecek, Kıbrıs'ın bölünmüşlüğünü sürdürüp Türkiye'nin, Yunanistan'ın, bölgenin ve dünyanın sürekli başını ağrıtacak ya da aklın, sağ-duyunun dediğini yaparak iki toplumun siyasal eşitliği temelinde, coğrafi zemine dayalı, tarafların kabul edebileceği federal bir formülle toplumlararası barışı yeniden kurup Kıbrıs'ın bütün bir ülke olarak dünya barışına katkısını sağlayacağız. Ada'nın güneyinde ve kuzeyinde birinci yolu yeğleyen fanatik çevreler vardır ve seslerini duyurmaktadırlar. İkinci yolu yani barış yolunu yeğleyen çevreler seslerini yeterince duyuramamaktadırlar. Özellikle kuzeyde, devletin iletişim araçları nerdeyse fanatizmin

buyruğuna verilmiştir. Federal çözümü topluma mezar, görüşmelerde toplumu temsil eden ve federal çözüme ulaşmaya çalışan Cumhurbaşkanı'nı da mezar kazıcısı olarak gören bir derneğin başkanına devlet televizyonunda sağlanan olanak, siyasal parti başkanlarına sağlanmamaktadır. Doruk anlaşmalarına, bu anlaşmaların çizdiği çerçeveye, varılan bunca mutabakata karşın federal çözümün Kıbrıs Türkü'nü kaosa sürükleyeceğine toplum inandırılmak istenmekte, gece-gündüz felâket tellâllığı yapılarak halk barıştan uzaklaştırılmaya çalışılmaktadır.

Dünyadaki genel yumuşama ve yerel sorunlara yeni çözümleyici bakış açısı ile bağdaşmayan bu yaklaşım karşısında 4. Yasama Yılına girmekte olan Meclis'in kayıtsız kalmaması gerekir. Meclis'in kendinin oybirliği ile aldığı kararlar uyarınca federal bir çözüm bulmak için Cumhurbaşkanı görüşürken, Meclis'in kararlarını yok sayarak devletin iletişim araçlarını da kullanmak suretiyle görüşmeleri baltalamaya ve halkı kötümserliğe sürüklemeye çalışanlara karşı bu Yasama Organı'nın önlem düşünmesi kaçınılmazdır. Yasama Organı, en yüksek, en yetkili organ olarak ya oybirliği ile aldığı kararlara sahip çıkacak ya da kendi kendini yok ilân edecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Kıbrıs sorununun kritik bir aşamaya ulaştığı ortadadır. 24 Ağustos'ta Cenevre'de başlayan görüşmeler gizli olarak yürütülmektedir. Fanatizm güneyde ve kuzeyde kol gezmektedir. Havaı bulandırmak isteyenler her fırsatı değerlendirmeğe çalışıyorlar. Gizlilik başlanıçta yararlı olabilir. Ancak özellikle Kıbrıs'ta hiçbirşey uzun süre gizli kalmaz. Bize göre toplumlararası görüşmelerin başarıya ulaşması isteniyorsa ve Meclis de halkın istencini yansıtan organ olarak kendine düşeni yapacaksa, görüşmeleri geniş tabanlı kılmak gerekir. Bu da iki toplumun yasama organlarının devrede olması ile mümkündür. Meclis, kendi kararlarına uygun olarak görüşmeleri yakından izleyebilmeli ve yönlendirebilmelidir. Görüşmelere bu yöntemle geniş tabanlı bir nitelik kazandırılmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

4'üncü Yasama Yılı'na girerken Yürütme'nin uygulamalarından memnun olmadığımızı vurgulamak zorundayız. Serbest piyasa adı altında emekçi sınıf ve katmanlar sömürülebildiğine sömürülmektedir. Emekten başka herşey ateş pahasıdır. Fiyatlar akşamdan sabaha değişmekte, ücretler yerinde saymaktadır. Köylünün ürünü yok pahasına elinden

alınmakta ödemeler geç yapılmakta tarım girdilerinin artan fiyatlarına çiftçi para yetiştirememektedir. Şehirde tüketiciye ürünler çok pahalıya satılmaktadır. Üretici hiçbir alana yatırım yapılmazken her taraf lüks konut ve gazinolarla dolup taşmaktadır. Kaçakçılığın her türü, yolsuzluk, rüşvet ve partizanlık toplumu içten içe kemirmekte toplumsal değerlerimizi yok etmektedir. Demokratik, laik, sosyal hukuk düzeni sadece Anayasa'nın sayfaları arasında vardır. Günlük yaşamda demokrasiden, laiklikten, sosyal hukuk devleti anlayışından eser yoktur.

4'üncü Yasama Yılı'na girerken ana muhalefet partisi olarak hükümeti küçük mutlu bir azınlığın hükümeti olmaktan, muhalefete mensup yurttaşlara baskı uygulamaktan, yasa dışılıklar karşısında kayıtsız kalmaktan vazgeçmeye ısrarla çağırırız. Kendilerini Meclis'e gönderen partililerinden koparak temsil yeteneğini büyük oranda yitirmiş olan milletvekilleri dayanak yapılarak oluşturulan UBP azınlık hükümetinin halkın istencini yansıtmadığını, kamu vicdanını rahatsız ettiğini bir kez daha vurgularız.

Yeni Yasama Yılı'na girerken emekçi halkın kitle partisi CTP'nin, halkımızın can ve mal güvenliğini sağlayıcı, Türkiye'nin garantörlüğünde, iki kesimli iki toplumlu federal bir çözüme varmada kendine düşeni yapmaya ve her türlü sorumluluğu paylaşmaya hazır olduğunu yineler, Meclise çalışmalarında başarılar dileriz. Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ozker Özgür.

Şimdi Toplumcu Kurtuluş Partisi Grup Başkanı Sayın Erdal

Süreç. Buyurun.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa)-Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yeni bir yasama yılına çok önemli sorunlarla girmekteyiz. Özellikle Demokrasi açısından gelişmeler hiç de hoş değildir. Ülkemizde çok partili düzenin partizanlık uğruna torpil-lenmesinin acı örnekleri, toplum kesimlerini artık rahatsız eden boyutlara ulaşmıştır. İktidarın Demokrasi dışı Parti-Devlet bütünleşmesini öngören partizanca davranışları demokrasimize gölge düşürmektedir. Fikir ve düşünce özgürlüğü Devlet olanaklarıyla baskı altına alınmaya çalışılmaktadır. Bunlar endişe verici gelişmelerdir. Diğer yandan halkımızın özgürce haber alması BRT tarafından engellenmektedir. Siyasal partilerin görüş ve düşüncelerini adil ve eşit bir şekilde halka duyurma görevini üstlenen BRT'nin antidemokratik ve çağdışı yayın politikası, buna olanak vermemektedir. BRT muhalefete açıkça ambargo uygulamaktadır. BRT toplumun bağrından çıkan ve Devletin yayın organı olduğunu unutan bir yayıncılık politikasıyla iktidar partisinin borozanı durumuna gelmiştir. Halkın vergileriyle ayakta duran Kurumun, siyasal partiler arasında bu denli ayrıcalıklı uygulamalar yürütmesi ne Anayasamıza ne de kendi yasasına uygun değildir. Tek yanlı görüş ve düşüncelerle muhalefeti dışlayan bir yayın politikasıyla halkı tek taraflı propaganda etkisi altında tutan bir yayın politikası, halkın özgürce bilgilendirilmesini engellemektedir. Böyle bir anlayış Demokratik olamaz, çağdaş yayıncılıkla da bağdaşmaz. Bunun mutlaka aşılması gerekmektedir. BRT muhalefete de görüş ve düşüncelerini en az iktidar partisine tanıdığı oranda halka aktarma olanağı tanımazsa muhalefet, görüş ve düşüncelerini halka nasıl ulaştıracaktır? Ülkede sadece iktidar partisine yer vererek halkın özgürce ve adilce haber alma hakkını ortadan kaldırmakla BRT yöneticileri yeni suçlar işlemektedirler.

Bu Ülke insanı, en az Rum halkı kadar, en az başka ülkelerin insanları kadar Demokrasiye lâyıktır ve bunu kimse-nin engellemeyehakkı yoktur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Ülkemizde ekonomik ve sosyal sorunların önemli boyutlara ulaştığı bir dönemi yaşamaktayız. Yeni yasama yılında bu sorunlara çözüm getirici önlemlerin gündeme getirilmesi gereği vardır. Enflasyon ve pahalılık bugün halkımızın en önemli ve en yakıcı sorunları durumundadır. TL'nin sürekli değer kaybı

yanında, ekonomik alanda uygulanan politikalar ülkemiz gerçeklerine uymamaktadır. Alınan **çelişkili kararlar ve plânsız uygulamalar**, ekonomik istikrarsızlığı artırmakta ve sorunları artırmaktadır. Savurganlık ve keyfi harcamalar bütçe açıklarını büyütmekte, pahalılığı hızlandırmaktadır. Üretim alanlarında önemli gerilemeler vardır. Üreticiler tedirgin ve şikâyetçidir. Ülkemizin en temel ve yıllardır üretilen ürünleri dahi bugün dıştan ithal edilir duruma itilmiştir. Vergi yasalarındaki anomaliler ve uygulanan vergi politikası, sorunları artırmaktadır. Asgari ücretlilerle, sosyal sigorta emeklileri zor günler yaşamaktadır. Sağlık servislerinde, eğitimde büyük şikâyetler ve muzursuzluklar vardır. İskân sorunları hala tüm yıkıcılıkla sürmektedir. Bütün bu sorunlara daha ciddi olarak eğilmek ve gerçekçi çözümler getirmek mutlaka gereklidir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Yasaların etkili bir şekilde uygulanmaması Demokrasimiz açısından üzüntü vericidir. Hele geçtiğimiz dönem Meclisin oybirliğiyle onayladığı BRT ihale raporu hakkında Hükümetin tutumunu anlamaya olanak yoktur. Hükümetin Meclis kararlarını ne askıya almaya ne de uygulamamaya hakkı vardır. Bu konuda büyük bir yavaşlık içinde olan Hükümetin peşini asla bırakmayacağıımızı bu aşamada ısrarla vurgulamak **isterim**.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

İçinde bulunduğumuz dönemde Kıbrıs tarihinde yeni bir sayfa açılmıştır. Dünyada görülen yumuşama ve barış çabalarındaki ilerlemenin Kıbrıs'a da yansımalarının büyük önemi vardır. Toplumlararası görüşmelerin başlaması Türk ve Rum halkları için bir dönüm noktası teşkil etmektedir. Bu nedenle iki toplum lideri olarak Sn. Denktaş ile Sn. Vasiliu arasında başlatılan görüşmelerin başarıya ulaşması için hem iki lidere hem de iki toplumun siyasal örgütlerine önemli görevler düşmektedir. Gerçeklerden uzak deklerasyon ve beyanatlara yayınlanarak ve şöven davranışlarla görüşme sürecine katkıda bulunulamaz.

TKP, iki bölgeli, iki toplumlu, güvenlik gereksinmelerine yanıt veren siyasal eşitliği gözeten, refahı bölüşen Federal bir Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulmasını desteklemekte ve savunmaktadır. Çünkü Federasyonun hem Kıbrıs Türk halkının hem Kıbrıs Rum halkının hem Türkiye ve Yunanistan'ın hem de bölgemizin yararına olduğuna inanmaktadır.

Şüphesiz hem Rum tarafında hem de Türk tarafında Federasyonu istemeyen, ortalığı karıştırmaya çalışan çevreler vardır. Bunlar bugünkü çıkarlarının bozulacağından korkan, haksız kazançlarının elden gideceği endişesine kapılan küçük bir azınlıktır.

Geçmişin acı deneyimlerinden çıkarılacak derslerle ve yıllardır yaratılan güvensizlik ortamına karşı, geleceği kurmak, gelecek kuşaklara Barış ve mutlu bir ortam yaratmak için yalnızca iki liderin görüşmesini yeterli bulmamaktayız. İki tarafın Meclisleri, siyasal partileri, sendikaları, meslek odaları, yerel yönetimleri, basın örgütleri devreye girmeli, bir araya gelerek çözüme katkı sağlamalıdır. TKP, başlatılan görüşmelerin başarıya ulaşması için gerekli her türlü katkıyı yapmaya ve aktif görev yürütmeye ve üstlenmeye hazırdır.

Halen sürdürülen liderler diyalogunun, halkın temsilcileri olan siyasal partilerle gerekli temastan dahi uzak bir yöntemle sürdürülmesi kesinlikle yanlıştır. Bu konuda Meclis mutlaka devrede olmak zorundadır. Siyasal partiler ne olup bittiğini bilmelidirler. Bu nedenle süratli bir şekilde ortak bir platform oluşturulmalı ve gerekli diyalog kurulmalıdır. Görüşme sürecinin siyasal partiler dışlanarak yürütülmesini benimseyemeyiz. Sayın Cumhurbaşkanına ve Sayın Meclis Başkanına bu konuda gerekli diyalog için açıkça çağrıda bulunuyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu görüş ve düşüncelerle Yasama Yılı'nın başarılı geçmesini diler, saygılar sunarım.

BAŞKAN. - Sayın Süreç teşekkür ederim.
Bağımsızlar Grubu adına söz almak istiyor musunuz
Sayın Beşerler?

KENAN AKIN (Gazi Magusa) (Yerinden) - Sayın Başkan Parti var, Yeni Doguş Partisi var.

BAŞKAN - Bağımsızlar Grubu adına Sayın Beşerler, sonra da size söz vereceğim efendim.

KENAN AKIN (Devamla) - Siyasi parti var, siyasi partiden sonra bağımsızlar.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Lütfen Sayın Başkan.

BAŞKAN - Grup değil misiniz?

KENAN AKIN (Devamla) - Siyasi parti varken Bağımsızların söz alması.....

BAŞKAN - Peki buyurun , buyurun Sayın Kenan Akın.

FADİL ÇAĞDA (Girne) (Yerinden) - Oyle bir grup yoktur efendim.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞERLER (Yerinden) - Ben hakkımı veriyorum efendim.

BAŞKAN - Peki teşekkür ederim. Peki buyurun.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Hakkın yoktur Sayın Beşerler.

BAŞKAN - Buyurun. İstese gruplar adına söz verebilirdik ama demokratik olalım diyoruz. Buyurun.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) - Parti de, grup da yok.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Bir kişi grup olmaz.

BAŞKAN - O zaman hiçbirine vermeyebilirdik efendim.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; nerde ise Yeni Doğu Partisinin Meclisteki varlığını inkar edecek duruma geldik.

BAŞKAN - Efendim öyle bir iddiada bulunmadık.

KENAN AKIN (Devamla) - Sayın Başkan Bağımsızlara söz verirken acaba Bağımsızlar bu Meclise hangi aşamada gelişmişlerdir?

BAŞKAN - Sayısını gözeterek söz verdim Sayın Kenan Akın. Bütün parti çalışmalarında da bunu gözettik, gözetmiyor muyuz?

KENAN AKIN (Devamla) - Önce siyasî partilerin varlığına demokrasi var diyoruz, siyasî partilere saygı duymamız gerekir. Bugün siyasî parti olarak Mecliste temsil ettiğim toplum Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sınırlarında varlığını devam ettirmektedir.

BAŞKAN - Efendim öyle bir düşüncemiz yok. Buyurun.

KENAN AKIN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeni dönemde bugün bir toplumlararası görüşmelerle birlikte sayın diğer siyasi parti başkanları görüşlerini belirtmişlerdir. Meclis üyesi olarak hâlâ toplumlararası görüşmelerde, görüşmelerin hangi aşamada olduğunu, Yasama Organının bir üyesi olarak bilememekteyiz. Eğer böyle bilinçsiz bir şekilde Vasiliu - Sayın Denktaş görüşmesinde bilgisi olmayan bir Mecliste, bu toplumda nasıl saygınlık bekleyebiliriz? En azından Meclis üyeleri bugüne kadar gelmiş olan dış politikadaki barış görüşmeleri, anlaşmaları çerçevesinde yapılan görüşmelerde mutlaka bilgili kılınması gerekirdi. Bizi, sizleri, hepimizi buraya gönderen toplum, zaman zaman kahve toplantılarında, yollarda, alış-veriş yaptığımız bakkal dükkanlarında bile sıkıştırıp görüşmelerin ne aşamada olduğunu soruyorlar. Bir milletvekili olarak o konuda bilinçsiz olduğumu maalesef üzülerek belirtiyorum. İnşallah bundan sonraki aşamalarda daha bilinçli kılınarak, Meclisin saygınlığını her kademedeki kişi, üzerine düşen görevi yapması gerektiği inancı içerisindeyim.

Bugün, ikinci bir ekim dönemine geldiğimiz halde, hâlâ ürün bedellerini vermiş çiftçilerimiz vardır beyler.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Alamamış.

KENAN AKIN (Devamla) - Bankalarda faizleri de günden güne üstlenirken, birtakım kimselerin vermiş olduğu tahılların parasını alırken, diğer tarafta ürün bedelini almayan, ekim yapmama zorunluluğu ile karşı karşıya olan üretici varken, bu toplumda demokrasiden, eşitlikten bahsedemeyiz. Zaman zaman gündem dışı konuşmalarda milletvekili olarak toplumumuzun güncel sorunları hakkında bu Kürsüden bazı şeyler söylüyoruz. Maalesef söylediklerimiz, Meclis bantlarında ve Meclis tutanaklarında kalmaktan başka, öteye gitmiyor. Birazcık olsun Sayın Meclis Başkanımız veya eleştiriye muhatap olan konulardaki ilgili Bakanlar, Meclis Kursüsünden toplumla ilgili konuları dile getiren milletvekillerinin söylemiş olduğu şikâyetleri, eksiklikleri, lütfen de olsa inceleseler, zannedersem bu toplumda daha refah, daha mutlu şekilde yaşarız.

Yeni Doğu Partisi olarak Mecliste üzerimize düşen görevi daima bugüne kadar göstermiş olduğu ciddiyetle yerine getireceğini

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Akın. Sayın Beşerler buyurun. Son söz olarak size veriyoruz.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞERLER - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;...

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Hükümet adına mı efendim?

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla) - Dünyanın yumuşama içine girdiğini iddia eden muhalefet partilerimiz, burada bu çatı altında bu sürecin burada sürdürülemeyeceğini bu Yasama Dönemi içerisinde göstermiş oldular. Biz de tavrımızı ona göre hazırlamak zorunda olduğumuzu ifade ederek söze başlamak istiyoruz.

BAŞKAN - Sürdüreceğiz efendim, sürdüreceğiz.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Karamsar davrandı yani Başkan.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Tomsonla mı gelecektik?

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla) - Efendim, siyasi parti gruplarına söz verilecek dendiği için bir metin halinde sizin karşınıza çıkmış değilim. Ancak birkaç kelime ile önümüzdeki günlerin başarılı olmasını dileyeceğim.

Önce şunu ifade etmek istiyorum ki bu Meclise, bu çatı altına önce parti sıfatı ile dahi olsa, daha sonra tamamen yasama biçimi olan, milletvekilliğini sürdürme biçimi olan, dünya ülkeleri içerisinde benzerlerinde görüldüğü şekli ile bağımsız olarak görevimizi sürdürmeye karar verdiğimizden ve bu biçim içerisinde Hükümet oluşumuna da müşade ettiği için sistemler burada bağımsızlarla Ulusal Birlik Partisinin Hükümet oluşumu içerisinde görevimizi sürdürüyoruz. Bu, böyle devam edecek. Halkın iradesi ile geldiğini iddia ederek, bizim halkın iradesi ile gelmediğimizi söyleme cesaretini kendilerinde buluyorlarsa, burdaki bu çatının, bu Meclisin artık iradesinin, hele hele bu görüşmeler içerisinde Meclis iradesi diyerek burada nutuk atmanın sonuç vermeyeceğini bilmeleri gerekir.

Bağımsız olarak görevimizi sürdürmekteyiz. Bu Meclis görevini sürdürdüğü müddetçe irademizi kullanarak uygun bulduğumuz müddetçe bağımsız arkadaşlarla beraber hükümet görevini de sürdüreceğiz. Barış arayışları içerisinde yapılan görüşmelere katılmaya elverişli istiyoruz. Ama kâh parti başkanı olduğum zaman, kâh bağımsız olduktan sonra müteaddit defalar verdiğimiz beyanatta da söylediğimiz gibi, bazılarının istediği gibi, ne olursa olsun barış değil, bu toplumun hak ettiği, bu toplumun kanı ile buraya kadar geldiği barış sürecini sağlamakta kararlıyız. Özellikle Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin Özel Temsilcisinin parti başkanı olduğum zamanki davranışını benimsemediğimizi ifade ederken, bu kürsüden şimdi aynı kişiler olarak Hükümetin içerisinde olduğumuzu bir defa daha hatırlatmak istiyorum ve bulunacak barışın ve bizim düşüncemiz doğrultusunda elmasına ve bizim düşüncemizle gerçekleşeceğini en azından bu Meclis çatısı altında bizim oyumuzla, Hükümet üyesi olarak oyumuzla bir anlam kazanacağını bir defa daha ifade etmek istiyorum.

Söylenen diğer sözlerle cevap verme gerekliliğini duymadığım için ben sadece sizlere bu dönem içerisinde sağlıklı ve mutlu başarılar dilerim. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Beşerler.

Sayın milletvekilleri; şimdi de, eğer arzu buyururlarsa Meclisimizi onurlandırmış bulunan Cumhurbaşkanı Sayın Rauf Denktaş'a söz vermek istiyoruz ve kendisini kürsüye davet ediyorum.

CUMHURBAŞKANI RAUF R. DENKTAŞ - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Meclisin bu açılış törenine bizleri davet ettiğiniz için ve söz hakkı verdiğiniz için hepinize teşekkür ederim.

Meclis hakikatten en ciddi yasama dönemine girmiş oluyor. Toplumlararası görüşmelerin başlamış olması ve her iki tarafın da bu görüşmeleri olumlu bir sonuca götürme kararlılığı hiç şüphe yoktur ki Meclisinize büyük görev verecektir. Çünkü Anayasamıza göre sorumluluk tamamen Meclisindir. Meclisin almış olduğu kararlar çerçevesinde görüşmeler sürdürülecek, zaman zaman Meclisinize bilgi verilecek, yön çizilecek ve o yönde sonuca doğru gidilmeye çalışılacaktır. Bugüne kadar Meclisin olup bitenden haberdar olmadığını dile getirmiş olan ve bakkalda, sokakta sorulan sorulara cevap veremediği için üzülen arkadaşlarımız olmuştur. Onlara evvela şunu hatırlatmak istiyorum, görüşmeler bir gizlilik içerisinde devam ediyor ve bir noktaya gelinceye kadar bunun böyle olmasında yarar vardır. Eğer Meclise bilgi verilecek, yön istenecek bir duruma gelmiş olsaydık bunu tabiatıyla yerine getirecektik. Bugüne kadar yapmış olduğumuz temaslarda basında da açıkladığım gibi, karşılıklı sondaj mahiyetinde, derinliğine görüşmeler yapılmıştır. Her iki taraf diğerinin ne düşündüğünü, varılacak neticeyi nasıl gördüğünü anlamaya çalışmaktadır. Çünkü federasyon isteriz demekle aynı sonuca varamazsınız. Dünyada kalıbı tak olan bir federasyon şekli yoktur. Anayasalar yapıldıkları ülkenin dertlerine çare bulmak için

yapılır. Anayasalar, yapıldıkları ülkelerin tarihine bakarak, acı bir tarihe o tarih tekerrür etmesin diye yapılır. Dolayısıyla biz Kıbrıs'ta iki kesimli, iki halka dayalı, bağımsız bağlantısız federal bir cumhuriyet öngörüyoruz derken, acaba bizim öngördüğümüz federal çatı, Rumların gördüğüne uyuyor mu? Uymuyorsa, acaba karşılıklı tavizler vererek uydurabilir miyiz? Oyle bir şekilde uyduralım ki, bütün parti liderlerinin vurguladığı gibi, güvencemiz tatmin edilmiş olsun, eşitliğimiz sulandırılmamış olsun ve Kıbrıs'ta varlığımız, Kıbrıs Türk Halkı olarak 400 yıl devam ettiği gibi devam edebilsin. Bu yapılabilir mi, mümkün olabilir mi sorusuna bugüne kadar yaptığımız görüşmeler çerçevesinde cevap vereceğim noktaya geldiğimde tabiatıyla bütün detayları ile yapılan görüşmeleri gerekirse kapalı bir oturumda Yüce Meclise sunacağım. Tahmin ederim ki sondaj nitelikli görüşmeler, önümüzdeki -sanırım- 16-17 Ekim tarihlerinde yapacağımız iki görüşmeden sonra o noktaya gelmiş olsun, noktalanmış olsun ve dolayısıyla Meclise önümüzdeki resim budur, geliniz ne yapacağımızı birlikte görüşelim demek zamanı gelmiş olsun. Dolayısıyla kimseden birşey gizlediğimiz yoktur. Çünkü görüşmeler, sizler adınadır, sizler içindir. Halk adınadır, halk içindir ve halkın kabul etmeyeceği bir neticeyi ben zaten kabul etsem, referanduma sunulacağına göre, halk geri çevireceğine göre, hepimize büyük sorumluluk düşmektedir. Tekrar ediyorum, federasyon isteriz, federasyon barıştır, federasyon en uygundur sözleri sadece bir sestem ibarettir ve halka birşey vermez, halkı bir yere götürmez. Çünkü federasyonun içeriği ne olacaktır sorunu halkı ilgilendiren sorundur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu sözlerimi değerlendirirken, Kipriyanu'nun ve daha birkaç gün evvel Başpiskopos Hrisostomos'un ortaya koyduğu çerçeveyi iyice incelemenizi ve kendi aranızda böyle bir çerçeveye evet deyip diyemeyeceğinizi karara bağlamanızı rica edeceğim. Hrisostomos'un ve Kipriyanu'nun görüşüne göre, Kıbrıs meselesinin olumlu bir şekilde halledilebilmesi için, evini barkını terk etmiş olan bütün Rumlar Kuzeye gelme hakkına sahiptirler ve geleceklerdir. Burada bir federe devlet kurulacaksa, Türkler tarafından kurulabilir, ama Türklerin bu topraklar içerisinde çoğunlukta olması gerekmez, Ada sathına dağılırlar.

Eskiden Cemaat Meclisi üyelerini nasıl seçerlerse, Kuzey'deki üyelerini de e şekilde seçerler. Polis Kuzeyde bizim olur, memur, Federe Devlet memuru bizim olur ama çoğunluk Rumlardan olabilir. Çünkü herkesin yerli yerine gelmesi haktır. Rumlar arasında da azınlık olmamak için Güneye gitme kararını çoktan vermiş olan Kıbrıs Türkünün hakkı ne olacaktır? Onu kim nereye atacaktır? Bunu düşünen yok.

Sevgili kardeşlerin; bunu tabiatıyla sizler düşüneceksiniz, eğer yeni resimde de aynı şeyler varsa. Delaysıyla bu konuda daha fazla bir şey söylemek istemiyorum. Ama tekrar size rica ederim, Kiprianu'nun tekliflerini ve düşüncelerini Hrisostomos'un da vurguladığı biçimde ele alınız ve düşününüz. O şekle federasyon deniyor diye kabul ederseniz, çıkıp bunu halka siz kabul ettireceksiniz. Çünkü ben kendi adına asla böyle bir şekli kabul edemezsiniz, aala böyle bir hal çaresine evet diyemezsiniz. Çünkü bu Kıbrıs'tan Türkün arınmasının başlangıcı, yapılan bütün fedakârlıkların heba oluşu ve Kıbrıs Türklüğünün geleceği artık karanlıklar içerisine gömülmesidir diyeceğim.

O halde bu açıdan meseleye bakınız. Federasyon isteriz diyenlerle federasyon istemeyiz diyenler arasında ayırım yapıp öfkelenenize, ne biçim federasyonun bizi kurtardığını ve kurtaracağını soğuk kanlılıkla ve birlik ve beraberlik havası içerisinde düşünelim ve bir neticeye birlikte varalım.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yeni yasama döneminizin, geçmişteki dönemlere kıyasla daha verimli olmasını dilerim. Halkın ihtiyacı olan yasalar çoktur. Yasaların uygulanmasını takip etmek ve bunları uygulamak sorunu büyüktür. Pahalılık hakikaten kontrol edilmelidir. Meclisiniz bu konularda ne yapabilir, bunları yapmalıdır. Çevre sorunu gittikçe büyüyen bir sorun halinde karşınıza gelmektedir ve en önemlisi seçim zamanı gelmektedir. Anayasanın öngördüğü güçlü bir

kuruluş, bir murakabe kuruluğu, yani Ombudsman Mükessesesi ve onun yasası hala daha yapılmamıştır. Bu düşüncelerle sizlere olumlu, verimli çalışma dönemi dilerim. Halka hayırlı ve uğurlu olmasını dilerim. Bu fırsattan istifade ederek da bir kaz daha Yüce Meclisten Anavatan'a, bize sağladığı tüm korunma ve yaşam olanakları için yürekten teşekkür ederim. Hapinizi bir kez daha selamlarım.

(Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Sayın Cumhurbaşkanına hepimiz adına teşekkür ederim ve oturuma 15 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 11.40

- 81 -

- İKİNCİ OTURUM -

Açılma saati: 12.09

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin 1'inci Yasama Döneminin 4'üncü Yasama Yılı'nın 1'inci Birleşiminin 2'nci oturumunu açıyorum.

Ad okunarak yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

III. GÖRÜŞÜLEN İŞLER

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Gündeme devam ediyoruz. Sunuş kısmında Başkanlık Divanının oluşumuyla ilgili bir Başkanlık Divanı Kararını tartışma gerekeceğinden ertelenmiştir. Şimdi onu yapıp oturumu kapatacağım, öğleden sonraya erteleyeceğim. Onu söylemiş olayım.

Bu başkanlık Divanı Kararını okumuştuk.

KATİP - Evet efendim.

82/...

BAŞKAN - Bu konuda Sayın Naci Talât'a söz vermeden evvel kısaca ben Genel Kurul'a bilgi arz etmek istiyorum. Başkanlık Divanının oluşumu konusunda Danışma Kurulu iki kez toplanmış ve uzun uzun tartışmıştır. Ve bu daha önceden de Başkanların da bilgisine getirilmiştir, parti başkanlarının, Grup Başkanlarının da. Neticede uzun tartışmalardan sonra. Dolayısıyla ben sözü fazla uzatmadan bunun neticede yine Toplumcu Kurtuluş Partisinin Ulusal Birlik Partisine düşen yüzde oranı konusunda ufak bir esneklik göstermesi, anlayış göstermesi neticesinde sayıyı 8 kişiye çıkarmak yerine yine 6 kişide tutmak sağlanmıştır. Böylece bir kalabalık görünüm yaratılması ortadan kalkmıştır. Arzu ettiği takdirde Sayın Süreç'e gerekçeleri konusunda söz vereceğim. Ama burda gerçekten partiler arasında uyumlu bir çalışmadan sonra az önce size okuduğumuz 6 kişiden oluşan ve hem partiler arasındaki oranı hem de İçişleri Bakanlığı'nın önerdiği puanlama sistemini mümkün mertebe uygulamada tutan bir sonuç alınmıştır. Ama bu konuda söz isteyenler olduğundan önce Naci Talât'a söz vereceğim çünkü onların bu konudaki tutumları olumsuzdur. Buyurun.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tabii bize göre olumlu, ancak toplantıya katılanların genel eğilimlerine göre olumsuz bir görüş taşıdık. Sayın Meclis Başkanı ekzantrik demek için herhalde olumsuz deyimini seçtiler.

Efendim; bu konudaki tartışmamız bizim eski bir tartışmadır. Meclis Genel Kurulu biliyor. 1985 seçimlerinden sonra Yasama döneminin başında Başkanlık Divanı oluşturulurken ortaya koyduğumuz görüşleri şimdi de taşımaktayız.

Gerek Danışma Kurulu, gerek Başkanlık Divanı toplantılarında bu görüşlerimizi tekrarlamış, savunmuş ve doğrultusunda karar alınmasını istemiştik.

Meclis İçtüzüğü dönem başındaki Başkanlık Divanı seçimlerinden sonra yapılmış ve yürürlüğe konmuştur. Dönem başında, yani şimdi ikiye ayırıyoruz dönemi, dönem başında Başkanlık Divanı oluşturulurken eski İçtüzüğe göre hareket edilmiştir. Şimdi yeni İçtüzük bir de puanlama sistemi getirmektedir. Bu puanlama sistemine göre Meclis Başkanlığına dört, Başkan Yardımcılığına üç, İdare Amirlerine iki, Kâtiplere de bir puan verilmektedir. Dolayısıyla Meclis gruplarının Başkanlık Divanındaki temsiliyetine karşılık güçlerini gösterecek puanlar belirlenmekte ve bu puanlara tekabül eden mevkiler, partiler, gruplar arasında Başkanlık Divanınca bölüştürülerek Meclis Genel Kuruluna bir Karar Sureti olarak gelmektedir. Karar Sureti kabul edildikten sonra da seçimlere gidilmektedir. Yeni İçtüzüğün öngördüğü sistem budur.

Bir Meclis, ona vücut veren grupların, siyasal partilerin ortak evi mütalâa edilmelidir. Meclisteki mevkiler Başkanlık Divanındaki, Komitelerdeki vesair yerlerdeki mevkiler siyasi parti grupları tarafından güçleri oranında bölüştürülürken, aynı zamanda mevkilerin ağırlığına da dikkat etmek gerekmektedir. Oysa ki Başkanlık Divanında ve Danışma Kurulunda ortaya çıkan görüşe göre Meclis Başkanlık Divanındaki ağırlıklı iki mevkii, yani Başkanlık Divanı ve Meclis Başkanlığı ve Başkan Yardımcılığı bir siyasi parti grubuna düşecek şekilde kararlar üretilmiştir. Bu yanlıştır. Bu demokratik değildir. Bu parlamento geleneklerine uygun değildir. Bu bir partinin Meclis yönetimine de, Hükümetten sonra Meclis yönetimine de kendi ağırlığını kayarak bir türlü Meclis içinde de bir iktidar olma isteğinin yansımasıdır. Bu durum Meclisin ortak yönetimi ilkelerini zedeleyen

bir tutumdur. Bunu benimsememize olanak yoktur. Normali Başkanlığın en çok milletvekiline sahip grup tarafından alınması, Başkan Yardımcılığının ise ikinci büyük gruba sahip siyasal partiye bırakılmasıdır. Tartışmalar içinde bir Başkan ve bir Başkan Yardımcısı şeklinde en ağırlıklı Meclis mevkilerinin sınırlı tutulması sonucunu yaratan ilgili Anayasa kuralının keşke bu şekilde yazılmasaydı temennileriyle eleştirildiğini de müşahade etmiş bulunmaktayız. Bizzat Meclis Başkanının kendisi, Ulusal Birlik Partisinin Danışma Kurulundaki üyeleri, keşke bir Başkan ve iki Başkan Yardımcısı konmuş olsaydı Anayasaya ki bu şekilde muhalefetteki arkadaşların istemleri de kolaylıkla kabul edilebilsindi demişlerdir. Bu ifadeler aslında Başkan Yardımcılığının da Meclis Başkanlığıyla birlikte bir tek siyasi partinin elinde toplanmasındaki adaletsizliğin bir iç kabul şeklinde dışa vurumundan başka birşey değildi.

Biz Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Grubu olarak Danışma Kurulundan ve Başkanlık Divanından mevkilerin bölüştürülmesiyle ilgili olarak çıkan şemaya olumsuz oy kullandık, Meclis Genel Kurulunda da bu şemaya olumsuz oy kullana-
cağız ve Meclis Başkan Yardımcılığının aslında muhalefete verilmesi gerektiği yönündeki görüşten hareket ederek Meclis Başkan Yardımcılığına kendi adayımızı göstereceğiz. Biz kendi adayımızı gösterirken başka konularda olduğu gibi de başka partilerin aday gösterdikleri arkadaşların kişilikleriyle hiçbir alıp vereceğimiz olmadığını da bu vesileyle geçerken belirtmek istiyoruz.

Normali şuydu: Ulusal Birlik Partisi bir başkanlığı aldıktan sonra 4 puan, birer kâtiplik alacaktı birer puan da onlar, ve diğer partiler de bu şekilde Meclis Başkan Yardımcılığını alacaklardı, idare amirlikleri ve kâtiplikler o şekilde bölüştürülecekti. Normali bunun buydu. Hem puanla güçler oranında bir düzenleme yapılmış olacaktı böylece, hem de Başkanlık Divanında şimdi olduğu gibi gene üçer temsilci bu şekilde bulundurulmuş olacaktı. Fakat Ulusal Birlik Partisi bütün ağırlıklı mevkileri kendi elinin altında bulundurmak anlayışıyla ve gene kızacak Sayın Aytaç Beşegler ama Yeni Doğu Partisinden ayrılarak şimdi bağımsız olan, bağımsız olduğu için de kendi görüşlerine sahip olmamak şanssızlığına düşüp Ulusal Birlik Partisinin akışına kendini kaptırmış olan üç bağımsız arkadaşın oylarından da aldığı güçle yani 28'lik bir sayısal üstünlükle istediğini yaptırmaya kalkışıyor ki bunu biz parlamentonun bütün milletvekillerinin, bütün siyasi partilerin ortak evi olduğu ve ortak yönetimi altında bulundurulması gerektiği yönündeki görüşlerimize tamamen ters bulmaktayız.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biz Başkanlık Divanının Karar Suretine ret oyu kullanacağız ve seçimlere geçilmesi durumunda da kendi adayımızı göstereceğiz. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Başka söz almak isteyen?... Yoktur.

Sayın milletvekilleri; o zaman Başkanlık Divanı Kararını bir daha okumamızı arzu eder misiniz? Bir daha okur musunuz? Oylamaya geçmeden evvel bir daha okuyoruz Başkanlık Divanının Kararını, Başkanlık Divanının oluşumuyla ilgili.

KATİP - BAŞKANLIK DİVANININ
II. DEVRE BAŞKANLIK DİVANININ
OLUŞUMUNA İLİŞKİN KARAR ÖNERGESİ

Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanı, İçtüzüğü'nün 12'nci maddesinde öngörülen esasları gözeterek; siyasal parti gruplarının, milletvekili sayılarının Cumhuriyet Meclisi milletvekili tam sayısına oranlarına en yakın oranda puan toplamıyla temsil edilmelerine olanak sağlamak amacıyla, altı üyeli II'nci Devre Başkanlık Divanında;

Ulusal Birlik Partisi Grubunun sekiz puana karşılık üç üye ile; Cumhuriyetçi Türk Partisi Grubunun üç puana karşılık iki üye ile ve Toplumcu Kurtuluş Partisi Grubunun da iki puana karşılık bir üye ile temsil edilmelerine karar verir.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bu Karar Suretini oylarınıza sunuyorum.

Kabul edenler?... Etmeyenler?... 23'e 11 oyla kabul edilmiştir.

- 87 -

Sayın milletvekilleri; Öğleden sonra Başkanlık Divanı seçimine geçmeden evvel oturumu partilere arzu ederlerse grup toplantısı yapmalarına da olanak sağlamak suretiyle saat 15.00'e erteliyorum. Teşekkür ederim.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 15.30'a
Sayın Başkan.

BAŞKAN - 15.00'e.

Kapanma saati: 12.20

- ÜÇÜNCÜ OTURUM -
Açılma saati: 15.30

BAŞKAN - Ziya Rızkı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; 4'üncü Yasama Yılı'nın 1'inci Birleşiminin 3'üncü oturumunu açıyorum.

Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapılır)

88/...

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Şimdi Başkanlık Divanı seçimlerine geçiyoruz. Ancak, seçim işlemlerine geçmeden önce, seçim yöntemi hakkında bildi vermek istiyorum.

İçtüzüğümüzün 12'nci maddesi gereğince;

1. İlk olarak Başkan ve Başkan Yardımcısı seçimleri yapılacak ve bu seçimlerin tamamlanmasından sonra Divan Kâtipleriyle İdare Amirleri seçimlerine geçilecektir. Başkan ve Başkan Yardımcısı seçimleri ayrı ayrı ve gizli oyla yapılacaktır. Meclis Başkanlığı ve Başkan Yardımcılığı seçimlerinde ilk dört oylamada üye tam sayısının salt çoğunluğu aranacak ve salt çoğunluk sağlanmadığı takdirde, beşinci kez oylama yapılacak ve bu oylamada en fazla oyu alan adaylar seçilmiş olacaklardır.

Divan Kâtipleri ve İdare Amirleri seçimlerinde ise, İçtüzüğümüzün 163'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasına göre seçilebilmek için adayların toplantıya katılanların salt çoğunluğunun oyunu almaları gerekmektedir.

Oylama yöntemine gelince; seçimlerde birden fazla aday olduğu takdirde, adayların ad ve soyadlarını içeren birleşik oy pusulaları kullanılacak ve soyadı alfabe sırasına göre adı okunan üye kapalı oy verme yerinde kendisine verilen oy pusulası üzerinde seçmek istediği kişi veya kişilerin ad ve soyadları karşısındaki karelere "X" işaretli mühür vurarak birleşik oy pusulalarını zarfa koyup kapattıktan sonra, kürsü üzerindeki oy sandığına atacaktır.

Seçimlerde tek aday olduğu takdirde ise, oyunu kullanacak milletvekillere bir birinden çizgilerle ayrılmış kabul, ret ve çekimsiz yazılı bir oy pusulası verilecektir. Milletvekili oy pusulası üzerindeki kabul, ret ve çekimsiz karelerinden birine "X" işaretli mühürü vurmak suretiyle oyunu kullanacaktır. Bu nedenle adayların belirlenmesinden sonra seçimlerden önce gerekli oy pusulalarının hazırlanabilmesi için ara verilecektir.

Sayın milletvekilleri; bu zl bilgilerden sonra Şimdi sıra ile seçim işlemlerine geçiyoruz. nce Meclis Başkanlığı seçimi yapılacaktır. Ancak sık sık her seçimde ara vermemek için başkan adayları ile, başkan yardımcısı adaylarının belirlenmesi ve verilecek arada bu seçimlerle ilgili oy pusulalarının hazırlanması uygun olacaktır. Şimdi başkan adaylarını belirtmek için sizlerin önerilerini bekliyorum. Başkan adayı göstermenizi rica ederim. Buyurun.

BAŞBAKAN Dr. DERViş EROGLU (Yerinden) - Sayın Hakkı Atun.

BAŞKAN - Sayın Hakkı Atun adayımız. Başka aday bulunmamakta olduğu tespit edilmiştir. Şimdi Başkan Yardımcısı adaylarını tespit edeceğim. Lütfen öneride bulununuz.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Yine de gizli oyla seçilecek değil mi?

BAŞKAN - Buyurun.

İÇİŞLERİ, KOYİŞLERİ VE ÇEVRE BAKANI OLGUN PAŞALAR (Yerinden) - Önce Başkan seçimini yapalım ayrı ayrı.

HÜSEYİN CURCİOGLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Önce Başkan seçimini yapalım.

BAŞKAN - Yok, ikisini şey olarak.

OLGUN PAŞALAR (Devamla) - Ayrı ayrı yapalım.

BAŞKAN - Olabilir de biz ikisini birden yapmamız...

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Önce bunu yapalım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Peki Başkan seçimini ayrı olarak yapıyoruz. Daha sonra Başkan Yardımcılığı seçimine geçeceğiz.

HÜSEYİN CURCİOGLU (Devamla) - Zaten ayrı ayrıdır İktüzükte Sayın Başkan.

BAŞKAN - Müstereken de yapılabilir.

KATİP - Sayın Başkan; 10 dakika ara verelim pusulaları getirsinler ve oylamaya başlayalım.

BAŞKAN - Şimdi seçimi yapabilmemiz için 10 dakika ara veriyoruz gereken hazırlık yapılacaktır. Teşekkür ederim.

DÖRDÜNCÜ OTURUM
Açılma Saati: 15.55

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; 4'üncü Yasama Yılı'nın 1'inci Birleşiminin 4'üncü oturumunu açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Şimdi Meclis Başkanının seçimine geçiyoruz.

(Meclis Başkanı Seçimi için ad okunmak suretiyle kapalı oylama yapıldı)

KATİP -

Oylamaya Katılanlar

Ergin Abdullah
Mustafa Adaoğlu
Ahmet Akar
Kenan Akın
Mehmet Altınay
Hüseyin Angolemlı
Kenan Atakol
Taşkent Atasayan
Hakkı Atum
Mehmet Bayram
Aytaç Beşerler
Nazif Borman
Salih Coşar
Hüseyin Curcioğlu

Oylamaya Katılmayanlar

İsmail Bozkurt
Günay Caymaz
Mehmet Civa

Oylamaya Katılanlar

Fadıl Çağda
Omer Demir
Onay Fadıl Demirciler
Alpay Durduran
Enver Emin
Kemal Emirzade
Dr. Mustafa Erbilen
Dr. Derviş Eroğlu
Dt. Sait Güven
Mustafa Hacıahmetoğlu
Mustafa Karpaslı
Rasih Keskiner
İbrahim Koreli
Feridun Onsav
Gzker Gzgür
Olgun Paşalar
Aktan Sadık
Hasan Sarıca
Vehbi Zeki Serter
Ferdî Sabit Soyer
Erdal Süreç
Yüksel Tücoaroğlu
Naci T. Usar
Salih Usar
Emin Uzun
Atay Cafer Urel
Togay Varış
Ergün Vehbi
Altan Yavuz
Ziya Rızkı

Oylamaya Katılmayanlar

Eşber Serakıncı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; oy verme işlemi tamamlanmıştır. Sayım ve döküm işleri şimdi yapılacaktır.

(Kullanılan oy pusulalarının sayım ve döküm işlemi kâtipler ve gözlemciler huzurunda yapıldı.)

Sayın milletvekilleri oy verme işlemi tamamlanmıştır. Şimdi size tutanağı okuyarak bunu açıklayacağım. Toplam milletvekili sayısı 50, mevcut milletvekili sayısı 46, yeter sayısı vardır, kullanılan oy pusulası sayısı 46, iptal edilen oy pusulası sayısı ve iptal nedenleri 2, boş iki pusula olarak takdim edilmiştir, o sebeple iptal olmuştur, çekimser oy pusulası sayısı 1. Ret oy pusulası sayısı 10. Tek aday olan Sayın Hakkı Atun'a verilen oy toplamı 33 kabul. 33 oyla salt çoğunlukla Sayın Hakkı Atun kazanmıştır ve Meclis Başkanlığı bu dakikadan itibaren temin etmiştir. Kendisini kutlar, başarılar dilerim.

MECLİS BAŞKANI HAKKI ATUN (Yerinden) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Şimdi Sayın milletvekilleri; Başkan Yardımcılığı adayını tesbit etmek için ilgili saflara, parti temsilcilerine bu zamanı tanımak maksadı ile 10 dakika ara veriyorum.

Kapanma saati: 16.30

- BEŞİNCİ OTURUM -

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin 1'inci Yasama Döneminin, 4'üncü Yasama Yılıının, 1'inci Birleşiminin, 5'inci oturumunu açıyorum. Ad okunarak yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; gündemin devamına geçmeden önce, tüm partilerin Genel Kurulda şahsıma göstermiş oldukları itimattan dolayı teşekkür etmek isterim.

Geçmiş üç yılda olduğu gibi, önümüzdeki iki yılda da elimden geldiğince Başkanlık Divanınının yardımı ve sizlerin de anlayış ve desteği ile bütün partilere Meclis içinde ve partilerle Başkan olarak ilişkilerimde, eşit muamele yapmaya, bağımsız davranmaya ve bu beni lâayık gördüğünüz görevde en iyi bir biçimde hareket etmeye çalışacağım. Bunları söylerken kendimde bulduğum güç, demokrasiye olan saygımdandır ve bugün gerçekten demokrasiye olan saygının bir güzel örneğini ve görüntüsünü sabahtan beri yaşamaktayız. Bu düşüncelerle, sizlere lâayık olmaya çalışma sözünü tekrar vererek görevi devralıyorum. Hepinize teşekkür ederim ve bu dönemin tekrar hepimize hayırlı ve uğurlu olmasını dilerim.

Sayın milletvekilleri; şimdi Başkan Yardımcılığı seçimlerine geçiyoruz. Bu konuda parti başkanları ara talep etmişlerdi. Zannedersem, bilhassa Ulusal Birlik Partisi. Şimdi Başkan Yardımcılığı için önerilerinizi, aday önerilerini bekliyoruz. Buyurun Sayın Talât.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Başkan Yardımcılığına, Girne Milletvekili Sayın Fadıl Çağda'yı aday gösteriyoruz.

BAŞKAN - Cumhuriyetçi Türk Partisi Başkan Yardımcılığına Fadıl Çağda'yı aday göstermiştir. Sayın Eroğlu?

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Biz de Sait Güven'i aday gösteriyoruz.

KATİP - Girne Milletvekili.

BASKAN - Ve Sait Güven. Başka aday var mı efendim? Toplumcu Kurtuluş Partisi aday göstermiyor, iki adayımız var. Sayın Hukuk Müşaviri ara istiyor musunuz?...Beş dakika tekrar bir ara istiyorsunuz. Peki Sayın milletvekilleri; derhal bir birleşik oylama yapacağız. Pratik olması açısından isimleri yazacaksınız, bir aşamalı olacak. İtirazı olan var mı. İki isim de aynı anda yazılmış olacak?

Bu hazırlığın yapılması için 10 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.50

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 17.00

BASKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin, 1'inci Yasama Döneminin, 4'üncü Yasama Yılı'nın 1'inci Birleşiminin 6'ıncı Oturumunu açıyorum. Ad okunarak yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı)

KATIP - Toplantı yeter sayı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Toplantı yeter sayısı vardır. Oy verme işlemine geçmeden evvel arada yine ara vermeyi önlemek için ve kopukluk olmaması için, hazırlık yapabilmeleri açısından Kâtiplik ve İdare Amirliği görevleri içinde partilerin adaylarını rica ediyorum.

NACİ T. USAR (Gazi Magusa)(Yerinden) - Bu seçimden sonra.

KATIP - Divan Kâtipligi.

BAŞKAN - Divan Kâtipligi için olsun veremez misiniz?

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Verebiliriz, Divan Kâtipligini verebiliriz.

BAŞKAN - Divan Kâtipligi için Ulusal Birlik Partisi?

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Dr. Erbay Kanatlı.

BAŞKAN - Dr. Erbay Kanatlı'yı öneriyor Ulusal Birlik Partisi, kendi payına düğen bir milletvekili...

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Feridun Onsav.

BAŞKAN - Ve Feridun Onsav. Başka aday var mı efendim? Başka aday yoktur. Bu şimdilik bize yeter, bu hazırlığı yapalım. Tekrar kopukluk olmadan diğerini isteriz.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Şimdiki seçimin sonucunu alalım.

BAŞKAN - Peki, şimdiki seçimin sonucunda belli olacakmış.

Sayın milletvekilleri; oy pusulalarının dağıtımına geçiyoruz.

HUSEYİN CURCIOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan; idare amirleri...

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - İdare amirini de seçelim Sayın Başkan.

KATİP - Kâtip seçimi yapılırken onu da hazırlarız.

BAŞKAN - İdare amirliği konusundaki adayları da alabiliriz efendim. Arada onu da hazırlarız bu olurken. Yani kopukluk olmayacak bu defa bitireceğiz bir işlemden.

NACİ T. USAR (Devamla) - Evet ama biz bu seçimin sonucuna göre belirleyeceğiz adayları.

BAŞKAN - Peki, ad okunarak oy pusulalarını veriyoruz.

Sayın milletvekilleri; bu kez iki isim de yazılmıştır ayrı ayrı. Tercih ettiğiniz kişiye...

(Meclis Başkan Yardımcılığı seçimi için ad okunmak suretiyle kapalı oylama yapıldı.)

KATİP -

Oylamaya Katılanlar

Ahmet Akar
Kenan Akın
Mehmet Altınay
Hüseyin Angolemlı
Kenan Atakol
Taşkent Atasayan
Mehmet Bayram
Aytaç Beşeşler
Nazif Borman
Salih Coşar
Hüseyin Curcioğlu
Fadıl Çağda
Omer Demir
Onay Fadıl Demirciler
Alpay Durduran
Enver Emin
Kemal Emirzade
Dr. Mustafa Erbilen
Dr. Derviş Eroğlu
Dt. Sait Güven
Mustafa Hacıahmetoğlu
Dr. Erbay Kanatlı
Dt. Mustafa Karpaslı
Rasih Keskiner
İbrahim Koreli
Feridun Onsav
Ozker Özgür
Olgun Paşalar
Ziya Rızkı
Aktan Sadık
Hasan Sarıca
Vehbi Z. Serter
Ferdı S. Soyer

Oylamaya Katılmayanlar

İsmail Bozkurt
Günay Caymaz
Mehmet Civa
Eğber Serakıncı

Oylamaya Katılanlar

Erdal Süreç

Yüksel Tüccaroğlu

Naci Talât Usar

Salih Usar

Emîn Usun

Atay Cafer

Tekay Varış

Ergün Vehbi

Çetin Vezireoğlu

Altan Yavuz

Hakkı Atun

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; ay verne işlemi tamamlanmıştır. Sayın ve döküm işlemlerine geçiyoruz.

(Kullanılan oy pusulalarının sayın ve döküm işlemi kâtipler ve gözlemciler huzurunda yapıldı.)

Sayın milletvekilleri; seçin sonucunu açıklıyorum. Toplam milletvekili sayısı: 50, mevcut milletvekili sayısı: 46, yeter sayı alup olmadığı, var, kullanılan oy pusulası sayısı: 46, iptal edilen oy pusulası: 2, sayısı ve iptal nedenleri: 2 iptal oyun birinde iki adaya da oy kullanıldı. Sait Güven 25 oy ve Fadıl Çağda 19 ay almıştır.

Sayın milletvekilleri; salt çoğunluk sağlanmadığından seçin tekrarlanacaktır. Seçim oy pusulalarının dağıtımına geçiyoruz, ad okunmak suretiyle.

(Meclis Başkan Yardımcılığı seçimi için ad okunmak suretiyle sonuçlandırıldı.)

KATIP -

Oylanaya katılanlar

**Ergin Abdullah
Mustafa Adıoğlu
Ahmet Akar
Kenan Akın
Mehmet Altınay
Hüseyin Angelenli
Kenan Atakel
Taşkent Atasayan
Mehmet Bayram
Aytaç Begeçler
Nazif Berman
Salih Coşar
Hüseyin Cüreioğlu
Fadil Çağda
Ömer Demir
Onay Fadil Demireiler
Alpay Durduran
Erver Emin
Kenal Emirzade
Mustafa Erbilin
Derviş Eroğlu
Sait Güven
Mustafa Hacıahmetoğlu
Erbay Kanatlı
Mustafa Karpaslı
Rasih Keskiner
İbrahim Kereli
Meridun Omsav
Özker Özgür
Olgun Paşalar**

Oylanaya katılmayanlar

**İsmail Bozkurt
Öğünay Caymaz
Mehmet Civa**

Oylamaya katılanlar

Ziya Rızkı
Aktan Sadık
Hasan Sarıca
Vehbi Zeki Serter
Ferdî S. Soyer
Erdal Süreç
Yüksel Tıccaroğlu
Nacı T. Usar
Salih Usar
Emin Uzun
Atay Cafer
Tokay Varış
Ergün Vehbi
Çetin Weziroğlu
Hakkı Atun

Oylamaya katılmayanlar

Eşber Serakıncı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; oy verme işlemi tamamlanmıştır. İkinci turun sayım ve döküm işlerine geçiyoruz.

(Kullanılan oy pusulalarının sayım ve döküm işlemi, Kâtipler ve gözlemciler huzurunda yapıldı.)

Sayın milletvekilleri; seçimin sonucunu açıklıyorum: Toplam milletvekili sayısı 50, mevcut milletvekili sayısı 46, yeter sayı olup olmadığı, var, kullanılan oy pusulası sayısı 46, iptal edilen oy pusulası 1, iptal edilen oy pusulası nedenleri, hiçbir aday yerine oy kullanmadığı için iptal edildi. "Çekimser" oy pusulası sayısı yok, "ret" oy pusulası sayısı yok. Sait Güven 26 oy almıştır, Fadıl Çağda 19 oy almıştır. Böylece Sayın Sait Güven salt çoğunluğu sağlamış olduğundan Meclis Başkan Yardımcılığına seçilmiştir. Hayırlı ve uğurlu olsun.

Sayın milletvekilleri; şeye geçmeden evvel, seçim sonucuna göre aday belirlenecekti demişti Cumhuriyetçi Türk Partisi. Şimdi Sayın parti başkanlarından İdare Amirlikleri için aday önermelerini rica ediyorum. Sayın Özker Özgür?

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkoşa)(Yerinden)- Sayın Fadıl Çağda'yı öneriyoruz.

BAŞKAN - Fadıl Çağda. Toplumcu Kurtuluş Partisi?

ERDAL SÜREÇ (Lefkoşa)(Yerinden)- Sayın Hüseyin Angolemlî.

BAŞKAN - Sayın Hüseyin Angolemlî. Ulusal Birlik Partisinden aday yok.

Sayın milletvekilleri bunun hazırlığı devam ederken, şimdi katiplerin seçimine geçiyoruz. İki yere karşılık iki aday var ve aynı oy pusulasının üzerinde her aday için kabul, ret ve çekimser yerler mevcut, kutular mevcut. Dolayısıyla, iki aday için de takdir hakkınızı kullanacaksınız.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla)- Aynı pusula üzerinde değil mi?

BAŞKAN - Aynı pusula üzerinde iki aday için de oy vermiş olacaksınız. Şimdi ad okunmak suretiyle oy pusulalarını dağıtıyoruz.

(Divan Kâtiplerinin seçimi için ad okunmak suretiyle kapalı oylama yapıldı.)

KÂTİP -

Oylamaya Katılanlar

Ergin Abdullah
Mustafa Adaoğlu
Ahmet Akar
Kenan Akın
Mehmet Altınay
Hüseyin Angolemlı
Kenan Atakol
Taşkent Atasayan
Mehmet Bayram
Aytaç Beşerler
Nazif Borman
Salih Coşar
Hüseyin Curcioğlu
Fadıl Çağda
Ömer Demir
Onay Fadıl Demirciler
Alpay Durduran
Enver Emin
Kemal Emirzade
Dr. Mustafa Erbilin
Dr. Derviş Eroğlu
Dt. Sait Güven
Mustafa Hacıahmetoğlu
Dr. Erbay Kanatlı

Oylamaya Katılmayanlar

İsmail Bozkurt
Günay Caymaz
Mehmet Civa

(Meclis Başkanı Hakkı Atun, Başkanlık Kürsüsünü Başkan Yardımcısı Dt. Sait Güven'e devreder.)

Oylamaya Katılanlar

Hakkı Atun
Dt. Mustafa Karpaslı
Rasih Keskiner
İbrahim Koreli
Feridun Önsav
Özker Özgür
Olgun Paşalar
Ziya Rızkı
Aktan Sadık
Hasan Sarıca
Vehbi Z. Serter
Ferdî Sabit Soyer
Erdal Süreç
Yüksel Tüccaroğlu
Naci T. Usar
Emin Uzun
Atay Cafer Ürel
Tokay Varış
Ergün Vehbi
Çetin Veziroğlu
Altan Yavuz

Oylamaya Katılmayanlar

Eşber Serakıncı
Salih Usar

Sayın Başkan iki kişi görevlendirelim sayım ve döküm işlemini yapsın.

BAŞKAN - Sayın Mustafa Karpaslı ve Sayın Çetin Veziroğlu'nu rica edeyim.

Sayın milletvekilleri; şimdi sayım işlemi başlamıştır.

(Kullanılan oy pusulalarının sayım ve döküm işlemi kâtipler ve gözlemciler huzurunda yapıldı.)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Divan Kâtipliği şimdi neticelendi, açıklıyorum. Toplam milletvekili sayısı 50, mevcut milletvekili sayısı 45, yeter sayı olup olmadığı vardır, kullanılan oy pusulası sayısı 45, iptal edilen oy pusulası sayısı ve iptal nedenleri 1 boş çıkmıştır. Ayrıca kullanılanlarda da boşlar vardır. Çekimser oy pusulası yoktur. Ret oy pusulası sayısı Sayın Erbay Kanatlı 4, Sayın Feridun Ünsav 7. Sayın Erbay Kanatlı 39 oy ve Sayın Feridun Ünsav 35 oy alarak oy oranı üstünde oy aldıkları için ikisi de seçimi kazanmıştır. Kendilerini kutlar, başarılar dilerim. Teşekkür ederim.

Sayın Milletvekilleri; şimdi son seçime, İdare Amiri seçimine geliyoruz. Lütfen oy cetvelini okuyarak oylamaya başlayalım.

(İdare Amirlerinin seçimi için ad okunmak suretiyle kapalı oylama yapıldı.)
KATİP -

Oylamaya katılanlar

Ergin Abdullah
Mustafa Adaoğlu
Ahmet Akar
Kenan Akın
Mehmet Altınay
Hüseyin Angolemlı
Kenan Atakol
Taşkent Atasayan
Mehmet Bayram
Aytaç Beşegler
Nazif Berman
Salih Coşar
Hüseyin Curcioğlu
Fadıl Çağda
Ömer Demir
Onay Fadıl Demirciler
Alpay Durduran
Enver Emin
Kemal Emirsade

Oylamaya katılmayanlar

Hakkı Atun
İsmail Boskurt
Cünay Caymaz
Mehmet Civa

Oylamaya katılanlar

Dr. Mustafa Erbilen
Dr. Derviş Eroğlu
Mustafa Karpaslı
Rasih Keskimer
İbrahim Koreli
Ferdiden Önsav
Özker Özgür
Olgun Paçalar
Ziya Riski
Aktan Sadık
Hasan Sarıca
Vehbi Z. Serter
Ferdî S. Soyer
Erdal Süreç
Yüksel Tüccaroğlu
Naci T. Usar
Emin Uzun
Atay Cafer
Tokay Veriş
Ergün Vehbi
Çetin Veziroğlu
Altan Yavuz
Dr. Erbay Kanatlı
Dt. Sait Güven

oynamaya katılmayanlar

Mustafa Hacıahmetoğlu
Egber Serakıncı
Salih Usar

**BAŞKAN - Evet sayın milletvekilleri; sayım işlemi
başlanmıştır.**

(Kullanılan oy pusulalarının sayım ve döküm işlemi,
kâtipler ve gözlemciler huzurunda yapıldı.)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; İdare Amirliği seçin sonuçlarını veriyorum: Toplam milletvekili sayısı; 50, mevcut milletvekili sayısı: 43, yeter sayı olup olmadığı; var, kullanılan oy pusulası sayısı; 43, iptal edilen oy pusulası sayısı ve iptal nedenleri; Fadıl Çağda 5 boş, Hüseyin Angolemlî 3 boş, çekimser oy pusulası sayısı; yok, ret oy pusulası sayısı; Fadıl Çağda 7, Hüseyin Angolemlî 5, adayların aldıkları oy miktarı; Fadıl Çağda; 31, Hüseyin Angolemlî; 35, sonuç; gerekli salt çoğunluğu her iki aday da sağlayarak seçilmiştir. Hayırlı uğurlu olmasını dilerim.

Böylece sayın milletvekilleri; Başkanlık Divanı oluşmuştur ve gündemimiz tamamlanmıştır. Gelecek birleşim komitelerinin oluşması nedeni ile Başkanlığın sunuşu şeklinde oluşacak gündemde...

MEHMET ALTINAY(Gazi Magusa) (Yerinden) - Cuma gününü öneriyoruz.

ZİYA RIZKI (Girne) (Yerinden) - Salı.

BAŞKAN - Perşembe günü önerisi vardır.

ÇETİN VEZİROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Oylayın, oylayalım.

BAŞKAN - İtirazı olan yoksa...

ERDAL SUREÇ (Lefkoşe) (Yerinden) - Var efendim, Cuma günü olsun.

İSKAN BAKANI MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) - Perşembe.

MEHMET ALTINAY (Devanla) - Salı günü olsun, toplantımız var.

BAŞKAN - Perşembe'den sonra Salı'ya vereceğim. Bu komitenin oluşması içindir, esas gündem Salı.

KATIP - Sayın Başkan; acelemiz yoktur komiteler için.

MEHMET ALTINAY (Devanla) - Tamam salı yapılsın.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devanla) - Perşembe.

ZIYA RIZKI (Devanla) - Parti toplantısı var.

MEHMET ALTINAY (Devanla) - Haftaya Sağı'ya.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devanla) - Perşembe.

BAŞKAN - Cuma'ya yapalım.

ÇETİN VEZİROĞLU (Devanla) - Cuma Sayın Başkan.

RASİH KESKİNER (Devanla) - Cuma, Cuma.

BAŞKAN - Cuma'ya arkadaşların durumunu bilmiyorum ama.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devanla) - Salı'ya yapalım o zaman.

BAŞKAN - Sayın Erbay Kanatlı bir sor bakalım.

MEHMET ALTINAY (Devanla) - Salı gün normal gündem.

ÇETİN VEZİROĞLU (Devanla) - Komiteler zaten hazırdır.

MEHMET ALTINAY (Devanla) - Salı gün normal gündem.

BAŞKAN - Peki sayın milletvekilleri ;...

KATIP - Sayın Başkan insiyatifinizi kullanın.

MEHMET ALTINAY (Devanla) - Normal gündem Salı günü.

FADİL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - Yalnız geleceksin

sonra.

KATIP - Salı gün saat 10.00'da.

- 109 -

**BASKAN - Sayın milletvekilleri; Bakanlığın
oluşturacağı gündemle gelecek birleşim 11 Ekim 1988
Salı günü saat 10.00'da yapılacaktır.**

Birleşimi kapatıyorum. Teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 19.00

../ 110..

KIBRIS VAKIFLAR İDARESİ
1987 YILI FAALİYET RAPORU
İÇİNDEKİLER

I- VAKIFLAR İDARESİ GENEL	1
II- VAKIF NEDİR ? KAÇ ÇEŞİT VAKIF VARDIR?	6
III- VAKIFLARIN FONKSİYONLARI	8
IV- VAKIFLAR İDARESİNİN, VAKIFLAR VE DİN İŞLERİ DAİRESİ İÇİNDEKİ YERİ İLE GÖREVLERİ	9
V- VAKIFLAR İDARESİ'NİN 1987 YILI FAALİYETLERİ	10
A- İKTİSADİ FAALİYETLER	10
1. Emâk İdaresi	10
2. İnşaat Faaliyetleri	24
3. Turizm Faaliyetleri	26
4. Tarım Faaliyetleri	30
5. İhtisablar	32
B- DİNİ VE SOSYAL FAALİYETLER	35
1. Dini Faaliyetler	35
2. Sosyal Faaliyetler	35
VI- MİLLİ EKONOMİYE KATKI	37
VII- VAKIFLAR İDARESİNİN SORUNLARI	39
VIII- SONUÇ	40

VAKIFLAR İDARESİ

AMAÇLARI:

1. İktisadi kalkınmaya katkıda bulunmak;
2. İktisadi alanda öncülük etmek ve
3. Dini, sosyal ve kültürel faaliyetler için finansman kaynağı yaratmaktır.

FAALİYETLER:

I- İktisadi Faaliyetler:

1. Emlak İdaresi
2. İnşaat
3. Tarım İşletmeciliği
4. Turizm İşletmeciliği
5. İştirakler.

II- Dini ve Sosyal Faaliyetler

EMLAKI (1987 değerleri ile)

	<u>KKTC'deki</u> (TL)	<u>Güney'de Kalan</u> (TL)	<u>Toplam</u> (TL)
Mazbut Emlak	188 981 708 000.-	81 711 088 000.-	270 692 796 000.-
Mülhak Emlak	14 364 282 000.-	35 808 838 000.-	50 173 120 000.-
	<u>203 345 990 000.-</u>	<u>117,519,926,000.-</u>	<u>320,865,916,000.-</u>

Tahsisli Emlak 46 228 204 804.-TL

Güney'deki emlakın tesbit edilmiş geliri: 1 500 434 840.-TL

Kuzey'deki Tahsis edilmiş emlakın kati geliri: 126 130 122.-TL

Yıllık Gelir Kaybı : 1 374 304 818.-TL

K.K.T.C'deki Emlak:

	<u>Mazbut+Mülhak</u> <u>Miktar</u>	<u>Tahsis</u> <u>Miktar</u>	<u>Toplam</u> <u>Miktar</u>	<u>Toplam Kıymet</u> <u>(Milyon TL)</u>
Zirai Araziler	13332 d.	7553 d.	21136 d.	48,085.5
Arsalar	281 d. (131 adet)	25 d. (45 adet)	306 d.	35,198.0
Binalar(Dük.Hane (Apt. D.)	820 adet	453 ad.	1273 ad.	85,784.8

Askeri, sosyal ve dini tahsisler	13 527 d. (515 adet)	-	13 527 d.	62,224.2
Otel	1 adet	1 adet	2 adet	7,411.1
Paketleme Evi	-	1 adet	1 adet	1,277.7
Ağaçlar	8765 ad.	-	8765 ad.	403.1
Plaj-Gazino-Fırın	-	5 adet	5 adet	9,247.5

Toplam Kıymeti

249,574,194,894.-

<u>VAKIFLARA</u> <u>AİT EMLAK</u> <u>TÜRÜ</u>	<u>TOPLAM EMLAK</u> (Tahsisli Emlak hariç)	<u>TOPLAM EMLAKIN</u> <u>GÜNEY'DE KALAN</u> <u>KISMI</u> (MİKTAR OLARAK)	<u>TAHSİSLİ EMLAKIN</u> <u>GÜNEY'DE KALAN</u> <u>EMLAKE ORANI</u>
a) Zirai Araziler	26,224 dön.	%34	%58.6
b) Arsalar	296 adet 649 dönüm	%61	%6.3
c) Binalar	1193 adet	%23	%121.4
d) Askeri, sosyal ve dini tahsisler	849 adet 14,166 dön.	%40	%0
e) Ağaçlar	21,546 adet	%60	%0
d) Bekir Paşa Suyu	(215,000,000 kıymetinde)	%100	%0
	Ortalama	%53	%31

2. İnşaatları:

İnşaat Yatırımları : 300,115,387.-
Ticari 66,878,867.-
Turistik (Deniz Yıldızı) 95,414,362.-
Tamiratlar:

Dini inşaat ve tamiratlar: 81,769,894.-
Sosyo Kültürel 40,351,375.-

3. Turistik İşletmeleri:

	<u>Yatak Kapasitesi</u>	<u>Oda Sayısı</u>	<u>Ortalama Doluluk Oranı:</u>
a. Dome Otel	350	168	%72
b. Saray Otel	126	60	%28.08

4. Tarımsal İşletmeleri

	<u>Kapasitesi</u>	<u>1987'de Elde Edilen</u> <u>Ürün Miktarı</u>
Fazıl Polat Paşa Çiftliği	1161	5,714.-

5. İştirakleri:

	<u>Vakıfların Hisse</u> <u>Payı</u>	<u>Şirketin</u> <u>Toplam Sermayesi</u>
a. Kıbrıs Vakıflar Bankası	%51	500 000 000.-TL
b. Vakıflar Tam Kredi	%10	60 000 000.-TL
c. EFİK Ltd.	%75	7 200 000.-TL
d. SODEM	%0.1	7 308 000.-TL
e. ETİ	%0.06	408,060,000.-TL

II. DİNİ VE SOSYAL HİZMETLERİ:

1987 yılında Vakıflar İdaresi Merkez Bütçe Gelirinin %30.5'i Müftülük Bütçesine katkı olarak verilmiştir.

1987 yılında yapılan katkı 233 309 850.-TL'dir.

Hayır ve sosyal işler fonundan kişi, kurum ve kuruluşlara yardımda bulunmaktadır.

BÜTÇESİ

Konsolide Bütçe Geliri:	3 165 966 613.68	
Konsolide Bütçe Gideri:	2 813 744 428.48	
Borçlanmalar:	398 211 346.78	
A- <u>Cari Bütçe Gelirleri</u>	<u>765.7</u>	<u>Bütçe geliri içindeki payı</u> <u>%24.2</u>
a. Emlak	358.6	%11.3
b. Cami emlakı	19.1	%0.6
c. İşletmelerin cari bütçeye katkısı	297.3	%9.4
d. Muhtelif	44.5	%1.4
e. Transferler	46.1	%1.5

B- İşletmeler Bütçesi Gelirleri	2 400.2	%75.9
a. Dome Otel	1 729.6	%54.6
b. Saray Otel	387.5	%12.3
c. Fazıl Polat Paşa Çiftliği	283.0	%9

C- Borçlanmalar:	398.2
a. İç Borçlanma	103.6
b. Banka Kredileri	294.5

D- Yatırımlar ve Finansmanı:

	<u>Yatırımlar</u>	<u>Finansmanı</u>		<u>Bütçe Dışı Fonlar</u>
		<u>Cari Gelir Fazlası ile</u>	<u>Banka Kredisi</u>	
Merkez	245 228 365	68 134 398	73 446 816	103,647 150.-
Dome Otel	240 794 157	24 842 018	165 952 139	-
Saray Otel	15 188 275	23 550	15 166 725.-	-
Fazıl Polat Paşa Ç.	77 620 286	37 620 286	40 000 000	-
Toplam	578 831 084	180 620 253	294 563 681	103 647 150.-

E- Milli Ekonomiye Katkısı:

1. Yatırımlar:

Tarım, Turizm, Sosyal, Kültürel, İnşaat, Dini alanlarda toplam 737.3 milyon TL. (Kiracı katkıları ve İslâm ülkeleri yardımları dahil)

2. İstihdam:

Ortalama 313 kişiye istihdam olanağı ve 1.3 milyar TL personel gideri (Gelirinin %45.6'sı)

3. KKTC'ye kazandırılan döviz:

486.5 milyon TL karşılığı.

4. Küçük Esnaf ve Sanatkâra Kredi:

359 Küçük Esnaf ve Sanatkâra 324.7 milyon TL'lik kredi.

5. Dini ve Sosyal Hizmetler:

Müftülük Bütçesine 233.3 milyon TL katkı, Hayır ve Sosyal İşler Fonu kanalıyla 8.5 milyon TL'lık yardım.

6. Vakıflardan Yararlananlar:

1. Genel Müdürlük Personeli	54
2. Müftülük Personeli	37
3. Tarım Sektöründe Çalışanlar	35
4. Turizm sektöründe çalışanlar	200
5. İnşaat Sektöründe Çalışanlar	120
6. Kıbrıs Vakıflar Bankası ve Vakıflar Tam Kredi'de çalışanlar	62
7. Din görevlileri	133
8. Emekliler (Vakıflar 32 - Müftülük 8)	40
9. Mülhak Vakıf gallehaları (yaklaşık	10000
10. Müstecirler	1350
Toplam	12031

Her aile ortalama 4 kişi olarak kabul edildiği takdirde yukarıdaki tablodan da görüldüğü gibi bugün vakıflardan ortalama 48,000 kişi yararlanmaktadır ki bu da KKTC nüfusunun ortalama %30'u demektir.

KISIM I

VAKIF NEDİR?

"Vakıf", fertlerin taşınır veya taşınmaz mallarını harici hiçbir tesir, mecburiyet ve mükellefiyet olmaksızın sırf kendi rıza ve bildirimleriyle şahsi mülkiyetlerinden çıkarıp, yine kendileri tarafından tayin olunan şartlarla toplum yararına, dini, sosyal ve kültürel hizmetlerin ifası için ebedi olarak tahsis etmesidir.

Başlıca Vakıf Çeşitleri:

Günümüzde Mülhak ve Mazbut olmak üzere iki vakıf türü bulunmaktadır:

a. Mazbut Vakıflar:

Tüm işlemleri Vakıflar İdaresince yapılan ve gelirleri bu idareye ait olan Vakıflardır.

b. Mülhak Vakıflar:

Vakfiye şartlarına göre saptanan şahıslar tarafından idare olunup gelir fazlası Vakıf gallehalarına ait olan Vakıflardır. Bunlar İdareleri bakımından iki sınıfa ayrılmaktadır:

i. Mütevellilerce idare Olunan Mülhak Vakıflar:

Bu tür Mülhak Vakıflar, vakfiyeler gereğince Vakıftan istifade eden ve Vakfiye şartlarına göre seçilip Dairece uygun görülen mütevelliler tarafından idare edilmektedir. Bu vakıfların gelir ve giderleri Evkaf tarafından murakabe edilmekte ve Vakıflar Genel Müdürlüğü, yıllık brüt gelirleri üzerinden %5 Muhasebe Harcı almaktadır.

ii. Vakıflar Genel Müdürlüğü Tarafından Emaneten İdare Edilen Mülhak Vakıflar:

Bu tür Vakıflar mütevellileri Kıbrıs haricinde bulunduğu; Vakfa, henüz müteveli tayin edilmediği veya galleharlar tarafından idarenin Evkaf'ta olması istendiği, vakfı borçlandırmak suretiyle inkişafına gidildiği veya mütevellisi tarafından vakfiye şartları yerine getirilmediği için idaresine el konarak emaneten Vakıflar İdaresi tarafından idare edilmekte ve gelirleri ilgili galleharlara dağıtılmaktadır. Bu tür Mülhak Vakıflarda Evkaf Dairesi %15 idare ve muhasebe harcı almaktadır.

El'an ikinci kategoriye dahil olan ve mal varlığının tamamı veya bir kısmı Güney'de kalan 56 mülhak vakıf bulunmaktadır. Bunlar için Genel Müdürlüğümüz K.K.T.C Eşdeğer Mal Yasası çerçevesinde mü'acaatta bulunmuştur. Güney'de kalan bu emlakın toplam değeri yaklaşık 23 milyar Türk Lirası civarındadır. (1987 yılı değerlerine göre)

Mütevelliler İdaresinde bulunan ve Güney'de malları kalmış olan Mülhak Vakıflar için de gerekli işlemlerin yapılması amacıyla mütevellilere Genel Müdürlüğümüzce yardımcı olunmaktadır.

Vakıflar İdaresi, Güney'de bıraktığı, 117,519,926.- .-TL değerindeki emläke karşılık kendisine 46,228,204,204.- değerindeki emläk tahsis edilmiş olmasına, (Güney'de kalan emläkin %34.4'ü), ve tahsis edilen emläkten elde ettiği geliri yatırımların finansmanına ve Vakıfların geliştirilmesine kullanmasına rağmen ilk defa 1979 yılından beri, emläki Güney'de kalmış olan Mülhak Vakıf gallehalarının az dahi olsa memnun edilmesine çalışmaktadır.

Son 5 yılda Mülhak Vakıf gallehalarına yapılan yardımlar şöyledir:

EMLAKİ GÜNEY'DE KALMIŞ OLAN MÜLHAK VAKIF
GALLEHARLARINA ÖDENEN

<u>Yıllar</u>	<u>Miktar (TL)</u>
1983	600,000.-
1984	600,000.-
1985	400,000.-
1986	600,000.-
1987	1,200,000.-

KISIM III

VAKIFLARIN FONKSİYONLARI

31/1970 sayılı Vakıflar ve Din İşleri Dairesi Teşkilât Yasası ile

- tüm dini faaliyetler "Din İşleri Dairesine (Müftülük)";
- tüm iktisadi faaliyetler de "Vakıflar İdaresi"ne verilmiştir. Bu cümleden olmak üzere Vakıflar İdaresi:
- mali, ticari, sınai ve zirai teşebbüslerde bulunmak;
- işletmeler kurmak; ve
- mevcut işletme ve şirketlere iştirak etmek

suretiyle sağlayacağı gelirle hem din işlerinin gerektirdiği giderlere katkıda bulunmak hem sosyal devlet anlayışının gelişmesi ile azalan sosyal fonksiyonlarını finanse etmek, hem de dini ve sosyal hizmetlerin daha üst düzeyde finansmanına olanak yaratacak kaynaklar yaratmak üzere yeni yatırımlar yapmak, işletmecilik faaliyetlerinde bulunmak, ancak bu iktisadi faaliyetleri gerçekleştirirken yine ülkenin gereksinme duyduğu sahalarda çalışmak suretiyle ülke kalkınmasına öncülük etmekle de görevlendirilmiş ve aşağıda belirlenen sahalarda göstermiş olduğu faaliyetlerle

- hem sosyo-ekonomik kalkınmaya daha çok katkıda bulunmaya;
- hem de iktisadi faaliyetleri ve bu alanda edindiği tecrübelerle gelecek yıllar için sosyo-ekonomik kalkınmaya daha çok katkıda bulunabilecek güce ulaşmaya

başlamıştır

1956 yılından itibaren Vakıfların yapmış olduğu ekonomik atılımlar ve kazandığı tecrübeler Kıbrıs Türk Halkının bugünkü iktisadi kalkınmasında büyük rol oynamasına olanak yaratmıştır.

KISIM IV

VAKIFLAR İDARESİ'NİN VAKIFLAR VE DİN İŞLERİ
DAİRESİ İÇİNDEKİ YERİ İLE GÖREVLERİ:

Vakıflar İdaresi'nin, Vakıflar ve Din İşleri Dairesi içindeki yeri ile görevleri aşağıda özetlenmiştir:

VAKIFLAR VE DİN İŞLERİ DAİRESİ
İDARE HEYETİ

Vakıflar İdaresi Görevleri:

- Emlak İdaresi
- Turizm
- Tarım
- İnşaat
- İştirakler

Din İşleri Dairesi Görevleri:

- Tüm dini faaliyetlerin organize ve idaresi
- Camilerin bakım tamir ve inşası

Dini Faaliyetler:

- Din İşleri Dairesine katkı:

- Sosyal ve Kültürel Faaliyetler:

- Kendisine ait eski eserlerin restorasyonu
- Hayır ve sosyal İşler Fonu kanalıyla çeşitli yardımlar.

KISIM V

VAKIFLAR İDARESİ'NİN 1987 YILI FAALİYETLERİ

A. İktisadi Faaliyetler:

Vakıflar İdaresi'nin iktisadi faaliyetlerinden amaçlanan:

- i. Toplumun iktisadi kalkınmasına katkıda bulunmak;
- ii. İktisadi alanda Topluma öncülük etmek ve
- iii. Tarih nitelik taşıyan dini, sosyal ve kültürel katkılar için finansman kaynağı yaratmaktır.

Bu çerçevede iktisadi faaliyetler:

Toplumun iktisadi kalkınması yönünde bir amaç:

Dini, sosyal ve kültürel faaliyetlerin en etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi yönünde ise bir araçtır.

1. EMLAK İDARESİ

a) Vakıflar İdaresinin Bugünkü Emlâk Durumu:

Kırsal Türk Toplumunda en büyük emlak sahibi olan Vakıflar İdaresi'nin 341,565,916,000.-TL değerindeki (1987 değerlerine göre) emlakının 117,519,926,000.-TL değerindeki kısmı yani değer itibarıyla toplam emlakının %34.4'ü Güney'de kalmıştır ve Vakıflar İdaresi Güney'de kalan emlakından dolayı yılda 1,500,434,840.-milyon TL gelir kaybına uğramaktadır. Vakıflar İdaresi'nin bugünkü emlak durumu aşağıda tablolarda özetlenmektedir. (Tablo I,II,III,IV,V,VI,VII)

Tablolardan da görüleceği üzere henüz Vakıflar İdaresine , Güney'de kalmış olan emlakine Kuzey'de tam karşılık teşkil edecek eşdeğer mal tahsisi yapılmamıştır ve bu durum Vakıflar İdaresinin Topluma sunmak zorunluluğunda olduğu hizmetleri kısıtlamaktadır.

<u>GENEL</u>	<u>MAZBUT</u>	
	<u>Miktar</u>	<u>Kıymeti (TL)</u>
Zirai araziler	19537 d.	44 935 100 000.-
Arsalar (267 adet)	652 d.	74 980 000 000.-
Binalar	869 adet	82 432 000 000.-
Askeri Sosyal Dini tesisler (894 adet)	14166 d.	65 163 600 000.-
Otel (Saray Otel)	1 adet	23 000 000 000.-
Aaçlar	19176 ad.	882 096 000.-
Bekir Paşa Suyu	-	-
<hr/> TOPLAM		291 392 796 000.-

<u>MÜLHAK</u>		<u>TABLO I</u>	
<u>Miktar</u>	<u>Kıymeti(₺)</u>	<u>Miktar</u>	<u>Kıymeti(₺)</u>
6687 d.	15 380 100 000.-	26224 d.	60 315 200 000.-
24 d. (29 adet)	2 760 000 000.-	649 d. (296 adet)	77 740 000 000.-
297 ad.	27 324 000 000.-	1193 ad.	109 756 000 000.-
-	-	14166 d.	65 163 600 000.-
-	-	1 adet	23 000 000 000.-
2370 ad.	109 020 000.-	21546 ad.	991 116 000.-
	4 600 000 000.-		4 600 000 000.-
	50 173 120 000.-		341 565 916 000.-

TABLO II- III

VAKIFLAR İDARESİNE AİT EMLAK DÖKÜMÜ (MAZBUT-K.C.K-MÜLHAK)

Güney'deki Emlâk	Miktar	MAZBUT		MÜLHAK		TOPLAM	
		Kıymeti(₺)	Miktar	Kıymeti(₺)	Miktar	Kıymeti(₺)	
Zirai araziler	6679 d.	15 361 700 000.-	6213 d.	14 289 900 000.-	12892 d.	29 651 600 000.-	
Arsalar (153 adet)	378 d.	43 470 000 000.-	17 d. (12 adet)	1 955 000 000.-	395 d. (165 adet)	45 425 000 000.-	
Binalar	211 ad.	19 412 000 000.-	162 adet	14 904 000 000.-	373 adet.	34 316 000 000.-	
Askeri Sosyal Dini tesisler (379 adet)	639 d.	2 939 400 000.-	-	-	639 d. (379 adet)	2,939 400 000.-	
Ağaçlar	11478 ad.	527 988 000.-	1303 adet	59 938 000.-	12781 ad.	587 926 000.-	
Bekir Paşa Suyu	-	-	-	4 600 000 000.-	-	4 600 000 000.-	
TOPLAM		81 711 088 000.-		35 808 838 000.-		117 519 926 000.-	
Kuzeydeki Emlâk							
Zirai Araziler	12858 d.	29 573 400 000.-	474 d.	1 090 200 000.-	13332 d.	30 663 600 000.-	
Arsalar (114 adet)	274 d.	31 510 000 000.-	7 d.(17 ad)	805 000 000.-	281 d.(131 adet)	32 315 000 000.-	
Binalar	685 adet	63 020 000 000.-	135 adet	12 420 000 000.-	820 adet	75 440 000 000.-	
Askeri, Sosyal ,Dini tesisler (515 adet)	13527 d.	62 224 200 000.-	-	-	13527 d. (515 adet)	62 224 200 000.-	
Otel (Saray Otel)	1 adet	2 300 000 000.-	-	-	1 adet	2 300 000 000.-	
Ağaçlar	7698 adet	354 108 000.-	1067 adet	49 082 000.-	8765 ad.	403 190 000.-	
TOPLAM		188 981 708 000.-		14 364 282 000.-		203 345 990 000.-	
GENEL TOPLAM		270,692,796,000.-		50,173,120,000.-		320,865,916,000.-	

TABLO IV

VAKIFLARA TAHSİSLİ EMLAK

<u>TAHSİS</u>	<u>MİKTAR</u>	<u>KIYMET(İL)</u>
Zirai Araziler	7553 d.	17 371 900 000.-
Arsalar (45 adet)	25 d.	2 875 000 000.-
Dükkân	212 adet	5 417 723 600.-
Hane ve Apartman Dairesi	241 adet	4 927 106 184.-
Otel	1 adet	5 111 111 106.-
Paketleme Evi	1 adet	1 277 777 765.-
Plaj-Gazino	3 adet	9 199 999 977.-
Fırın	2 adet	47 586 172.-
TOPLAM		46 228 204 804.-

TABLO V

VAKIFLAR AİT KKTC'DEKİ EMLAK

	<u>MAZBUT EMLAK</u>		<u>MÜLHAK EMLAK</u>		<u>TAHSİSLİ EMLAK</u>		<u>TOPLAM</u>	
	<u>Miktar</u>	<u>Kıymeti(İL)</u>	<u>Miktar</u>	<u>Kıymeti (TL)</u>	<u>Miktar</u>	<u>Kıymeti(TL)</u>	<u>Miktar</u>	<u>Kıymeti(TL)</u>
Zirai Araziler	12858 d.	29 573 400 000.-	474 d.	1 090 200 000.-	7553 d.	17 378 900 000.-	21136 d.	48 035 500 000.-
Arsalar (114 ad.)	274 d.	31 510 900 000.-	7 d. (17 adet)	805 000 000.-	25 d. (45 adet)	2 875 000 000.-	306 d.	35 190 000 000.-
Binalar(Dük.,Hane, Ap.D(515 adet)	685 ad.	63 020 000 000.-	135 ad.	12 420 000 000.-	453 ad.	10 344 829 784.-	1273 ad.	85 784 829 784.-
Askeri,DSosyal, Dini Tesisler	13527 d.	62 224 200 000.-	-	-	-	-	13527 d.	62 224 200 000.-
Otel	1 adet	2 300 000 000.-	-	-	1 adet	5 111 111 106.-	2 adet	7 411 111 106.-
Paketleme Evi	-	-	-	-	1 adet	1 277 777 765.-	1 adet	1 277,877 765.-
Ağaçlar	7698 ad.	354 108 000.-	1067 ad.	49 082 000.-	-	-	8765 ad.	403 190 000.-
Plaj, Gazino	-	-	-	-	5 adet	9 247 586 149.-	5 adet	9 247 586 149.-
Fırın	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM		188 981 708 000.-		14 364 282 000.-		45 228 204 804.-		249 574 194 804.-

TABLO VI

GÜNEY'DE KALAN VE KUZUY'DE TAHSİS EDİLEN EMLAKIN MUKAYESESİ

<u>GÜNEY'DEKİ EMLAK</u>	<u>MİKTAR</u>	<u>KIYMET (TL)</u>
Bekirpaşa Suyu		4 600 000 000.-
Askeri, sosyal, dini tesisler	639 d.	2 939 400 000.-
Zirai Araziler	12892 d.	29 651 600 000.-
Arsa (165 adet)	395 d.	45 425 000 000.-
Binalar	373 ad.	34 316 000 000.-
Ağaçlar	12781 ad.	587 926 000.-
TOPLAM		117 519 926 000.-
<u>TAHSİSLİ EMLAK</u>		
Zirai araziler	7533 d.	17 371 900 000.-
Arsalar (45 adet)	25 d.	2 875 000 000.-
Dükkan	212 ad.	5 417 723 600.-
Hane ve apartman dairesi	241 ad.	4 927 106 184.-
Otel	1 adet	5 111 111 106.-
Paketleme Evi	1 adet	1 277 777 765.-
Plaj-Gazino	3 adet	9 199 999 977.-
Fırın	2 adet	47 586 172.-
TOPLAM		46 228 204 804.-
Park		71 291 721 196.-

TABLO VII

1987 YILINA GÖRE GELİR KAYBI

<u>Emlâkin Cinsi</u>	<u>Güney'deki Emlâkin Tesbit</u> <u>Edilmiş Geliri</u>	<u>Kuzey'deki Tahsisli Emlâkin</u> <u>Kati Geliri</u>	<u>Gelir Kaybı</u>
Zirai Araziler	326 167 600.-	3 610 000.-	322 557 600.-
Arsa	549 642 500.-	5 651 006.-	543 991 494.-
Bina	622 835 400.-	116 798 016.-	506 037 384.-
Ağaçlar ve Sair Emlâk	1 789 340.-	71 000.-	1 718 340.-
TOPLAM	1 500 434 840.-	126 130 022.-	1 374 304 818.-

**VAKIFLAR İDARESİ'NE AİT EMLAKIN KIYMET
TAKDİRİ İÇİN ESAS ALINAN KİSTASLAR**

31.12.1987'ye Göre:

a. Zirai Araziler Dönümü:	KL 1000 x 2300 TL
b. Arazalar Dönümü	KL 50000 x 2300 TL
c. Binalar beher adedi (ortalama):	KL 4000x 2300 TL
d. Askeri sosyal ve dini tesisler dönümü:	KL 2000 x 2300 TL
e. Ağaçlar beher adedi:	KL 20x 2300 TL
f. Bekir Paşa Suyu:	KL 2000000 x 2300 TL

**GÜNEY'DEKİ EMLAKIN YILLIK GELİR KAYBI
İÇİN ESAS ALINAN KİSTASLAR**

a. ZİRAİ ARAZİLER	
Ortalama Dönümü:	KL 11 x 2300 TL = 25300 TL
b. Arsa Dönümü:	KL 605 x2300=TL= 1 391 500 TL yılıda
c. Binalar	KL 726 x2300= 1 669 800 TL yıldı
d. Ağaçlar	6,05 cent x 2300 =Yaklaşık 140,-TL

b. Vakıflar İdaresinin Bugünkü Emlâk Politikası:

- i) **Bilfiil Vakıflar İdaresi tarafından İnkişafı Mümkün Olan Emlâki:**
Toplumun sosyal, ticari ve tarımsal gereksinmelerini karşılamak üzere inkişaf ettirmek;
- ii) **Bilfiil Vakıflar İdaresi tarafından inkişafı mümkün olmayan emlâki prim de alarak orta ve uzun vadeli olarak icarlamak**
- iii) **İnkişaf ettirilmiş emlâki ise kısa ve orta vadeli sürelerle her yıl belli oranda artan bedellerle icarlamak,**

böylece:

- hem yatırımlar hem diğer faaliyetler için finansman olanağı yaratmak,
- hem de bilfiil Vakıflar İdaresince inkişafı mümkün olmayan emlâkin inkişafını sağlamak ana ilkeleri doğrultusunda 1971 yılında saptanmış temel emlâk politikası, günün koşullarının zorunu kıldığı yeni uygulamalara da yer verilerek:
 - 1980 yılına değin bilfiil inkişafa daha çok ağırlık vermek ve icar süreleri daha kısıtlı tutulmak şeklinde sürdürülürken
 - 1981 yılından itibaren:
 - yatırımlar için finansman kaynağı temininde karşılaşılan güçlüklerin her geçen gün biraz daha artması ve ağırlaşması,
 - buna karşılık gerek ülkenin imarına katkı ve gerekse artan talebi karşılayabilmek zorunluluğu
 - nedeniyle emlâkin bir an önce inkişafının Topluma sağlayacağı faydalar da dikkate alınarak bilfiil inkişafın yanısıra, müstecir tarafından inkişafa olanak sağlamak için icar bedelleri düşük, icar süreleri ise daha uzun tutularak (ortalama 10 yıl)
 - 1984 yılından itibaren ise:
 - enflasyonist akımın yüksek olması hasebiyle kira süreleri mümkün mertebe kısa tutulmak (1-5 suretiyle devam ettirilmektedir.

c. Vakıflar İdaresi 1987 Yılı Emlâk Gelirleri:

- yapılan bir kısım kira mukavelelerinin 3 - 5 yıllık veya daha uzun süreli olması ve bu mukavelelerin yılda %10-15 oranında kademeli olarak artan icar bedellerini kapsması;

- Yıl içinde boşalan binalarla atıl duran bazı emlakın rayiç bedelle kiralanması;
- Sona eren ve/veya müstecirleri ikna edilen emlak mukavelelerinin 3 - 5 yıl veya daha uzun süre için yenilenmesi ve aylık kira bedelinin makul ölçüler için artırılması sayesinde Vakıflar İdaresi emlak gelirlerinde her yıl artış sağlanabilmektedir.

Nitekim son 5 yılda Vakıflar İdaresi emlak gelirleri şöyle olmuştur:

<u>Yıllar</u>	<u>Emlak Gelirleri</u>	<u>Bir Önceki Yıla Oranla artış %</u>	<u>Toplam Gelir İçindeki Payı</u>
1983	68 473 490.-	-	52.1
1984	97 316 559.-	42	55.2
1985	171 144 834.-	76	54.6
1986	250 472 511.-	52.5	46.1
1987	377 757 276.-	50.8	49

1987 yılı itibarıyla Merkez Bütçe gelirlerinin %49'unu teşkil eden emlak gelirleri kendi içinde önemli artış kaydederken Merkez Bütçe gelirleri içinde gittikçe azalan bir seyir takip etmekte idi.

Ançak Evkaf emlakını Kira Yasası kapsamı dışına çıkaran Hükümet Kararnamesinin 1987 yılında yürürlüğe girmesi neticesinde 1987 yılında emlak gelirlerinin toplam gelir içindeki payında da yükselme olmuştur.

1987 yılı bütçesinde emlak gelirleri (Mazbut + cami emlakı) 304 483 000.-TL öngörülmüş olup %24.06 artış ile 377 757 276.57TL olarak gerçekleşmiştir.

1987 yılında 1986 yılına göre %50.8 oranında artış kaydedilmiştir. Emlak gelirlerine ait istatistiki bilgiler aşağıda tablolarda yer almaktadır.(TABLO VIII, IX, X ve Grafik I)

<u>Kaza</u>	<u>1986 Yılında Sağlanan Fark</u>	
	<u>Müsteri Adedi</u>	<u>Aylık Fark</u>
LEFKOŞA	238	2 283 604.-
GİRNE	77	848 710.-
MAGOSA	48	342 555.-
GÜZELYURT	3	26 000.-
<hr/>		
TOPLAM	366	3 500 000.-
<hr/>		

TABLO VIII

1987 Yılında Sağlanan Fark

<u>Müsteri Adedi</u>	<u>Aylık Fark</u>
338	5 716 800.-
128	3 585 998.-
89	2 359 638.-
7	143 000.-
<hr/>	
563	11 805 406.-
<hr/>	

TABLO IX

İŞYERLERİMİZ

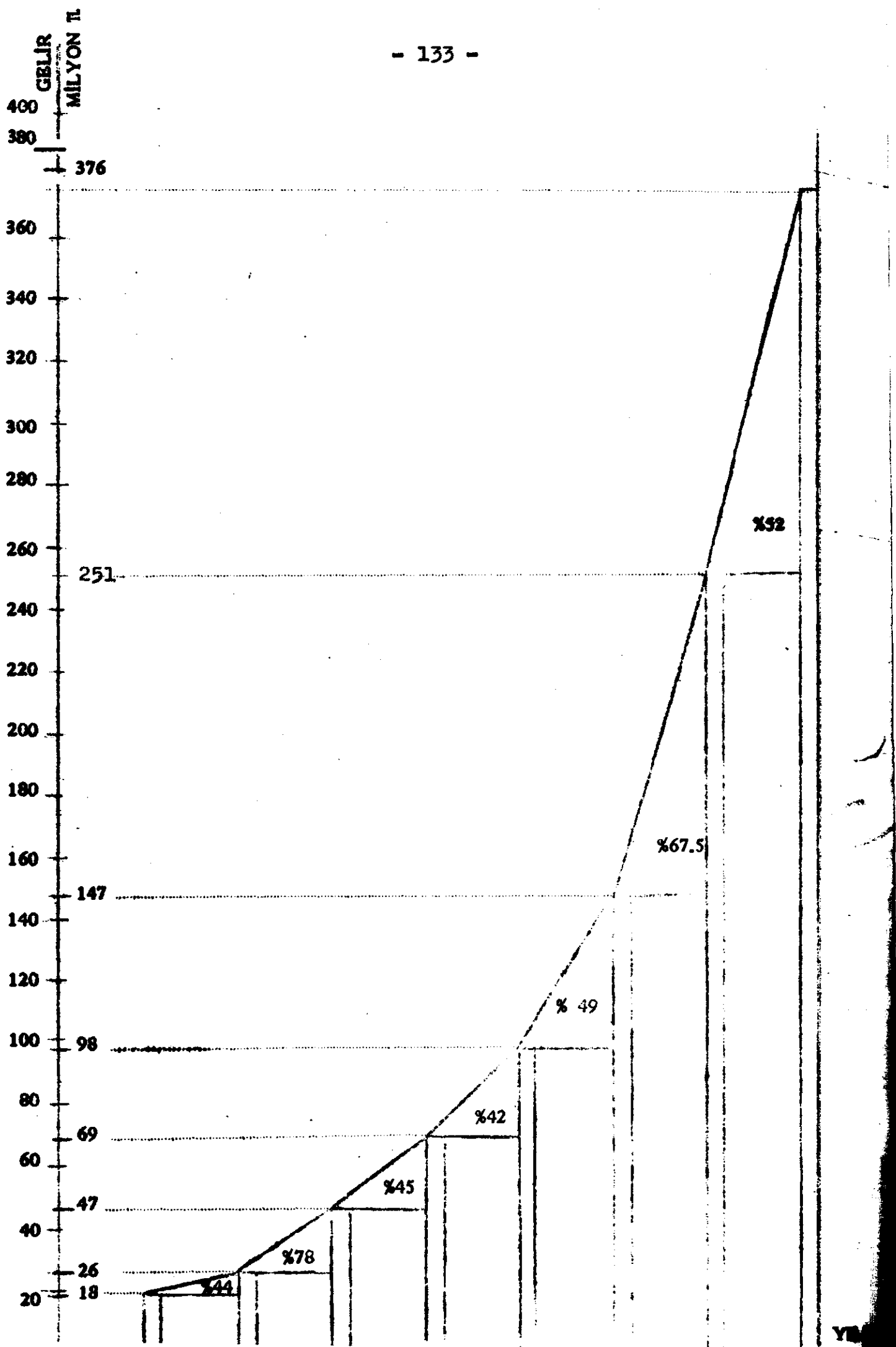
	1-20 000.-			20 001-50 000.-			50 001-80 000.-			80 001-100 000.-			100 000'den yukarı		
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
KAZA	1985	1986	1987	1985	1986	1987	1985	1986	1987	1985	1986	1987	1985	1986	1987
LEFKOŞA	100	68	50.99	-	27	33.66	-	5	7.92	-	-	3.30	-	-	4.13
GİRNE	100	65	52.68	-	29	30.10	-	6	11.82	-	-	2.70	-	-	2.70
MAGOSA	100	90	58.59	-	4	25.80	-	6	8.59	-	-	1.56	-	-	5.46
GÜZELYURT	100	82	50	-	12	38.90	-	6	5.55	-	-	-	-	-	5.55

KONUTLARIMIZ

LEFKOŞA	100	96	87.26	-	4	11.32	-	-	1.42	-	-	-	-	-	-
GİRNE	100	70	38.70	-	29.26	31.40	-	0.74	26.27	-	-	2.91	-	-	0.72
MAGOSA	100	44	11.47	-	43	34.44	-	13	47.54	-	-	-	-	-	6.55

GENEL EMLAKİN DURUMUNU GÖSTEREN ÇİZELGE
(MAZBUT/TAHSİS/ KCK/ MÜLHAK)

<u>AYLIK KİRA</u>	<u>KONUT</u>		<u>İŞYERİ</u>	
	<u>Adet</u>	<u>%</u>	<u>Adet</u>	<u>%</u>
1-20000	246	59.85	491	52.34
20001-50000	88	21.41	300	32
50001-80000	68	16.56	82	8.74
80001-100000	4	0.97	27	2.87
100000'den yukarı	55	1.21	38	4.05
TOPLAM	411	100.00	938	100.00

2. İnşaat Faaliyetleri:

a) İnşaat Politikası:

Vakıflar İdaresinin inşaat politikası geçmiş yıllarda olduğu gibi aynen sürdürülmüş ve;

- emlakı korumak,
- şehrin imarına katkıda bulunmak,
- emlak gelirinin artmasına olanak sağlayarak Topluma daha yüksek dini sosyal ve kültürel katkı sağlamak,
- istihdam olanağı yaratmak,
- Toplumun inşaat alanındaki dini, sosyal, ticari ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamak

temel ilkeleri doğrultusunda İnşaat Faaliyetlerine 1987 yılında da devam edilmiştir.

Vakıflar İdaresinin, Toplumumuzca devralındığı 1956 yılından bugüne değin yukarıda belirlenen ilkeler ışığında gerçekleştirdiği inşaat yatırımları toplamı şöyle olmuştur:

<u>Yıllar</u>	<u>İnşaat Yatırımları</u>
<u>1956-1974 dönemi</u>	<u>17 523 612.-</u>
1975	2 319 012.-
1976	6 679 998.-TL
1977	6 760 843.-TL
1978	19 267 126.-TL
1979	27 991 564.-TL
1980	33 128 927.-TL
1981	157 221 473.-TL
1982	42 968 678.-TL
1983	138 483 367.-TL
1984	137 608 515.-TL
1985	83 135 525.-TL
1986	135 571 833.-TL
1987	300,115,387.- TL

1987 yılında:

- dış kaynaklardan borçlanmak,
- gelecek yılların gelirini peşin tahsil etmek, ve
- dış kaynaklardan sağlanan yardımlardan finanse edilmiştir.

1978 yılına değin inşaat yatırımlarının yaklaşık %90'ını tahsisli emlakta yapan Vakıflar İdaresi:

- tahsisli emlak keskinlik kazandırılmamış olması;
- kredi temininde karşılaşılan zorlukların fazlası ile artması; ve
- öz emlakın de inkişaf ettirilmesi zorunluluğu

nedenleri ile ilgi yıldan itibaren mazbut emlak inkişafına öncelik vermek durumunda kalmış; ancak tahsisli emlak de Toplum gereksinimleri açısından inkişafını temin gayesiyle orta vadeli icar ve müstecirler tarafından inkişaf ettirilmesi yöntemini benimsemiş bulunmaktadır.

- kredi olanağı temini;
 - tahsisli emlak keskinlik kazandırılması
- halinde Vakıflar İdaresi, gerek kendi öz emlakine gerekse tahsisli emlak çok daha geniş ölçüler ve bizzat yatırım yapmağa hazırdır.

b) 1987 Yılı İnşaat Faaliyetleri: 300.115.387.-

I- Sosyal Yatırımlar	40 351 375.-
Büyük Hanın Restorasyonu	40 351 375.-
II- Ticari Yatırımlar	66 878 867.-
Kiracılar tarafından yapılan yatırımlar	
- Lefkoşa'da dükkân	20 611 867.-
- Gime'de dükkân	12 938 500.-
- Gime'de dükkân	16 228 500.-
- Magosa'da dersane	17 100 000.-
III. Turistik Tesisler	
Deniz Yıldızı Asansör ve Su Motoru	95,414,362.-
IV- Bina Tamiratları	15 700 889.-

V-Büro Çalışmaları

Kiracı yatırımları için İnşaat Servisince hazırlanan projelerden 1987 yılında kiracılardan çizim ücreti olarak 2,216,000.-TL alınmıştır.

VI.-Dini Yatırım ve Tamiratlar: 81 769 894.-

- Avtepe Köyü Cami Tamirâtı	92 500.-
- Avtepe-Köyü Camii Minare-WC, şadırvan ve bahçe duvarları inşaatı	871 750.-
- Kaplıca Köyü Camii ve Minare İnşaatı	15 198 560.-
- Selimiye Camii Genel Tamirat işleri	13 365 159.-
- Beyarmudu Camii Minare İnşaatı	8 964 515.-

- Tepebaşı Köyü Camii tamirat işleri	7 000 000.-
- Tepebaşı Köyü Camiine Minare İnşaatı	2 126 410.-
- Kaleburnu Köyü Cami- Minare - WC ve Bahçe duvarları tamiri	17 100 000.-
- Çamlıca Köyü Camii Tamirat işleri	9 800 000.-
- Beyarmudu Köyü İmam Lojmanı tamirat ve tadilatı	3 705 000.-
- Muhtelif tamirat işleri	3 546 000.-

3. Turizm Faaliyetleri:

a) Genel:

Kıbrıs ekonomisinde "sürükleyici, kârlı ve döviz kazandırıcı " potansiyele sahip turizm sektöründen Kıbrıs Türk Toplumunun de gerekli payı alabilmesi amacıyla Vakıflar İdaresi 1958 yılında Kıbrıs Türk Toplumunu adına ilk turizm yatırımlarını Saray Otelini inşa ederek ve Saray Otel'in denizle bağlantısını kurmak ve toplumu plaj sahibi kılmak amacıyla Şepert Plajını satın alarak gerçekleştirmiştir. İlaveten Vakıflar İdaresi 1972 yılında Lárnaka sahilinde "Reyhan" Turistik Tesislerini devreye koymak için mimari plân-proje ve fizibilite raporları hazırlamış, tarihi Hala Sultanı Turistik açıdan cazip kılacak faaliyetleri başlatmıştır.

1974'ten sonra Vakıflar İdaresi turistik potansiyele sahip birçok arazisini kaybetmiş ve sözkonusu turistik projelerinden vazgeçmek zorunda kalmıştır.

Vakıflar İdaresi'nin Güney'de kalan turistik emlakı ve özellikle 1972 yılından itibaren turizm işletmeciliği alanındaki başarıları ve tecrübeleri dikkate alınarak Vakıflara Dome Otel tahsis edilmiştir. Halen Vakıflar İdaresi turizm alanındaki faaliyetlerini Dome ve Saray Otelini bilfiil işleterek sürdürmektedir. Bu tesislerin toplam yatak kapasitesi 450 olup ülke genelindeki toplam yatak kapasitesi içindeki Vakıflar İdaresi payı %10'dur.

Vakıflar İdaresinin turizm sektörü içerisindeki mukayeseli durumunu belirleyen bir gösterge de kapasite kullanımınıdır.

Son 5 yıl içerisinde ülke genelindeki doluluk oranı %30 - 40 icvarında seyrederken turizme hitap eden Dome Otel'de bu oran %65-70 resmi

kuruluşlara ve iş çevrelerine hitap eden Saray Otel'de ise %22 civarında gerçekleşmektedir.

Kapasite kullanımına ilişkin rakamsal ifadelerden de anlaşıldığı gibi Vakıflar İdaresine ait turistik işletmeleri, başabaş noktasının üzerinde ve kârlı bir şekilde çalıştırılmaktadır.

Turizm İşletmelerinin ülkeye sağladığı kazanç, döviz geliri ile ölçülmektedir. Vakıflar İdaresi turistik işletmelerinde konaklayan misafirlerin %20'si (Dome Otel'de %13, Saray Otel'de 26.78) yabancı olup, kazanılan döviz Devlete intikal ettirilmektedir.

Emek-yoğun özelliği olan turizm işletmeciliğinde istihdam ve hizmet, birbiriyle bağlantılı önemli unsurlardır. Bu görüşe verilen önemden hareketle, halen Vakıflar İdaresi turizm işletmelerinde, istikrarlı, güvenceli ve toplu sözleşmeli 180 personel istihdam edilmekte mevsimlik işçilerle bu rakam ortalama 200'a çıkmaktadır. Vakıflar İdaresi'nin ileriye yönelik plânları ise 2 ana başlık altında özetlenebilir:

1. Kısa vadede mevcut turizm tesislerinin standardının muhafaza edilmesi ve yükseltilmesi;
2. Ülkemizin turizm potansiyeli gözönünde bulundurularak orta ve uzun vadede ilâve turizm tesislerinin devreye konmasıdır. İdaremiz, önümüzdeki 5 yıl içinde yeni turizm tesisleri devreye koymak suretiyle mevcut yatak kapasitesine 5000 yatak daha ilâve etmeyi plânlamaktadır.

b) Turizm Yatırımları:

Vakıflar İdaresinin bugüne kadar turizm alanında gerçekleştirdiği yatırımların rakamsal ifadesi şöyledir:

VAKIFLAR İDARESİNİN TURİZM ALANINDAKİ YATIRIMLARI

<u>Yıllar</u>	<u>Turistik İşletmeler</u>	<u>Sair Turistik İşletmeler</u>	<u>Yatırımın İçeriği</u>
1956-74	17 580 920.-	-	Saray Otel ve Shepherd Plajı
1975	2 700 000.-	-	Dome Otel
1976	1 820 923.-	2 160 000.-	Dome Otel ve Kervansaray
1977	2 017 410.-	17 410.-	Dome Otel ve Kervansaray
1978	3 656 767.-	8 179 999.-	Dome Otel, Kervansaray ve Deniz Yıldızı
1979	7 007 376.-	27 094 235.-	Dome otel, Saray Otel, Deniz Yıldızı, Kervansaray.
1980	7 166 913.-	2 175 510.-	Dome Otel, Deniz Yıldızı Kervansaray
1981	9 890 562.-	6 000 000.-	Dome otel, Saray Otel. Kervansaray.
1982	12 761 318.-	-	Dome otel, Saray Otel.
1983	38 765 756.-	-	" " " "
1984	36 937 104.-	-	" " " "
1985	19 258 000.-	-	Dome Otel
1986	63 699 429.-	-	Dome Otel, Saray Otel.
1987	255 982 432.-	95 414 362.-	Dome Otel, Saray Otel, Deniz Yıldızı
TOPLAM	461 663 989.-	141 041 516.-	

c) Turizm Gelirleri:

Yeni bir dönemin başlangıcı olan 1975 yılından itibaren Vakıflar İdaresine ait turistik işletmelerin brüt gelir,gider durumu şöyle olmuştur.

<u>Yıllar</u>	<u>Gelir (TL)</u>	<u>Gider (TL)</u>	<u>Fark (-) (+) (TL)</u>
1975	2 474 460.-	2 095 128.- +	370 332.-
1976	8 412 790.-	9 222 813.- -	810 015.-
1977	16 877 026.-	14 775 481.- +	2 101 545.-
1978	31 070 887.-	26 340 533.- +	4 730 354.-
1979	58 521 260.-	47 670 799.- +	10 850 465.-
1980	118 203 960.-	111 001 794.- +	7 202 166.-
1981	189 842 071.-	170 753 801.- +	19 088 270.-
1982	237 128 562.-	209 304 682.- +	27 823 880.-
1983	358 371 397.-	318 368 972.- +	40 002 425.-
1984	520 019 188.-	471 484 546.- +	48 534 642.-
1985	795 304 359.-	724 304 150.- +	71 000 209.-
1986	1 234 591 435.-	1 064 242 567.- +	170 348 868.-
1987	2 117 208 623.-	1 678 655 841.- +	438 552 782.-

1987 yılında sağlanan gelirin 203 444 436.92 TL karşılığı döviz olarak alınmıştır.

d) Vakıflar İdaresi'nin 1987 yılı Turizm Faaliyetleri:

Vakıflar İdaresi'nin turizm alanındaki performansını şöyle özetlemek mümkündür:

1987 yılında K.K.T.C genel doluluk oranı ortalaması %45.80 olarak gerçekleşirken , bu oran dış turizme hitap eden Dome Otel'de %72 civarında , iş çevrelerine hitap eden Saray otel'de ise %28.08 civarında gerçekleşmiştir. Dome ve Saray Otel'de konaklayan turistlerin yaklaşık %20'sini yabancılar oluşturmaktadır.

Vakıflar İdaresi'nin 1981 yılından itibaren işletmelerine yaptığı yatırımlar ve turistik işletmelerinden KKTC'ye kazandırdığı döviz miktarı aşağıda belirlenmiştir:

<u>Yıllar</u>	<u>Turistik İşletmelere yapılan yatırım (Milyon TL olarak)</u>	<u>Turistik işletmelerden elde edilen döviz (Milyon TL olarak)</u>
1981	10.0	21.1
1982	6.9	27.5
1983	52.0	25.1
1984	36.9	39.5
1985	19.2	90.3
1986	63.7	136.1
1987	240.7	203.5

Vakıflar İdaresinin turistik işletmelerinde yılda ortalama 200 kişi istihdam edilmektedir.

4. Tarım Faaliyetleri:

a) Tarım Politikası ve Faaliyetleri:

Vakıflar İdaresi,

- Tarımsal İşletmecilikte topluma öncülük etmek;
- Tarım sektöründe toplum kalkınmasına katkıda bulunmak; ve
- İnkışafa müsait tarımsal arazilerini geliştirmek

amacıyla 1972 yılından itibaren Yalova ve Lefke Bölgesinde 1129 dönüm arazinin narenciye ve bağ bahçesi olarak inkışafına gitmiş ve modern turfandacılığı tarımsal işletmelerinde gerçekleştirmiştir.

1974'ten sonra ise tarımsal arazilerinin Güney'de kalması üzerine yine 1972 yılından itibaren tarım işletmeciliği alanındaki başarıları ve tecrübeleri dikkate alınarak Vakıflara Kuzey'de toplam 7738 dönüm tarımsal arazi tahsis edilmiş ancak bu arazilerin büyük bir kısmı göçmenlerin rehabilitasyonu amacıyla geri alınmıştır. Halen Vakıflar İdaresi tarımsal faaliyetlerini 1161 dönümlük narenciye bahçesi ile Güzelyurt'taki "Fazıl Polat Paşa Çiftliği" nde sürdürmektedir.

b) 1987 Yılı Gelir Gideri:

Fazıl Polat Paşa Çiftliğinin 1987 yılındaki brüt gelir-gider durumunu aşağıdaki şekilde özetlemek mümkündür:

FAZIL POLAT PAŞA ÇİFTLİĞİ

Brüt Gelir-Gider Durumu

(1 Ocak - 31 Aralık)

<u>Yıllar</u>	<u>Gelir</u>	<u>Gider</u>		<u>Fark</u>
1975	196 488.-	1 705 936.-	-	1 509 448.-
1976	2 105 004.-	2 651 568.-	-	546 564.-
1977	2 971 386.-	3 624 105.-	-	652 718.-
1978	7 777 482.-	6 554 094.-	+	1 223 388.-
1979	13 808 111.-	7 589 636.-	+	6 218 474.-
1980	33 152 166.-	18 562 701.-	+	14 589 465.-
1981	28 077 330.-	21 787 808.-	+	6 289 521.-
1982	38 256 838.-	35 464 077.-	+	2 792 761.-
1983	55 331 036.-	39 434 002.-	+	15 897 034.-
1984	70 461 590.-	53 465 364.-	+	16 996 226.-
1985	151 625 002.-	90 138 633.-	+	61 486 369.-
1986	229 253 089.-	136 598 924.-	+	92 654 165.-
1987	283 015 113.-	77 620 286.-	+	102 964 650.-

Vakıflar İdaresi Tarımsal Faaliyetlerinin K.K.T.C Ekonomisindeki Yeri ve Katkıları:

Vakıflar İdaresi, bugün kontrolunda bulundurduğu 1161 dönüm ile K.K.T.C Bölgesindeki tüm (54 803 dönüm) narenciye bahçelerinin % 2.1'ini elinde tutmaktadır.

Vakıflar İdaresi'nin K.K.T.C'nden ihraç edilen narenciye ürünü içindeki payı ise şöyledir:

<u>Yıllar</u>	<u>Vakıflar İdaresi'nin K.K.T.C İhracatındaki Yeri</u>	
	<u>Toplam İhracat</u>	<u>Vakıflar İdaresi Payı</u>
1975/76	31 867 ton	2 296 ton %7
1976/77	56 648 ton	3 073 ton %6
(Pendaya Akdeniz Çiftliklerinin devri)		
1977/78	61 108 ton	4 170 ton %7
1978/79	69 061 ton	7 440 ton %11
1979/80	99 000 ton	6 383 ton %6.5
1980/81	112 340 ton	7 630 ton %6.8
(Fazıl Polat Paşa Çiftliğinden 1856 dönüm devri)		
1981/82	122 060 ton	3 140 ton %2.5
1982/83	110 000 ton	4 000 ton %3.6
1983/84	134 480 ton	5 031 ton %4
1984/85	116 180 ton	3 463 ton %2.9
1986	134 467 ton	4 500 ton %3.3
1987	210 973 ton	5 714 ton %2.7

Yukarıdaki tablodan da görüldüğü gibi Vakıflar İdaresi bugün kontrolunda bulundurduğu KKTC Bölgesindeki tüm narenciye bahçelerinin %2.1'i ile KKTC'den son 5 yılda ihraç edilen toplam ürünün ortalama % 2.7'sini sağlamış; 1983-87 döneminde KKTC'ye toplam 749.9 milyon TL karşılığı döviz kazandırmış ve yılda ortalama 35 kişi istihdam etmiştir. Vakıflar İdaresi 'nin yıllar itibarıyla tarımsal işletmelerine yaptığı yatırım ve KKTC'ye kazandırdığı döviz miktarı aşağıda belirlenmiştir:

<u>Yıllar</u>	<u>Tarımsal Yatırımlar</u> (Milyon TL olarak)	<u>Elde Edilen Döviz</u> (Milyon TL olarak)
1983	-	48.6
1984	-	63.3
1985	9.8	140.0
1986	2.0	215.0
1987	77.6	283.0

1987 yılında Vakıflar İdaresinin narenciye bahçelerinin 260 dönümlük kısmı modern sulamasistemine kavuşturulmuştur. 57 657 069.-TL'ye gerçekleştirilen proje ile, hem örnek bir işletme tesis edilmiş hem de daha kaliteli ve bol ürün alınarak ülkenin döviz kazancının artırılması su tasarrufu sağlanarak Güzelyurt bölgesindeki tuzlanmanın önlenmesi , Devletin bölgede başlattığı derivasyon projesinin desteklenmesi sağlanmıştır.

Ayrıca Fazıl Polat Paşa İşletmesine 19 963 217.-TL'lik yatırım yapılarak su motoru ve elektrikleştirilmesi, ilaçlama makinesi, çapa makinesi temin edilmiştir.

İŞTİRAKLER

Vakıflar İdaresi bilfiil faaliyet gösterdiği emlak turizm ve tarım alanlarının yanısıra Toplum ekonomisine katkısını artırmak amacıyla çeşitli Kamu Kuruluşlarına iştirak etmektedir. Vakıflar İdaresinin en önemli iştiraki olan Kamu Kuruluşları aşağıda belirlenmiştir.

a) EFİK LTD. (Evkaf Finansman ve İnkişaf Korporasyonu Ltd.)

1973 yılında aile işletmeciliği geleneğini ortadan kaldırmak amacıyla Vakıfların önderliğinde toplumun gereksinme duyduğu sanayi sektöründe faaliyet göstermek üzere kurulmuştur.

Sermayesi 7 200 000.-TL olup bunun 5 400 000.-TL'si Vakıflar İdaresine (%75'i) 1 800 000.-TL'si ise halka tahsis edilmiştir.

E.F.İ.K Ltd. 1974'ten sonra tuğla sanayii alanında faaliyet göstermiş ve 1974'ten sonra hem Türk Toplumunun tuğla gereksinimini karşılamış; hem de bu alanda Türk Toplumuna kalifiye eleman kazandırmıştır. Ancak EFİK Ltd. Tuğla üretimi alanından çekilmek durumunda bırakıldıktan sonra tuğla ihtiyacının karşılanması için Anavatan'dan tuğla ithaline başlamıştır.

EFİK Ltd. sanayi sektöründen çekildikten sonra 1984 yılında yeni bir işletmecilik faaliyetine başlamak üzere Vakıflar İdaresi ile Vakıflar Bankasının da iştiraki olan ve 60 000 000.-TL kayıtlı sermayesi bulunan Tam Kredi Şirketine % 5 sermaye katkısı ile iştirak etmiştir. Vakıflar ve Din İşleri Dairesi Yönetim Kurulu 1987 yılında özel şahıslara ait hisseleri 1 hisse= 1000 TL fiyatıyla satın almayı veya Vakıflar Bankasının 1 hissesi ile değiştirmeyi kararlaştırmıştır. Yapılacak Genel Kurul toplantısından sonra uygulamaya geçilecektir.

b) Kıbrıs Vakıflar Bankası Ltd. ve Vakıflar Tam Kredi Ltd.

Toplum ekonomisine daha etkin katkıda bulunmak amacıyla Türk Toplumunda ilk kez Devlet + Vakıflar + Halk üçlüsünün oluşturduğu Vakıflar Bankasını 22 Temmuz 1983 tarihine 150 000 000.-TL sermaye ile halkın hizmetine sunmuştur. Vakıflar Bankası Ltd. 3 Ekim 1985 tarihli Genel Kurul kararı ile tescilli sermayesini 500 milyon TL'ye yükseltmiş, 1985 yılında ilk etapta 150 milyon TL hisse sermayeyi satışa artırmış ve isdar edilen sermaye miktarını 300 milyon TL'ye yükseltmiştir. Böylece Vakıflar İdaresi 1985 yılında Kıbrıs Vakıflar Bankasına 55 904 500.-TL;

1986 yılında 38 250 000.-TL;

1987 yılında ise 102 000 000.-TL sermaye katkısı yapmıştır.

KKTC'de Devlet-Vakıflar garantisi ve güvencesi altında bulunan tek banka olan Kıbrıs Vakıflar Bankası hisse kompozisyonu şöyledir:

%51 Vakıflar idaresi

%24'Ü TCM Konsolide fonu İnkişaf Sandığı

%25'i Halk ve Kıbrıs Vakıflar İdaresi Personeli

Vakıflar Bankası 1984 yılında sermayesinin %51'ine iştirakle Vakıflar Tam Kredi Ltd.'i kurmuş ve Tam Sigorta A.Ş Kıbrıs Genel Acenteliğini de alarak sigorta ve icar satış işleri için 1.1.1985'ten itibaren 15 000 000.-TL sermaye ile bu yan kuruluşunu faaliyete geçirmiştir. 1986 yılında sermayesini 60 000 000.-TL çıkarmış ve sermaye kompozisyonunu aşağıdaki şekilde düzenlemiştir:

Kıbrıs Vakıflar Bankası	%51
TCM İnkişaf Sandığı	%25
EFİK Ltd.	% 5
Kıbrıs Vakıflar İdaresi	%10
Personel	% 9

Vakıflar Bankasının kuruluş yılı olan 1983 yılında 275 059.-TL olan net kârı, 1984 yılında 20 417 488.-TL'ye 1985 yılında 50 797 674.-TL'ye 1986 yılında 52 565 088.-TL'ye yükselmiş 1987 yılında ise 164 538 850.-TL olarak gerçekleşmiştir.

Vakıflar Bankasının yıllar itibarıyla ödenmiş sermayesi aşağıda belirlenmiştir:

<u>Yıllar</u>	<u>Ödenmiş Sermaye</u>
1983	72 220 000.-TL
1984	115 628 750.-TL
1985	201 609 500.-TL
1986	300 000 000.-TL
1987	499 567 500.-TL

Yıllar itibarıyla hissedarlara dağıtılan temettü ise şöyledir:

<u>Yıllar</u>	<u>Temettü (Brütün neti)</u>
1984	%15
1985	%25
1986	%17
1987	%31

Kuruluşundan bu yana bütün sektörlerle ve bilhassa küçük esnaf ve sanatkârlara hizmet vermiş ve bu faaliyetini Ekonomi ve Maliye Bakanlığının kararı ve KKTC Merkez Bankasının sağladığı kredi kaynakları ile de daha etkin bir hale getirmiştir. Vakıflar Bankasının 1987 yılında sektörler itibarıyla verdiği krediler şöyledir:

1987 yılında verilen krediler sektörlerle göre:

	<u>Milyon TL</u>		<u>Milyon TL</u>
1. Ticari	86.9	5. Turizm	4.4
2. Sanayi	26.0	6. Şahsi ve Mesleki Borçlar	65.5
3. Nakliye ve Ulaşım	12.0	7. K.Esnaf ve Snk. Kredi	324.7
4. İhracat	101.5		

c) E.T.İ:

1963 yılında Endüstri, Ticaret ve İşletmecilik sahalarında faaliyet göstermek üzere 7 200 000.-TL sermaye ile kurulan E.T.İ Teşebbüsleri Ltd. Şirketine Vakıflar İdaresi 72 000.-TL'lik sermaye ile iştirak etmiş, bilâhare şirketin sermaye artırımını paralelinde (1987 sonu itibarıyla 408 060 000.-TL'lik sermaye) iştirak tutarını 1987 yılı sonu itibarıyla toplam 280 800.-TL'ye çıkarmıştır. (1560 hisse)

d) S.O.D.E.M:

Üyelerinin çoğunluğunu Rumların teşkil ettiği bu satış kooperatifine 2968 yılında 8 hisse ile (tüm hisseler 4,060.- adet) (beheri 1 800.-TL) Lefke Bahçeleri narenciye ürününün satışı maksadları için üye olunmuş, ancak Barış Harekâtını takiben ilgi kooperatifle olan ilişkiler kopmuş olup hisse senetlerimiz durmaktadır.

B. Dini ve Sosyal Faaliyetler

1. Dini Faaliyetler:

Geçmişte tüm dini faaliyetleri tek başına finanse eden Vakıflar İdaresi 1975 yılından itibaren bu hizmetleri

- Devlet katkısı; ve
- İslâm ülkelerinin KKTC'deki camilerin tamir ve inşası için yaptıkları yardımlarla sürdürmekte ve gelirinin önemli bir kısmını dini faaliyetlerin ifası için ayırmaktadır. Şöyle ki:

<u>Yıllar</u>	<u>Evkaf Geliri</u>	<u>Evkaf Gelirinde ki Artış</u>	<u>Dini Giderler</u>	<u>Dini Katkıda Sağlanan Artış</u>	<u>Dini katkılarının Evkaf Geliri içindeki Payı %</u>
		(Bir önceki yıla oranla) %		(Bir önceki yıla oranla)	
1981	53 056 412.-	-	6 028 830.-	-	11
1982	83 760 288.-	57.8	9 458 000.-	36	11
1983	131 406 269.-	56.8	13 099 730.-	38	10
1984	176 202 732.-	34	39 448 500.-	201	22
1985	313 153 645.-	77	89 822 707.-	128	28.7
1986	543 440 085.-	73.5	151 989 000.-	69.2	28
1987	765 743 392.41	41	233 309 850.-	53.5	30.5

2. Sosyal Faaliyetler:

Vakıflar İdaresi "Sosyal Devlet" kavramının gelişmesi ile "Dini ve İktisadi" faaliyetlerine nazaran ağırlığını önemli ölçüde yitiren "Sosyal Faaliyetleri" vakfiyelerde yer alan hayır şartlarının ana hedeflerinden oluşan "Hayır ve sosyal işler fonu" çerçevesinde sürdürmektedir.

İlaveten Vakıflar İdaresi sosyal yardımlarının yanısıra bedelsiz olarak sosyal ve kültürel maksatlara tahsisli yaklaşık 65 163 600 000.-TL (1987 değerleri ile) değerindeki emlak ile Toplumda yılda 315 000 080.-TL civarında (1987 değerleri ile) görünmeyen katkı sağlamaktadır.

Sosyal, dini ve kültürel maksatlara tahsisli önemli vakıf emlakten birkaçı aşağıda belirlenmektedir:

Lefkoşa: Girne Kapısında Atatürk Kültür Merkezi , 20 Temmuz Lisesi, Lefkoşa Türk Lisesi, Sedat Simavi Endüstri ve Meslek Lisesi, Kızılay, Kızılay arkası göçmenevleri, Atatürk İlkokulu, Eski Haydarpaşa Ticaret Lisesi arsaları;

Magosa: Namık Kemal Lisesi arsası

Girne: Şepert Plaj, Gazino, otel, ev, bahçe , tarla.

Ayrıca Vakıflar İdaresi sosyal ve kültürel faaliyetler çerçevesinde 1982 yılında Eski Eserer ve Müzeler Dairesi ile müştereken başlattığı Büyük Han'ın restorasyonu çalışmalarını da sürdürmektedir. Halen Vakıflar İdaresi restorasyon için 1985 yılı sonuna kadar 37 583 177,-TL; 1986 yılında 28 839 345.83 TL ; 1987 yılında ise 40 351 375.75 TL harcamış ve sözkonusu restorasyon için 1987 yılı sonu itibarıyla toplam harcanan miktar 106 342 172 TL olmuştur.

Vakıflar İdaresinin rakamlarla ifade edilebilen sosyal yardım giderleri aşağıda belirlenmiştir:

<u>Yıllar</u>	<u>Hayır Fonu kanalıyla yardım (Milyon TL)</u>
1981	2.2
1982	2.7
1983	2.3
1984	1.1
1985	3.7
1986	7.5
1987	8 5

KISIM VI
MİLLİ EKONOMİYE KATKI

Vakıflar İdaresi her yıl gelirin önemli bir kısmını

a. Toplumun gereksinme duyduğu yatırımlara,

b. Müftülük Bütçesine ve

c. Sosyal ve Hayır işlerine,

harcayarak Devlet gelirlerinin başka yerlere kanalize edilmesine

olanak sağlayan ve geliri arttıkça topluma daha üst düzeyde dini, sos-
yal ve iktisadi katkılarını artıran bir kuruluştur.

Nitekim Vakıflar İdaresi her yıl olduğu gibi 1987 yılında da Milli
Ekonomiye önemli ölçüde katkıda bulunmuştur. Şöyle ki:

1. Yatırımlar:

<u>Sektörler</u>	<u>1982</u>	<u>1983</u>	<u>1984</u>	<u>1985</u>	<u>1986</u>	<u>1987</u>	<u>Toplam</u>
	(Milyon)	(Milyon)	(Milyon)	(Milyon)	(Milyon)	(Milyon)	(Milyon)
	TL	TL	TL	TL	TL	TL	TL
Tarım (Tarımsal İşletmeler)	2.7	-	-	9.8	2.0	77.6	92.1
Turizm İşletmeler Tesisler	6.9	52.0	36.9	19.2	63.6	256.0	434.6
Sermaye İştiraki	-	-	-	-	-	97.9	97.9
Sosyal Kültürel (Büyük Han'ın Restorasyonu dahil)	5.4	29.3	17.7	55.9	44.3	102.0	254.6
İnşaat							
a. Vakıflar İdaresi tarafından gerçekleş.	21.8	0.1	-	0.6	0.03	15.7	38.2
b. Kiracılar tarafından gerçekleşti- rilen	7.7	82.0	50.0	52.0	75.9	66.9	334.5
Dini	13.8	7.0	37.8	7.1	16.5	81.8	164.0
Toplam	60.9	180.1	157.8	163.1	558.2	738.3	1532.3

NOT: Kredi temininde güçlüklerle karşılaşılması nedeniyle Vakıflar İdaresi emlakının inkişafını gerçekleştirmek ve gelirlerini yükseltmek için emlakının orta vadeli icar ve müstecirler tarafından inkişaf ettirilmesi yöntemini benimsemiştir.

Tablodan da görüleceği üzere Vakıflar İdaresi 1987 yılında tarım, turizm, bankacılık, sosyal .kültürel, inşaat ve dini alanlarda toplam 1 532.3 milyar TL yatırım gerçekleştirmiştir.

2. İstihdam

Vakıflar İdaresi 1987 yılında ortalama 313 kişiye istihdam olanağı yaratmış, 1.3 milyar personel gideri gerçekleştirmiştir.

	<u>İstihdam Edilen Ortalama Kişi Sayısı</u>
Merkez Personel (Kadrolu - Kadrosuz)	44
Bekçi-Bakıcı-Temizlikçi-İşçi (Büyük Han İşçileri dahil)	24
Turistik İşletmeler	200
Tarımsal İşletmeler	35
TOPLAM	313 =====

3. K.K.T.C 'ye Kazandırılan Döviz Miktarı:

Vakıflar İdaresi 1987 yılında KKTC'ye turistik ve tarımsal işletmelerden 486.5 milyon TL karşılığı döviz kazandırmıştır.

4. Küçük Esnaf ve Sanatkâra Kredi Temini:

Vakıflar İdaresi, Kıbrıs Vakıflar Bankası aracılığı ile bütün sektörlerde küçük ve yaygın kredi politikası çerçevesinde topluma hizmet sunmaktadır. 1987 yılında diğer sektörler yanında sadece yaklaşık 359 küçük esnaf ve sanatkâra 324.7 milyon TL'lik kredi vermiştir.

5. Dini ve Sosyal Hizmetler:

Vakıflar idaresi 1987 yılında Müftülük Bütçesine 233.3 milyon TL katkıda bulunmuş; Hayır ve Sosyal İşler fonu kanalıyla 8.5 milyon TL yardım yapmış; bedelsiz olarak sosyal, dini ve kültürel maksatlara tahsisli 65 milyar TL tutarındaki emlakı ile Toplumaya yaklaşık 315 milyon TL görünmeyen katkı sağlamıştır.

Milli Ekonomiye bu denli büyük katkı sağlayan Vakıflar İdaresi halen aşağıdaki sorunlarla karşı karşıya bulunmaktadır.

KISIM VII
VAKIFLAR İDARESİNİN SORUNLARI

1. Emlâk Konusu:

Vakıflar İdaresi Kıbrıs'ta en büyük emlak sahibi kuruluştur ve toplumun toprak politikasına dayanan varlığında en büyük etken ve garantördür. Ancak Vakıflar İdaresinin bugün toplam 320 865 916 000.-TL değerindeki (1987 değerleri ile) emlakının 117 519 926 000.-TL değerindeki kısmı Güney'de kalmış olup bu emlakten dolayı yılda 1.5 milyar TL gelir kaybına uğramaktadır.

Kuzey'de ise halen Güney'de kalan emlakine tam karşılık teşkil edecek emlak tahsisi yapılmamış; ilâveten yapılan tahsislere de kesinlik kazandırılmamıştır.

Vakıflar, tahsis edilip geri alınan emlakinden dolayı da büyük gelir kaybına uğramaktadır.

Vakıflar İdaresi'nin Güney'de kalan tüm mazbut ve mülhak emlakine karşılık bir an önce eşdeğer mal tahsisi yapılması ve bugüne kadar yapılan ve bundan sonra da yapılacak olan mal tahsislerine mutlak kesinlik kazandırılması gerekmektedir.

Ancak bu yöndeki girişimlerimizi olumlu olarak değerlendiren ilgililer tarafından "Saptama , Değerlendirme ve Tazmin Komisyonlarından" biri Vakıf malların değerlendirilmesine ayrılmış ancak bu konuda bugüne kadar herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Yine de konunun kısa zamanda çözümleneceğine ve mazbut vakıflar yanında , gallehalarına gelir temin etmek amacıyla Mülhak Vakıflar sorununun da giderileceğine inanıyoruz.

2. Finansman Temini:

Vakıflar İdaresinin bir diğer önemli sorunu ise yatırımların finansmanı için yatırımların geri ödeme süresine eş veya yakın süre ile düşük faizli kredi temin edememesi; yüksek faizle kısa vadeli borçlanma zorunluğu ve bu durumun yatırımların gerçekleştirilmesine olan olumsuz etkisidir.

Vakıflar İdaresi geçmişte iç kaynaklardan finanse ettiği yatırımlarını 1974'ten sonra uğradığı emlak ve gelir kaybı ile kiraların rayice yükseltilmesindeki güçlükler sonucunda dış kaynaklardan finanse etmek zorunda kalmış kredi temininde karşılaştığı zorluklar nedeniyle de KKTC'nin gereksinme duyduğu sahalara yapması gerekli yatırımları ertelemek sorunuyla karşı karşıya kalmıştı.

Ancak 1974-1987 döneminde gerek iç kaynaklardan ve gerekse kiracı katkılarını sağlayan icar yöntemleri ile toplum yararına birçok yatırımlar gerçekleştirmiştir.

1987 yılında Devlet kefaletiyle ve uygun koşullarla muhtelif bankalardan yatırımları için temin ettiği 294.5 milyon TL kredi ile sorunlarını bir derece gidermiş bulunmaktadır.

KISIM VIII

SONUÇ

Vakıflar İdaresi bugün turizm, tarım, emlak idaresi, inşaat ve Bankacılık gibi faaliyetlerde bulunmakta, geliri arttıkça topluma daha üst düzeyde dini, sosyal ve iktisadi katkılarını artırmaktadır. Dolayısıyla sorunları giderilmiş ve güçlendirilmiş Vakıfların Toplumumuza daha etkin hizmetlerde bulunacağına inanmakta ve faaliyetlerimizi bu yönde geliştirmiş bulunmaktayız. İnanıyoruz ki bugüne kadar olduğu gibi bundan sonraki her geçen yılda Vakıflar Müessesesi gelişen ve artan hizmetleriyle Toplum içindeki yerini koruyacak ve güçlendirecektir.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANLIĞI

MALİ RAPOR

KONU: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti 1988 Mali Yılı Bütçesi Ocak-
Temmuz Dönemi (7 Aylık) Uygulama Sonuçları.

A. FINANSMAN

1. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti 1988 Mali Yılı Bütçesinde öngörülen ana gelir kalemlerindeki fiili tahsilât seyrinin geçmiş ayın fiili tahsilâtları ile mukayeseli durumu.

Gelirin Nevi	1988 Mali Yılı Bütçesi Haziran Ayı Fiili Tahsil.	1988 Mali Yılı Bütçesi Temmuz Ayı Fiili Tahsil.	Geçmiş Aya Göre Artış, Veya Azalış
Dolaysız Vergiler	5,761,385,711	4,475,409,600	(-) 1,285,976,111
Dolaylı Vergiler	3,972,339,105	2,445,510,062	(-) 1,526,829,043
Vergi Dağı Bütçe Gelirleri	1,007,177,127	793,309,419	(-) 213,867,708
Cezalar ve Misadereleler	36,032,518	271,879,019	235,846,501
Kamu Kuruluşları Gelirleri	14,409,923	24,430,611	10,020,688
Hazine Malları Kira Gelirleri	131,541,703	38,851,833	(-) 92,689,870
Muhelif Gelirler	245,880,964	174,719,833	(-) 71,161,131
Mahalli Gelirler Toplamı	11,168,767,051	8,224,110,377	(-) 2,944,656,674
-T.C. Yardımları	986,367,181	1,234,980,249	248,613,068
-Borçlanmalar	-	-	-
-Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden sağ- lanan insanoil Yardımlar	415,123,457	406,941,387	(-) 8,182,070
	<u>12,570,257,689</u>	<u>9,866,032,013</u>	(-) 2,704,225,676

1988 Mali Yılı Bütçesinde tahsili öngörülen ana gelir kalemleri ve Ocak-Temmuz,1988 Dönemi (7 Aylık) fiili tahsilâtlar ile bakiye, gelir durumu şöyledir.

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1988 Mali Yılı Bütçe Gelir Tahminleri</u>	<u>Ocak-Temmuz Dönemi (7 Aylık) Fiili Tahsilâtlar</u>	<u>Gelirin Bakiyesi</u>
Dolaysız Vergiler	33,880,100,000	23,634,563,056	10,245,536,944
Dolaylı Vergiler	29,292,900,000	20,836,538,083	8,456,361,917
Vergi Dışı Bütçe Gelirleri	10,167,221,520	5,812,166,752	4,355,054,768
Cezalar ve Misadereleler	260,000,000	456,802,901(+)	196,802,901
Kamu Kuruluşları Gelirleri	720,845,000	103,194,978	617,650,022
Hazine Malları Kira Gelirleri	500,000,000	434,436,275	65,563,725
Mühtelif Gelirler	1,912,876,451	1,388,819,202	524,057,249
Mahalli Gelirler Toplamı	76,733,942,971	52,666,521,274	24,067,421,704
-T.C.Yardımları	57,150,000,000	6,389,742,430	50,760,257,570
-Borçlanmalar	41,402,247,000	-	41,402,247,000
-Birleşik Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağlanan İnsancıl Yardımlar	4,030,641,849	4,030,641,849	-
	179,316,831,820	63,086,905,526	116,229,926,294

B- HARCAMALAR

1988 Mali Yılı Bütçesinde Öngörülen Ödenekler ile Ocak-Temmuz Dönemi
(7 Aylık) fiili uygulama sonuçları.

<u>Giderler</u>	<u>1988 Mali Yılı</u>	<u>Ocak-Temmuz Dönemi</u>	<u>Ödenek</u>
<u>Sivil Bütçe</u>	<u>Bütçe Ödeneği</u>	<u>Aylık Harcaması</u>	<u>Belirvesi</u>
- Personel-Cari ve Transfer Harcamaları	118,030,831,820	71,687,437,590	46,343,394,230
a- Fiili Harcamalar		67,376,003,323	
b- Cari ve Geçmiş Yıl Avansları		3,570,321,722	
c- Cari ve Geçmiş Yıl İmrestleri		741,112,545	
- Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Ön- görülen Projeler	4,136,000,000	1,204,691,463	2,931,308,537
a- Fiili Durumu		1,155,734,535	
b- Avanslar		48,956,928	
- T.C.Yardımlarıyla Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	48,650,000,000	1,911,904,354	46,738,095,646
a- Fiili Harcamalar		1,560,502,203	
b- Avanslar		351,402,151	
Sivil Bütçe Toplamı	<u>170,816,831,820</u>	<u>74,804,033,407</u>	<u>96,012,798,413</u>
Savunma	<u>8,500,000,000</u>	<u>4,590,068,650</u>	<u>3,909,931,350</u>
Genel Toplam	<u>179,316,831,820</u>	<u>79,394,102,057</u>	<u>99,922,729,763</u>

2- 1988 Mali Yılı Bütçesi Ocak-Temmuz Dönemi (7 Aylık) Genel Bütçe Uygulama
Sonucu Doğan Gelir-Gider Farkı

- Tahsilâtlar Toplamı	63,086,905,526
- Harcamalar Toplamı	79,394,102,057
Gelir-Gider Farkı	<u>(-) 16,307,196,531</u>

- Yerel Kaynaklarla ve Bütçelenmeler ile Finanse edilmesi Öngörülen 1988
Mali Yılı Bütçesi Ocak-Temmuz (7 Aylık) Bütçe Uygulama Sonuçları.

I. GİREMLER

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1988 Mali Yılı Bütçe Gelir Tahminleri</u>	<u>Ocak-Temmuz,88 Devresi Fıllı Tahsilât</u>	<u>Bakiye</u>
- Mahalli Gelirler	76,733,942,971	52,666,521,247	24,067,421,724
- Bütçelenmeler	41,402,247,000	"	41,402,247,000
	<u>118,136,189,971</u>	<u>52,666,521,247</u>	<u>65,469,668,724</u>

II. GİDERLER

<u>Giderin Nevi</u>	<u>1988 Mali Yılı Bütçe Üdenemi</u>	<u>Ocak-Temmuz Dev- resi Harcamaları</u>	<u>Bakiye</u>
- Personel-Cari ve Transfer Harcamaları	114,000,189,971	67,660,342,463	46,339,847,508
a- Fıllı Harcamalar		63,351,895,331	
b- Cari ve Geçmiş Yıl Avansları		3,567,334,587	
c- Cari ve Geçmiş Yıl İmrestleri		741,112,545	
- Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	4,136,000,000	1,204,691,463	2,931,308,537
a- Fıllı Harcamalar		1,155,734,535	
b- Avanslar		48,956,928	
	<u>118,136,189,971</u>	<u>68,865,033,926</u>	<u>49,271,156,045</u>

1988 Mali Yılı Bütçesi Ocak-Temmuz Dönemi (7 Aylık) yerel Bütçe Uygulama sonucu
doğru Gelir-Gider Farkı:

-Gelirler Toplam	52,666,521,247
-Harcamalar Toplamı	68,865,033,926
Gelir-Gider Farkı (-)	16,298,512,679

1988 Mali Yılı Bütçesi için Millî Serbest Bırakılan T.C.Yardımları

	<u>Yatırım Projeleri</u>	<u>Savunma</u>
Ocak,1988	64,285,000	435,000,000
Şubat,1988	172,740,000	708,000,000
Mart,1988	167,540,000	708,000,000
Nisan,1988	257,720,000	708,500,000
Mayıs,1988	257,710,000	708,500,000
Haziran,1988	356,367,181	630,000,000
Temmuz,1988	834,980,249	400,000,000

1987 Mali Yılı Bütçesi ile 1988 Mali Yılı Ocak-Temmuz
Devresi Kümülatif Bütçe Gelirleri

<u>GELİRİN NEVİ</u>	<u>1987 Mali Yılı</u>		<u>1988 Mali Yılı</u>	
Dolaysız Vergiler				
i) Gelir Vergisi ve Şahsi Vergiler	7.146.747.851		13.395.540.618	
ii) Kurumlar Vergisi	2.815.269.685		5.098.943.970	
iii) Diğerleri	<u>3.801.743.590</u>	13.763.761.126	<u>5.140.078.468</u>	23.634.563.056
- Dolaylı Vergiler				
i) İthalattan Alınan Gümrük Vergisi	9.128.020.744		20.072.441.598	
ii) Diğerleri	<u>495.462.810</u>	9.623.483.554	<u>764.096.485</u>	20.836.538.083
- Vergi Dışı Bütçe Gelirleri		3.473.277.605		5.812.166.752
- Cezalar ve Müsadereler		205.776.437		456.802.901
- Kamu Kuruluşları Gelirleri		40.545.169		103.194.978
- Hazine Malları Kira Gelirleri		218.951.449		434.436.275
- Muhtelif Gelirler		<u>971.779.486</u>		<u>1.388.819.202</u>
- Mahalli Gelirler Toplamı		28.297.574.826		52.666.521.247
- T.C.Yardımları		7.023.200.000		6.389.742.430
- Borçlanmalar		-		-
- Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağlanan İnsancıl Yardımlar		<u>3.413.912.123</u>		<u>4.030.641.849</u>
		<u>38.734.686.949</u>		<u>63.086.905.526</u>

GELİRİN NEVİ

1988 Mali Yılı
Bütçe Tahminleri

<u>DOLAYSIZ VERGİLER</u>	
- Gelir Vergisi ve Şahsi Vergiler	15.600.000.000
- Kurumlar Vergisi	11.000.000.000
- Gelir Vergisi ve Şahsi Vergiler (Geçmiş Yıl Vergileri)	400.000.000
- Veraset Vergisi	60.000.000
- Motorlu Araçlar ve Sürüş Ehliyetleri	2.500.000.000
- Gayri Menkul Tasarruf Vergisi	1.600.000.000
<u>ESİM VE RUHSATLAR</u>	
- Damga Resmi	1.200.000.000
- Ateşli Silâhlar Ruhsatı	17.600.000
- Avlanma Ruhsatı	13.000.000
- Gümrüksüz Eşya Satış Ruhsatı	4.500.000
- Sigara Satış Ruhsatları	5.000.000
- Alkollü İçkilerin Satış Ruhsatları	30.000.000
- Radyo-TV Ruhsatları	1.200.000.000
- Sair Resim ve Ruhsatlar	250.000.000
Program Toplamı	<u>33.880.100.000</u>

<u>Ocak-Temmuz, 1988</u> <u>Kümülatif Tahsilâtlar</u>	<u>Bakiye</u>
13.395.540.618	2.204.459.382
5.098.943.970	5.901.056.030
1.783.128.315	(+) 1.383.128.315
112.985.825	(+) 52.985.825
2.201.690.980	298.309.020
-	1.600.000.000
703.766.060	496.233.940
5.896.000	11.704.000
3.450.400	9.549.600
3.000.400	1.499.600
1.190.250	3.809.750
9.869.600	20.130.400
286.661.495	913.338.505
28.439.143	221.560.857
<u>23.634.563.056</u>	<u>10.245.536.944</u>

<u>GELİRİN NEVİ</u>	<u>1988 Mali Yılı</u> <u>Bütçe Tahminleri</u>
<u>DOLAYLI VERGİLER</u>	
İthalâttan Alınan Gümrük Vergisi	18.000.000.000
İthalât Vergisi (Posta)	172.000.000
İthalât İhracat Rihtım Vergisi	800.900.000
İstahsal Vergisi	90.000.000
Gümrüksüz Eşyalardan Özel Vergi	230.000.000
Katma Değer Vergisi	9.000.000.000
Müteferrik	1.000.000.000
	<hr/>
	29.292.900.000
	<hr/>
<u>VERGİ DIŞI BÜTÇE GELİRLERİ</u>	
<u>Harçlar</u>	
- Mahkeme Harçları	60.000.000
- Tapu ve Kadastro Harçları	1.700.000.000
- Kimlik Kartı Harçları	100.000.000
- Pasaport Harçları	150.000.000
- Şirket ve Ortaklıkları Kayıt Harçları	60.000.000
- Vergi Tahsilât Harçları	50.000
- İthalât ve İhracat Belgeleri Harcı	30.000.000

Ocak-Temmuz, 1988
Kümülatif Tahsilâtlar

Bakiye

20.072.441.598	(+)	2.072.441.598
111.642.610		60.357.390
327.778.770		473.121.230
14.883.790		75.116.210
237.940.760	(+)	7.940.760
-		9.000.000.000
71.850.555		928.149.445
<u>20.836.538.083</u>		<u>8.456.361.917</u>

28.609.477		31.390.523
1.111.621.285		588.378.715
13.667.000		86.333.000
66.405.824		83.594.176
75.032.321	(+)	15.032.321
-		50.000
20.764.250		9.235.750

<u>Nevi</u>	<u>1988 Mali Yılı</u> <u>Bütçe Tahminleri</u>
Arçlar	57.505.000
Limandan Satış Gelirleri	3.000.000
<u>B KARSILIGI ÜCRETLER</u> <u>İN GELİRLER</u>	
1, Telgraf ve Telex Gelirleri	5.000.000.000
Hizmetleri ve Ücretleri	350.000.000
2, Spor ve Kültür Faaliyet- Gelirleri	10.000.000
Behçeleri Gelirleri	35.000.000
Veteriner Ücretleri	20.000.000
Fidan Odun Satış Gelirleri	130.000.000
Tedavi ve İlaç Ücretleri	265.000.000
Liman Başkanlığı Murakabe Gelirleri	26.000.000
Liman Şirketler Murakabe Gelirleri	3.000.000
Liman Serileri ve Müzeler Giriş Gelirleri	30.000.000
Liman İşine Çıkış Ücretleri	400.000.000
Liman ve Liman Fazla Mesai Gelirleri	580.000.000
	90.000.000
Liman ve Gemi Ücretleri	475.000.000
Ücretleri	140.000.000
Liman Diğer Liman Gelirleri	25.000.000

<u>Ocak - Temmuz, 1988</u> <u>Kümülatif Tahsilâtlar</u>		<u>Bakiye</u>
79.475.830	(+)	21.970.830
-		3.000.000
2,307,773,633		2.692.226.367
272.442.841		77.557.159
1.406.866		8.593.134
19.037.738		15.962.262
12.630.204		7.369.796
31.735.966		98.264.034
199.089.905		65.910.095
3.027.926		22.972.074
-		3.000.000
46.652.145	(+)	16.652.145
252.185.975		147.814.025
294.014.761		285.985.239
82.119.553		7.880.447
415.602.910		59.397.090
65.487.682		74.512.318
19.236.172		5.763.828

<u>rin Nevi</u>	<u>1988 Mali Yılı Bütçe Tahminleri</u>
il Havacılık Konma ve aklama Ücretleri	250.000.000
il Havacılık Yer Hizmetleri etleri	150.000.000
rif Gelirleri	5.000.000
r Gelirler	22.666.520
ram Toplamı	<u>10.167.221.520</u>

EZALAR VE MÜSADERELER

CEZALAR

hkeme Cezaları	100.000.000
gi Cezaları ve Gecikme ları	100.000.000
rtük ve Liman Cezaları	30.000.000
r Cezalar	20.000.000

MÜSADERELER

rtük Müsadereleri	10.000.000
ram Toplamı	<u>260.000.000</u>

Ocak-Temmuz, 1988
Kümülatif Tahsilâtler

Bakiye

255.060.733	(+) 5.060.733
130.114.283	19.885.717
1.890.535	3.109.465
7.080.937	15.585.583
<u>5.812.166.752</u>	<u>4.355.054.768</u>
58.706.490	41.293.510
343.860.560	(+) 243.860.560
28.269.093	1.730.907
22.653.058	(+) 2.653.058
3.313.700	6.686.300
<u>456.802.901</u>	<u>(+) 196.802.901</u>

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1988 Mali Yılı Bütçe Tahminleri</u>
<u>KAMU KURULUSLARI GELİRLERİ</u>	
Müzelyurt Çiftlik İşletmeleri Gelirleri	} 40.000.000
Yayarmudu Çiftlik İşletmeleri Gelirleri	
Devlet Üretim Çiftlikleri Gelirleri	218.477.000
Parımsal Donatım Servisleri Gelirleri	162.368.000
Elektrik Kurumu Gelirleri	300.000.000
Program Toplamı	<u>720.845.000</u>
<u>HAZINE MALLARI KİRA GELİRLERİ</u>	
Yerleşim Alanı Kiraları	} 400.000.000
Dükkan, Ev, İşyeri Kiraları	
Araba, Bahçe v.s. Kiraları	
Devlet Eşya Satış Dükkanları ve Büfe Kiraları	100.000.000
Program Toplamı	<u>500.000.000</u>

Ocak-Temmuz, 1988
Kümülatif Tahsilâtler

Bakiye

31.440.099

8.559.901

-

218.477.000

-

162.368.000

71.754.879

223.245.121

103.194.978

617.650.022

379.665.442

20.334.558

54.770.833

45.229.167

434.436.275

65.563.725

161/...

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1988 Mali Yılı Bütçe Tahminleri</u>
<u>MUHTELİF GELİRLER</u>	
Özel Emanet (Su) Hesabından İade	105.000.000
Emeklilik Yasası Gereğince Devlet Personelinin Katkısı	900.000.000
Müteferrik	221.898.126
İhtiyat Sandığı İadeleri	50.000.000
Devlet Basımevi Gelirleri	230.000.000
Vadili Yonca Kurutma Tesisleri	1.000.000
Doğru Çalıştırma Gelirleri	5.000.000
İmtihan Harçları Gelirleri	10.000.000
Telefon Rehber Gelirleri	10.000.000
Emnete Alınan Paralar	374.978.325
OTEM Gelirleri	5.000.000
Program Toplamı	<u>1.912.876.451</u>
AHALİ GELİRLER TOPLAMI	<u>76.733.942.971</u>
- Türkiye Cumhuriyeti Yardımları	57.150.000.000
- Borçlanmalar	41.402.247.000
- Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağ- lanan İnsancıl Yardımlar	<u>4.030.641.849</u>
Toplam Finansman	179.316.831.820 =====

51 -

Ocak-Temmuz, 1988
Kümülatif Tahsilâtler

Bakiye

42.923.644	62.076.356
629.168.513	270.831.487
128.480.434	93.417.692
130.581.019	(+) 80.581.019
69.186.567	160.813.433
-	1.000.000
-	5.000.000
10.795.200	(+) 795.200
-	10.000.000
374.978.325	-
2.705.500	2.294.500
<u>1.388.819.202</u>	<u>524.057.249</u>
<u>52.666.521.247</u>	<u>24.067421.724</u>
6.389.742.430	50.760.257.570
-	41.402.247.000
4.030.641.849	-
<u>63.086.905.526</u>	<u>116.229.926.294</u>
=====	=====

162/...

ONOMİ VE MALİYE BAKANLIĞI

Lİ RAPOR

NU: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti 1988 Mali Yılı Bütçesi Ocak-Ağustos Dönemi (8 aylık) Uygulama Sonuçları.

FİNANSMAN

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti 1988 Mali Yılı Bütçesinde Ongörülen ana gelir kalemlerindeki fiili tahsilât seyrinin geçmiş ayın fiili tahsilâtları ile mukayeseli durumu.

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1988 Mali Yılı Bütçesi Temmuz Ayı Fiili Tahsi.</u>	<u>1988 Mali Yılı Bütçesi Ağustos Ayı Fiili Tahsi.</u>	<u>Geçmiş Aya Göre Artış Veya Azalış</u>
Dayısız Vergiler	4,475,409,600	3,619,566,478 (-)	855,843,122
Dayılı Vergiler	2,445,510,062	4,350,031,129	1,904,521,067
Berğı Dışı Bütçe Gelirleri	793,309,419	1,088,642,423	295,333,004
Özeller ve Müsadereler	271,879,019	31,957,511 (-)	239,921,508
Özel Kuruluşları Gelirleri	24,430,611	18,351,503 (-)	6,079,108
Özine Malları Kıra Gelirleri	38,851,833	77,357,598	38,505,765
Özel Gelirler	174,719,833	209,082,440	34,362,607
Özelli Gelirler Toplamı	8,224,110,377	9,394,989,082	1,170,878,705
Öz. Yardımları	1,234,980,249	1,567,922,006	332,941,757
Öz. Çıkmalar	-	-	-
Öz. İrleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Öz. Alan İnsancıl Yardımlar	406,941,387	977,109,286	570,167,899
	<u>9,866,032,013</u>	<u>11,940,020,374</u>	<u>2,073,988,361</u>

1988 Mali Yılı Bütçesinde tahsili öngörülen ana gelir kalemleri ve Ocak-Ağustos, 1988 Dönemi (8 aylık) fiili tahsilâtlar, ile bakiye gelir durumu şöyledir:

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1988 Mali Yılı Bütçe Gelir Tahminleri</u>	<u>Ocak-Ağustos Dönemi (8 aylık) Fiili Tahsilâtlar</u>	<u>Gelirin Bakivesi</u>
Doğrudan Vergiler	33,880,100,000	27,254,129,534	6,625,970,466
Doğrudan Vergiler	29,292,900,000	25,186,569,212	4,106,330,788
Vergi Dışı Bütçe Gelirleri	10,167,225,020	6,900,809,175	3,266,415,845
Özeller ve Müsadere- ler	260,000,000	488,760,412 (+)	228,760,412
Kamu Kuruluşları Gelirleri	720,845,000	121,546,481	599,298,519
Mazine Malları Kira Gelirleri	500,000,000	511,793,873 (+)	11,793,873
Muhtelif Gelirler	<u>1,981,256,899</u>	<u>1,597,901,642</u>	<u>383,355,257</u>
Mahalli Gelirler Toplamı	76,802,326,919	62,061,510,329	14,740,816,590
T.C. Yardımları	57,150,000,000	7,957,664,436	49,192,335,564
Borçlanmalar	42,760,915,688	-	42,760,915,688
Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağlanan İnsancıl Yardımlar	<u>5,007,751,135</u>	<u>5,007,751,135</u>	-
	<u>181,720,993,742</u>	<u>75,026,925,900</u>	<u>106,694,067,842</u>

HARCAMALAR

1988 Mali Yılı Bütçesinde Öngörülen Ödenekler ile Ocak - Ağustos Dönemi
(8 aylık) fiili uygulama sonuçları.

Giderler

<u>İv</u>	<u>1988 Mali Yılı</u>	<u>Ocak-Ağustos Dönemi</u>	<u>Ödenek</u>
<u>ivil Bütçe</u>	<u>Bütçe Ödeneği</u>	<u>Harcama</u>	<u>Bakirəsi</u>
ersonel-Cari ve ransfer Harcama arı	120,434,993,742	82,679,646,487	37,755,347,255
-Fiili Harcamalar		78,275,067,982	
-Cari ve Geçmiş Yıl Avansları		3,644,432,887	
-Cari ve Geçmiş Yıl İmprestleri		760,145,618	
Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Ön- görülen Projeler	4,136,000,000	1,839,014,798	2,296,985,202
a-Fiili Durumu		1,830,669,332	
b-Avanslar		8,345,466	
E.C. Yardımlayıcı Finanse Edilmesi Ön- görülen Projeler	48,650,000,000	2,449,979,707	46,200,020,293
a-Fiili Harcamalar		2,062,783,349	
b-Avanslar		387,196,358	
ivil Bütçe Toplamı	<u>173,220,993,742</u>	<u>86,968,640,992</u>	<u>86,252,352,750</u>
Avunma	<u>8,500,000,000</u>	<u>5,328,979,066</u>	<u>3,171,020,934</u>
enel Toplam	<u>181,720,993,742</u>	<u>92,297,620,058</u>	<u>89,423,373,684</u>

1988 Mali Yılı Bütçesi Ocak -Ağustos Dönemi (8 aylık) Genel Bütçe Uygulama
Sonucu Doğan Gelir-Gider Farkı.

-Tahsilâtlar Toplamı	75,026,925,900
-Harcamalar Toplamı	<u>92,297,620,058</u>
Gelir - Gider Farkı	<u>(-)17,270,694,158</u>

rel Kaynaklarla ve Borçlanmalar ile Finanse edilmesi öngörülen 1988
li Yılı Bütçesi Ocak - Ağustos (8 aylık) Bütçe Uygulama Sonuçları.

FINANSMAN

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1988 Mali Yılı Bütçe Gelir Tahminleri</u>	<u>Ocak-Ağustos,88 Devresi Fiili Tahsilât</u>	<u>Bakiye</u>
hali Gelirler	76,802,326,919	62,061,510,329	14,740,816,590
çölenmeler	42,760,915,588	-	42,760,915,588
	<u>119,563,242,607</u>	<u>62,061,510,329</u>	<u>57,501,732,278</u>

GİDERLER

<u>Giderin Nevi</u>	<u>1988 Mali Yılı Bütçe Odeneği</u>	<u>Ocak-Ağustos Dev- resi Harcamaları</u>	<u>Bakiye</u>
ersonel-Cari ve ransfer Harcamaları	115,427,242,607	77,715,641,381	37,711,601,226
Fiili Harcamalar		73,311,062,877	
-Cari ve Geçmiş Yıl Avansları		3,644,432,887	
-Cari ve Geçmiş Yıl İmprestleri		760,145,618	
hali Kaynaklarla inanse Edilmesi ngörülen Projeler	4,136,000,000	1,839,014,798	2,296,985,202
-Fiili Harcamalar		1,830,669,332	
-Avanslar		8,345,466	
	<u>119,563,242,607</u>	<u>79,554,656,179</u>	<u>40,008,586,428</u>

1988 Mali Yılı Bütçesi Ocak - Ağustos Dönemi (8 aylık) yerel Bütçe
Uygulama Sonucu doğan Gelir-Gider Farkı:

-Gelirler Toplamı	62,061,510,329
-Harcamalar Toplamı	79,554,656,179
Gelir-Gider Farkı (-)	17,493,145,850

1988 Mali Yılı Bütçesi için Fiilen Serbest Bırakılan T.C. Yardımları

	<u>Yatırım Projeleri</u>	<u>Savunma</u>
Ocak,1988	64,285,000	435,000,000
Şubat,1988	172,740,000	708,000,000
Mart,1988	167,540,000	708,000,000
Nisan,1988	237,120,000	708,500,000
Mayıs,1988	258,710,000	708,500,000
Haziran,1988	356,367,181	630,000,000
Temmuz,1988	834,980,249	400,000,000
Ağustos,1988	667,922,006	900,000,000
	<u>2,759,664,436</u>	<u>5,198,000,000</u>

1987 Mali Yılı Bütçesi ile 1988 Mali Yılı Ocak-Ağustos
Devresi Kümülatif Bütçe Gelirleri

<u>RİN NEVİ</u>	<u>1987 Mali Yılı</u>		<u>1988 Mali Yılı</u>	
İsimsiz Vergiler				
İthalat Vergisi ve				
Şahsi Vergiler	8,273,221,261		15,867,245,653	
Kurumlar Vergisi	3,161,935,386		5,678,804,236	
Diğerleri	<u>4,119,361,205</u>	15,554,517,852	<u>5,708,079,645</u>	27,254,129,534
Aylık Vergiler				
İthalattan Alınan				
Gümrük Vergisi	10,802,032,197		24,084,902,745	
Diğerleri	<u>571,507,126</u>	11,373,539,323	<u>1,101,666,467</u>	25,186,569,212
Bütçe Gelirleri		3,977,037,947		6,900,809,175
Müsadereler		216,934,440		488,760,412
Kuruluşları Gelirleri		44,960,549		121,546,481
Malları Kira Gelirleri		256,282,634		311,793,873
Patent Gelirleri		<u>1,111,959,324</u>		<u>1,597,901,642</u>
Mali Gelirler Toplamı		32,535,232,069		62,061,510,329
Yardımları		8,164,700,000		7,957,664,436
Planlanmalar		-		-
Uçuncü Ülkeler-				
a sağlanan İnsanlı Yardımlar		<u>3,707,056,054</u>		<u>5,007,751,135</u>
		<u>44,406,988,123</u>		<u>75,026,925,900</u>

<u>GELİRİN NEVİ</u>	<u>1988 Mali Yılı</u> <u>Bütçe Tahminleri</u>
<u>LAYSIZ VERGİLER</u>	
İr Vergisi ve Şahsi Vergiler	15,600,000,000
Umlar Vergisi	11,000,000,000
İr Vergisi ve Şahsi Vergiler (Önceki Yıl Vergileri)	400,000,000
Varlık Vergisi	60,000,000
Motorlu Araçlar ve Sürüş Ehliyetleri	2,500,000,000
Yeni Menkul Tasarruf Vergisi	1,600,000,000
<u>İVE RUHSATLAR</u>	
Harç Resmî	1,200,000,000
Şahsi Silâhlar Ruhsatı	17,600,000
Alınma Ruhsatı	13,000,000
Araksız Eya Satış Ruhsatı	4,500,000
Yara Satış Ruhsatları	5,000,000
Alkollü İçkilerin Satış Ruhsatları	30,000,000
İyö-TV Ruhsatları	1,200,000,000
İr Resim ve Ruhsatlar	250,000,000
Program Toplamı	<u>33,880,100,000</u>

Ocak-Agustos, 1988
Kümülatif Tahsilâtler

Bakiye

15,867,245,653	(+)	267,245,653
5,678,804,236		5,321,195,764
1,811,561,767	(+)	1,411,561,767
127,825,775	(+)	67,825,775
2,434,217,815		65,782,185
-		1,600,000,000
935,365,957		264,634,043
22,119,000	(+)	4,519,000
13,892,900	(+)	892,900
3,000,400		1,499,600
1,246,250		3,753,750
10,511,000		19,489,000
319,464,995		980,535,005
<u>28,873,786</u>		<u>221,126,214</u>
<u>27,254,129,534</u>		<u>6,625,970,466</u>

<u>GELİRİN NEVİ</u>	<u>1988 Mali Yılı</u> <u>Bütçe Tahminleri</u>
<u>OLAYLI VERGİLER</u>	
alâttan Alınan Gümrük Vergisi	18,000,000,000
alat Vergisi (Posta)	172,000,000
alat İhracat Rihtım Vergisi	800,900,000
tihsal Vergisi	90,000,000
rüksüz Eşyalardan Özel Vergi	230,000,000
tma Değer Vergisi	9,000,000,000
teferrik	<u>1,000,000,000</u>
	29,292,900,000
<u>ERGİ DIŞI BÜTÇE GELİRLERİ</u>	
<u>rolar</u>	
keme Harçları	60,000,000
u ve Kadastro Harçları	1,700,000,000
lik Kartı Harçları	100,000,000
saport Harçları	150,000,000
ket ve Ortaklıkları Kayıt Harçları	60,000,000
gi Tahsilât Harçları	50,000
halât ve İhracat Belgeleri Harcı	30,000,000

Ocak-Ağustos 1988
Kümülatif Gelirler

Bakiye

24,084,902,745	(+)	6,084,902,745
136,911,367		35,088,633
562,899,730		238,000,270
19,843,430		70,156,570
294,293,460	(+)	64,293,460
-		9,009,000,000
<u>87,718,480</u>		<u>912,281,520</u>
<u>25,186,569,212</u>		<u>4,106,330,788</u>

28,609,477		31,390,523
1,463,539,375		236,460,625
19,236,000		80,764,000
84,726,974		65,273,026
80,643,426	(+)	20,643,426
-		50,000
22,466,780		7,533,220

<u>İrin Nevi</u>	
Harçlar	57,505,000
M Puan Satış Gelirleri	3,000,000
<u>MET KARŞILIGI ÜCRETLER</u>	
<u>SAİR GELİRLERİ</u>	
Telefon, Telgraf ve Telex Ücretleri	5,000,000,000
Posta Hizmetleri ve Ücretleri	350,000,000
Yatırım, Spor ve Kültür Faaliyetleri Gelirleri	10,000,000
Deniz Bahçeleri Gelirleri	35,000,000
Deniz ve Veteriner Ücretleri	20,000,000
Deniz-Fidan Odun Satış Gelirleri	130,000,000
Deniz Tedavi ve İlaç Ücretleri	265,000,000
Deniz İşletme Başkanlığı Murakabe Ücretleri	26,000,000
Deniz Operatif Şirketler Murakabe Ücretleri	3,000,000
Deniz Eserler ve Müzeler Giriş Ücretleri	30,000,000
Deniz Dışına Çıkış Ücretleri	400,000,000
Deniz Kük ve Liman Fazla Mesai Ücretleri	580,000,000
Deniz İşçileri	90,000,000
Deniz Liman ve Gemi Ücretleri	475,000,000
Deniz İşletme Ücretleri	140,000,000
Deniz İşletme Diğer Liman Gelirleri	25,000,000

<u>Ocak-Ağustos,1988</u> <u>Kümülatif Tahsilâtler</u>		<u>Bakiye</u>
98,123,879	(+)	40,618,879
-		3,000,000
2,613,850,025		2,386,149,975
298,582,337		51,417,663
1,406,866		8,593,134
22,505,258		12,494,742
21,651,364	(+)	1,651,364
38,013,236		95,986,764
206,993,078		58,006,922
3,027,926		22,972,074
-		3,000,000
57,133,440	(+)	27,133,440
322,314,375		77,685,625
387,457,941		192,542,059
118,306,832	(+)	28,306,832
483,664,610	(+)	8,664,610
75,292,892		64,707,108
21,486,787		3,513,213

170/...

Lirin NEVİ

1988 Mali Yılı
Bütçe Tahminleri

Sivil Havacılık Konma ve Konaklama Ücretleri	250,000,000
Sivil Havacılık Yer Hizmetleri Ücretleri	150,000,000
Maarif Gelirleri	5,000,000
Sair Gelirler	<u>22,570,020</u>
Program Toplamı	<u>10,167,225,020</u>

CEZALAR VE MÜSADERELER

<u>CEZALAR</u>	
Mahkeme Cezaları	100,000,000
Adli Cezaları ve Gecikme Zamları	100,000,000
Gümrük ve Liman Cezaları	30,000,000
Sair Cezalar	20,000,000
<u>MÜSADERELER</u>	
- Gümrük Müsadereleri	<u>10,000,000</u>
Program Toplamı	<u>260,000,000</u>

Ocak-Ağustos,1988
Kümülatif Tahsilâtler

Bakiye

281,794,167	(+)	31,794,167
142,871,058		7,128,942
1,890,535		3,109,465
<u>9,220,537</u>		<u>13,449,483</u>
<u>6,900,809,175</u>		<u>3,266,415,845</u>

67,446,620		32,553,380
361,129,712	(+)	261,129,712
31,485,943	(+)	1,485,943
25,384,437	(+)	5,384,437
<u>3,313,700</u>		<u>6,686,300</u>
<u>488,760,412</u>	(+)	<u>228,760,412</u>

İrım Nevi

1988 Mali Yılı
Bütçe Tahminleri

KAMU KURULUŞLARI GELİRLERİ

üzelyurt Çiftlik İşletmeleri Gelirleri	40,000,000
eyarmudu Çiftlik İşletmeleri Gelirleri	
evlet Üretim Çiftlikleri Gelirleri	218,477,000
arımсал Donatım Servisleri Gelirleri.	162,368,000
lektrik Kurumu Gelirleri	<u>300,000,000</u>
rogram Toplamı	720,845,000

HAZİNE MALLARI KİRA GELİRLERİ

onut Kiraları)	
ükân,Ev,İşyeri Kiraları)	400,000,000
arlar,Bahçe v.s Kiraları)	
imrüksüz Eya Satış Dükkânları le Büfe Kiraları	<u>100,000,000</u>
rogram Toplamı	<u>500,000,000</u>

Ocak-Agustos, 1988
Kümülatif Tahsilâtler

Bakiye

39,497,537

502,463

-

218,477,000

-

162,368,000

82,048,944

817,951,056

121,546,481

599,298,519

448,014,206

(+)

48,014,206

63,779,667

36,220,333

511,793,873

(+)

11,793,873

172/...

<u>in Nevi</u>	<u>1988 Mali Yılı</u> <u>Bütçe Tahminleri</u>
<u>LİF GELİRLERİ</u>	
manet (Su) Hesabından İade	105,000,000
lik Yasası Gereğinde	
Personelinin Katkısı	900,000,000
rrik	223,133,126
t Sandığı İadeleri	50,000,000
Yonca Kurutma Tesisleri	1,000,000
t Basımevi Gelirleri	230,000,000
Çalıştırma Gelirleri	5,000,000
an Harçları Gelirleri	10,000,000
n Rehber Gelirleri	10,000,000
te Alınan Paralar	442,123,773
Gelirleri	5,000,000
am Toplamı	1,981,256,899
<u>GELİRLER TOPLAMI</u>	<u>76,802,326,919</u>
ye Cumhuriyeti Yardımları	57,150,000,000
anmalar	42,760,915,6
şu Milletler ve Üçüncü	
erden Bağlanan İnsancıl Yardımlar	5,007,751,135
am Finansman	181,720,999,742

<u>Ocak-Agustos,1988</u> <u>Kümülatif Tahsilâtlar</u>	<u>Bakiye</u>
46,558,297	58,441,703
738,885,295	161,114,705
145,776,609	77.356.517
133,045,605	(+) 83,045,605
-	1,000,000
77,920,363	152,078,637
-	5,000,000
10,795,200	(+) 795,200
-	10,000,000
442,123,773	-
<u>2.795.500</u>	<u>2.204.500</u>
1,597,901,642	383,355,257
<u>62,061,510,329</u>	<u>14,740,816,590</u>
7,957,664,436	49,192,335,564
-	42,760,915,688
<u>5.007.751.135</u>	<u>-</u>
<u>75,026,925,900</u>	<u>106,694,067,842</u>

173/...